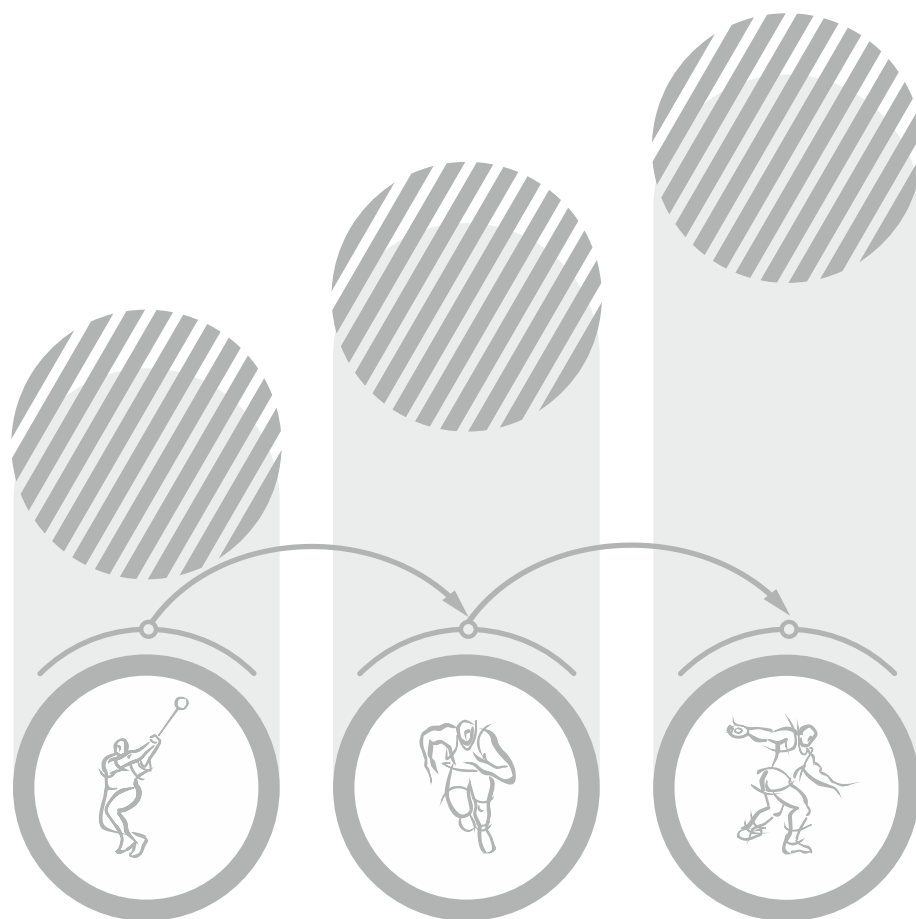

Kultura fizyczna w latach 2021 i 2022

Physical education in the years 2021 and 2022

Kultura fizyczna w latach 2021 i 2022

Physical education in the years 2021 and 2022

Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland
Urząd Statystyczny w Rzeszowie Statistical Office in Rzeszów

Warszawa, Rzeszów 2023

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Rzeszowie, Ośrodek Statystyki Sportu i Turystyki, Ośrodek Inżynierii Danych
Statistical Office in Rzeszów, Centre for Sport and Tourism Statistics, Centre for Data Engineering

pod kierunkiem

supervised by

Marka Cierpień-Wolana

Zespół autorski

Editorial team

Ewa Malinowska, Jarosław Napora, Monika Pokrzywa, Justyna Rak, Sebastian Wójcik

Tłumaczenie

Translation

Mirosław Koszela

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Wojciech Inglot

ISSN 2658-0918

Publikacja dostępna na stronie

Publications available on website

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Przedmowa

Przekazujemy Państwu kolejną edycję publikacji z zakresu kultury fizycznej.

W opracowaniu zaprezentowano aktualne wyniki badań dotyczących sportu i rekreacji w Polsce, które obejmują działalność polskich związków sportowych, klubów sportowych, obiektów sportowych oraz organizacji kultury fizycznej. Publikacja zawiera również informacje o wydatkach budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego na kulturę fizyczną. Zamieszczono w niej także dane o działalności szkół sportowych i szkół z oddziałami sportowymi oraz szkół mistrzostwa sportowego i szkół z oddziałami mistrzostwa sportowego, jak również informacje o masowych imprezach sportowych. Wybrane dane zaprezentowano w formie wskaźników odnoszących się do liczby ludności. Opracowanie zostało wzbogacone o informacje dotyczące dotychczasowymi osiągnięć polskich sportowców na arenie międzynarodowej, w tym medali zdobytych na igrzyskach olimpijskich, mistrzostwach świata i mistrzostwach Europy przez zawodników niepełnosprawnych. Dokonano syntetycznej oceny rozkładu przestrzennego wybranych wskaźników dotyczących kultury fizycznej wykorzystując miary nierówności.

Obok informacji o charakterze ogólnokrajowym, wiele miejsca poświęcono prezentacji omawianych zjawisk według województw i w innych przekrojach terytorialnych.

Publikacja składa się z części analitycznej dostępnej w wersji elektronicznej i drukowanej oraz części tabelarycznej, dostępnej w formie elektronicznej na stronie internetowej GUS <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/>.

Oddając do Państwa rąk kolejne opracowanie z zakresu kultury fizycznej, wyrażamy przekonanie, że zawarty w nim zestaw informacji statystycznych dotyczących charakterystyki klubów sportowych, związków sportowych, obiektów sportowych, wydatków publicznych, szkolnictwa sportowego oraz osiągnięć medalowych polskich zawodników na arenie międzynarodowej, okaże się użyteczny.

Dziękujemy równocześnie wszystkim osobom i instytucjom za przekazane informacje wykorzystane w opracowaniu, a szczególnie sprawozdawcom uczestniczącym w badaniu klubów i związków sportowych.

Autorzy będą również wdzięczni za przesłanie dodatkowych uwag i sugestii zmierzających do udoskonalenia i wzbogacenia następných opracowań z tego obszaru tematycznego.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Rzeszowie

Marek Cierpień-Wolan

Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego

Dominik Rozkrut

Rzeszów, listopad 2023 r.

Preface

We present you the next edition of the publication on physical education.

The elaboration presents the current results of surveys on sport and recreation in Poland, which include the activities of Polish sports associations, sports clubs, sports facilities and organizations of physical education. The publication also contains information on the expenditure of the state budget and the budgets of local government units for physical education. It also covers information on the activities of sports schools, schools with sports divisions, as well as schools with sports championship divisions as well as information on mass sports events. Selected information was presented in the form of indices relating to the population. The study was enriched with information on the achievements of Polish athletes in the international arena, including medals won at the Olympic Games, World Championships and European Championships by athletes with disabilities. A synthetic assessment of the spatial distribution of selected physical education indices was made using measures of inequality.

Apart from information of a national character, a considerable emphasis was put on the presentation of the discussed phenomena by voivodship and other territorial profiles.

The publication consists of an analytical part available in electronic and printed version and a tabular part available in electronic form on the Statistics Poland website <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/>.

Giving you another publication on physical education, we are convinced that the set of statistical information on the characteristics of sports clubs, sports associations, sports facilities, public expenditure, sports education as well as the medal achievements of Polish competitors in the international arena will prove useful.

At the same time, we would like to thank all persons and institutions for the information provided and used in the study, especially the reporting persons participating in the survey of sports clubs and associations.

The authors of the publication will also be grateful for sending additional comments and suggestions aimed at improving and enriching further studies in this thematic area.

Director
of the Statistical Office in Rzeszów

Marek Cierpień-Wolan

President
Statistics Poland

Dominik Rozkrut

Rzeszów, November 2023

Spis treści

Contents

Przedmowa	3
Preface	4
Spis tablic	6
List of tables	6
Spis wykresów	7
List of charts	7
Spis map	9
List of maps	9
Objaśnienia znaków umownych. Skróty	11
Symbols. Abbreviations.	11
Synteza	12
Executive summary	15
Rozdział 1. Kluby sportowe, sekcje sportowe, ćwiczący i kadra szkoleniowa	19
Chapter 1. Sports clubs, sports sections, persons practising sports and coaching staff.	19
1.1. Kluby sportowe i ćwiczący w klubach sportowych	19
1.1.Sports clubs and persons practising sports in sports clubs.	19
1.2.Ćwiczący w sekcjach sportowych i rodzaje sportów	26
1.2.Persons practicing sports in sports sections and kinds of sports	26
1.3.Kadra szkoleniowa	41
1.3.Coaching staff.	41
Rozdział 2. Polskie związki sportowe. Osiągnięcia zawodników polskich na arenie międzynarodowej	44
Chapter 2. Polish sports associations. Achievements of Polish competitors in the international arena	44
2.1.Polskie związki sportowe.	44
2.1.Polish sports associations.	44
2.2.Osiągnięcia zawodników polskich na arenie międzynarodowej	51
2.2.Achievements of Polish competitors in the international arena.	51
Rozdział 3. Obiekty sportowe	59
Chapter 3. Sports facilities	59
Rozdział 4. Wydatki publiczne na kulturę fizyczną	69
Chapter 4. Government expenditure on physical education	69
Rozdział 5. Szkolnictwo sportowe. Rekreacja	75
Chapter 5. Sports education. Recreation	75
5.1. Szkoły sportowe i szkoły z oddziałami sportowymi	75
5.1.Sports schools and schools with sports sections	75
5.2.Szkoły mistrzostwa sportowego i szkoły z oddziałami mistrzostwa sportowego	77
5.2.Sports championship schools and schools with sports championship sections	77
5.3.Masowe imprezy sportowe	80
5.3.Mass sports events.	80
5.4.Organizacje kultury fizycznej	82
5.4.Physical education organizations.	82
Rozdział 6. Syntetyczna ocena wybranych aspektów kultury fizycznej.	89
Chapter 6. Synthetic evaluation of selected aspects of physical education	89
Uwagi metodologiczne.	93
Methodological notes.	99

Spis tablic

List of tables

Tablica 1. Podstawowe informacje o klubach sportowych	19
Table 1. Basic informations on sports clubs	19
Tablica 2. Ćwiczący w sekcjach sportowych według położenia klubu sportowego w 2022 r.	27
Table 2. Persons practising sports in sports sections by location of sports clubs in 2022	27
Tablica 3. Ćwiczący w sekcjach sportowych – wybrane sporty drużynowe	29
Table 3. Persons practising sports in sports sections – selected team sports	29
Tablica 4. Ćwiczący w sekcjach sportowych – wybrane sporty walki	30
Table 4. Persons practising sports in sports sections – selected combat sports.....	30
Tablica 5. Ćwiczący w sekcjach sportowych – wybrane sporty wodne.....	31
Table 5. Persons practising sports in sports sections – selected water sports.....	31
Tablica 6. Ćwiczący w sekcjach sportowych – wybrane sporty zimowe.....	31
Table 6. Persons practising sports in sports sections – selected winter sports.....	31
Tablica 7. Ćwiczący w sekcjach sportowych według pionów sportowych w 2022 r.	35
Table 7. Persons practising sports in sports sections by selected sports departments in 2022	35
Tablica 8. Podstawowe informacje o polskich związkach sportowych	45
Table 8. Basic informations on Polish sports associations.....	45
Tablica 9. Udział zawodników polskich w XXIV Zimowych Igrzyskach Olimpijskich Pekin 2022	52
Table 9. Participation of Polish competitors in the XXIV Beijing 2022 Winter Olympic Games	52
Tablica 10. Udział zawodników polskich w Igrzyskach XXXII Olimpiady Tokio 2020.....	53
Table 10. Participation of Polish competitors at the XXXII Tokyo 2020 Olympic Games.....	53
Tablica 11. Udział zawodników polskich w XVI Letnich Igrzyskach Paraolimpijskich 2020 w Tokio	55
Table 11. Participation of Polish competitors at the XVI Paralympic Summer Games 2020 in Tokyo ..	55
Tablica 12. Medale zdobyte na arenie międzynarodowej przez polskich sportowców.....	56
Table 12. Medals won by Polish competitors in the international arena	56
Tablica 13. Stadiony sportowe dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych w 2022 r.....	60
Table 13. Sports stadiums adapted to the needs of disabled people in 2022	60
Tablica 14. Hale sportowe dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych w 2022 r.....	63
Table 14. Sports halls adapted to the needs of disabled people in 2022.....	63
Tablica 15. Wydatki budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego w dziale 926 – Kultura fizyczna według wybranych rozdziałów klasyfikacji budżetowej	70
Table 15. State budget and local government units expenditure in the division 926 – Physical edu- cation by selected chapters of the budget classification	70
Tablica 16. Szkoły sportowe i szkoły z oddziałami sportowymi według województw	76
Table 16. Sports schools and schools with sports sections by voivodship	76
Tablica 17. Uczniowie w szkołach sportowych i szkołach z oddziałami sportowymi według województw	77
Table 17. Students in sports schools and schools with sports sections by voivodship.....	77
Tablica 18. Szkoły mistrzostwa sportowego i szkoły z oddziałami mistrzostwa sportowego według województw	78
Table 18. Sports championship schools and schools with sports championship sections by voivodship	78
Tablica 19. Uczniowie w szkołach mistrzostwa sportowego i szkołach z oddziałami mistrzostwa sportowego według województw w 2022 r.....	79
Table 19. Students in sports championship schools and schools with sports championship sections by voivodship in 2022.....	79

Tablica 20. Jednostki organizacyjne, sekcje, członkowie i ćwiczący w organizacjach kultury fizycznej	83
Table 20. Units, sections, members and persons practising sports in physical education organizations	83
Tablica 21. Wskaźniki nierówności w dostępie do wybranej infrastruktury sportowej	91
Table 21. Inequality indices in access to selected sports infrastructure	91
Tablica 22. Wskaźniki nierówności w zakresie aktywności klubów sportowych i wydatków jednostek samorządu terytorialnego w dziale 926 – Kultura fizyczna	92
Table 22. Inequality indices in sports clubs activity and local government expenditure in division 926 – Physical education	92

Spis wykresów

List of charts

Wykres 1. Kluby sportowe i ćwiczący w klubach sportowych	20
Chart 1. Sports clubs and persons practising sports in sports clubs	20
Wykres 2. Kluby sportowe według województw i pionów sportowych w 2022 r.	25
Chart 2. Sports clubs by voivodship and sports departments in 2022	25
Wykres 3. Ćwiczący zarejestrowani w polskich lub okręgowych związkach sportowych według płci i pionów sportowych w 2022 r.	26
Chart 3. Persons practising sports registered in Polish or regional sports associations by sex and sports departments in 2022	26
Wykres 4. Sekcje sportowe w klubach sportowych według wybranych rodzajów sportów	32
Chart 4. Sports sections in sports clubs by selected kinds of sports	32
Wykres 5. Ćwiczący w sekcjach sportowych według wybranych rodzajów sportów i płci w 2022 r.	33
Chart 5. Persons practising sports in sports sections by selected kinds of sports and sex in 2022	33
Wykres 6. Ćwiczący w sekcjach sportowych według wybranych rodzajów sportów i płci w 2022 r.	34
Chart 6. Persons practising sports in sports sections by selected kinds of sports and sex in 2022	34
Wykres 7. Kadra szkoleniowa w klubach sportowych	41
Chart 7. Coaching staff in sports clubs	41
Wykres 8. Kadra szkoleniowa i administracyjna w klubach sportowych według płci w 2022 r.	42
Chart 8. Coaching and administrative staff in sports clubs by sex in 2022	42
Wykres 9. Kadra szkoleniowa w klubach sportowych według wybranych pionów sportowych w 2022 r.	43
Chart 9. Coaching staff in sports clubs by selected sports departments in 2022	43
Wykres 10. Reprezentanci Polski w 2022 r.	46
Chart 10. Polish representatives in 2022	46
Wykres 11. Zawodnicy posiadający licencje polskich związków sportowych według województw.	47
Chart 11. Competitors holding licenses of Polish sports associations by voivodship	47
Wykres 12. Zawodnicy posiadający licencje polskich związków sportowych w 2022 r.	47
Chart 12. Competitors holding licenses of Polish sports associations in 2022	47
Wykres 13. Trenerzy posiadający licencje polskich związków sportowych według województw	48
Chart 13. Coaches holding licenses of Polish sports associations by voivodship	48

Wykres 14. Instruktorzy posiadający licencje polskich związków sportowych według województw.	49
Chart 14. Instructors holding licenses of Polish sports associations by voivodship	49
Wykres 15. Sędziowie posiadający licencje polskich związków sportowych według województw	50
Chart 15. Sports judges holding licenses of Polish sports associations by voivodship	50
Wykres 16. Sędziowie posiadający licencje polskich związków sportowych według klas i płci w 2022 r.	50
Chart 16. Sports judges holding licenses of Polish sports associations by class and sex in 2022	50
Wykres 17. Reprezentanci Polski, zawodnicy oraz kadra sędziowska i szkoleniowa polskich związków sportowych według płci w 2022 r.	51
Chart 17. Polish representatives, competitors and judging, and coaching staff in Polish sports associations by sex in 2022.	51
Wykres 18. Medale zdobyte na mistrzostwach świata	56
Chart 18. Medals won at World Championships	56
Wykres 19. Medale zdobyte na mistrzostwach Europy	57
Chart 19. Medals won at the European Championships.	57
Wykres 20. Medale zdobyte na mistrzostwach świata i Europy osób niepełnosprawnych	58
Chart 20. Medals won at World Para Athletics Championships and Para Athletics European Championships.	58
Wykres 21. Stadiony sportowe według województw w 2022 r.	59
Chart 21. Sports stadiums by voivodship in 2022.	59
Wykres 22. Boiska do gier małych w 2022 r.	61
Chart 22. Sports fields for small games in 2022	61
Wykres 23. Korty tenisowe otwarte według rodzajów nawierzchni w 2022 r.	62
Chart 23. Open tennis courts by type of surface in 2022	62
Wykres 24. Dostosowanie wybranych obiektów sportowych do potrzeb osób niepełnosprawnych w 2022 r.	67
Chart 24. Adaptation of selected sports facilities to the needs of disabled people in 2022	67
Wykres 25. Rok oddania do użytku lub modernizacji podnoszącej standard wybranych obiektów sportowych	68
Chart 25. Year of commissioning or modernization to improve the standard of selected sports facilities	68
Wykres 26. Wydatki budżetu państwa w dziale 926 – Kultura fizyczna według wybranych rozdziałów klasyfikacji budżetowej	69
Chart 26. Expenditure of the state budget in the division 926 – Physical education by selected chapters of the budget classification	69
Wykres 27. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego w dziale 926 – Kultura fizyczna	71
Chart 27. Expenditure of local government units in the division 926 – Physical education	71
Wykres 28. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego w dziale 926 – Kultura fizyczna według wybranych rozdziałów klasyfikacji budżetowej	71
Chart 28. Expenditure of local government units in the division 926 – Physical education by selected chapters of the budget classification	71
Wykres 29. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego w dziale 926 – Kultura fizyczna według województw w 2022 r.	73
Chart 29. Expenditure of local government units in the division 926 – Physical education by voivodship in 2022	73
Wykres 30. Uczestnicy masowych imprez sportowych według województw w 2022 r.	82
Chart 30. Participants in mass sports events by voivodship in 2022	82

Wykres 31. Ćwiczący i członkowie Krajowego Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe według województw w 2022 r.	85
Chart 31. Persons practising sports and members of the Rural Sports Teams National Association by voivodship in 2022	85
Wykres 32. Ćwiczący i członkowie Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej według województw w 2022 r.	86
Chart 32. Persons practising sports and members of the Society for Promotion of Physical Education Association by voivodship in 2022	86
Wykres 33. Ćwiczący i członkowie Akademickiego Związku Sportowego według województw w 2022 r.	87
Chart 33. Persons practising sports and members of the University Sports Association Association by voivodship in 2022	87
Wykres 34. Ćwiczący i członkowie Polskiego Związku Sportu Niepełnosprawnych „Start” według województw w 2022 r.	87
Chart 34. Persons practising sports and members of the Association for the Disabled "Start" by voivodship in 2022	87
Wykres 35. Imprezy zorganizowane przez organizacje kultury fizycznej i ich uczestnicy w 2022 r.	88
Chart 35. Events organized by physical education organisations and their participants in 2022	88

Spis map

List of maps

Mapa 1. Kluby sportowe według województw w 2022 r.	21
Map 1. Sports clubs by voivodship in 2022	21
Mapa 2. Ćwiczący w klubach sportowych według województw w 2022 r.	22
Map 2. Persons practising sports in sports clubs by voivodship in 2022	22
Mapa 3. Młodzież w wieku do 18 lat ćwicząca w klubach sportowych według województw w 2022 r.	22
Map 3. Youth aged up to 18 practising sports in sports clubs by voivodship in 2022	22
Mapa 4. Ćwiczący w klubach sportowych według powiatów w 2022 r.	23
Map 4. Persons practising sports in sports clubs by powiat in 2022	23
Mapa 5. Liczba szkół według województw w 2022 r.	24
Map 5. Number of schools by voivodship in 2022	24
Mapa 6. Ćwiczący piłkę nożną w sekcjach sportowych według województw w 2022 r.	36
Map 6. Persons practising football in sports sections by voivodship in 2022	36
Mapa 7. Ćwiczący strzelectwo sportowe w sekcjach sportowych według województw w 2022 r.	37
Map 7. Persons practising sport shooting in sports sections by voivodship in 2022	37
Mapa 8. Ćwiczący piłkę siatkową w sekcjach sportowych według województw w 2022 r.	37
Map 8. Persons practising volleyball in sports sections by voivodship in 2022	37
Mapa 9. Ćwiczący pływanie w sekcjach sportowych według województw w 2022 r.	38
Map 9. Persons practising swimming in sports sections by voivodship in 2022	38
Mapa 10. Ćwiczący karate i karate tradycyjne w sekcjach sportowych według województw w 2022 r.	38
Map 10. Persons practising karate and traditional karate in sports sections by voivodship in 2022 ..	38
Mapa 11. Ćwiczący koszykówkę w sekcjach sportowych według województw w 2022 r.	39
Map 11. Persons practising basketball in sports sections by voivodship in 2022	39

Mapa 12.	Ćwiczący lekkoatletykę w sekcjach sportowych według województw w 2022 r.	39
Map 12.	Persons practising athletics in sports sections by voivodship in 2022.....	39
Mapa 13.	Ćwiczący piłkę ręczną w sekcjach sportowych według województw w 2022 r.	40
Map 13.	Persons practising handball in sports sections by voivodship in 2022	40
Mapa 14.	Ćwiczący judo w sekcjach sportowych według województw w 2022 r.	40
Map 14.	Persons practising judo in sports sections by voivodship in 2022.....	40
Mapa 15.	Kadra szkoleniowa w klubach sportowych według województw w 2022 r.	42
Map 15.	Coaching staff in sports clubs by voivodship in 2022.....	42
Mapa 16.	Stadiony i boiska do gier wielkich według województw w 2022 r.	61
Map 16.	Stadiums and sports fields for big games by voivodship in 2022	61
Mapa 17.	Hale sportowe i sale gimnastyczne według województw w 2022 r.	64
Map 17.	Sports halls and gyms by voivodship in 2022	64
Mapa 18.	Pływalnie według województw w 2022 r.	65
Map 18.	Swimming pools by voivodship in 2022	65
Mapa 19.	Narciarskie trasy zjazdowe i biegowe według województw w 2022 r.	66
Map 19.	Downhill and cross-country ski runs by voivodship in 2022	66
Mapa 20.	Siłownie zewnętrzne według województw w 2022 r.	67
Map 20.	Outdoor gyms by voivodship in 2022	67
Mapa 21.	Wydatki jednostek samorządu terytorialnego w dziale 926 – Kultura fizyczna w 2022 r. ...	72
Map 21.	Expenditure of local government units in the division 926 – Physical education in 2022 ...	72
Mapa 22.	Wydatki samorządów gmin i miast na prawach powiatu w dziale 926 – Kultura fizyczna według gmin w 2022 r.	74
Map 22.	Expenditure of local government gminas and cities with powiat status in the division 926 – Physical education by gmina in 2022	74
Mapa 23.	Uczniowie szkół sportowych i z oddziałami sportowymi oraz szkół mistrzostwa sportowego i z oddziałami mistrzostwa sportowego według województw w 2022 r.	80
Map 23.	Students of sports schools and schools with sports sections and sports championship schools with sports championship sections by voivodship in 2022	80
Mapa 24.	Masowe imprezy sportowe w 2022 r.	81
Map 24.	Mass sports events in 2022	81
Mapa 25.	Ćwiczący w organizacjach kultury fizycznej według województw w 2022 r.....	84
Map 25.	Persons practising sports in physical education organizations by voivodship in 2022	84

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
„W tym” „Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Uwaga Note	Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym. Relative numbers (indicators, percentages) were calculated on the basis of absolute data expressed with more accuracy than it was given in the tables. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”. Those numbers are correct with regard to their factual content.

Skróty

Abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
km	kilometr kilometre
tys.	tysiąc thousand
mln	million million
zł PLN	złoty Polish zloty
cd. cont.	ciąg dalszy continued
dok. cont.	dokończenie continued
p.proc. pp	punkt procentowy percentage point
r.	rok year
AZS	Akademicki Związek Sportowy University Sports Association
JST	Jednostki samorządu terytorialnego Local government units
LZS	Krajowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe Rural Sports Teams National Association
PZSN „Start”	Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start” The Polish Sports Association for the Disabled “Start”
SZS	Szkolny Związek Sportowy School Sports Association
TKKF	Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej The Society for Promotion of Physical Education
UKS	Uczniowski Klub Sportowy Student Sports Club

Synteza

W 2022 r. w Polsce działało 14,5 tys. klubów sportowych, w których ćwiczyło ponad 1,1 mln osób. Liczba klubów sportowych w stosunku do 2020 r. wzrosła o 1,6%. Wzrost liczby dotyczył klubów sportowych zrzeszonych w Akademickim Związku Sportowym, Szkolnym Zrzeszeniu Sportowym, klubów wyznaniowych oraz pozostałych klubów, które nie zadeklarowały przynależności do żadnego z badanych pionów sportowych. Spadek odnotowano w klubach należących do Krajowego Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe oraz w uczniowskich klubach sportowych. W stosunku do 2020 r. struktura klubów sportowych nie zmieniła się znacząco. Nadal największy udział miały kluby sportowe, które nie zadeklarowały przynależności do żadnego pionu sportowego – 50,7%. Ich liczba w porównaniu z 2020 r. wzrosła o 5,5%. Kolejne pod względem liczebności były uczniowskie kluby sportowe – 32,8% (w 2020 r. – 38,0%). Również popularność klubów należących do Krajowego Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe utrzymała się na podobnym poziomie. Ich udział stanowił 15,0% wszystkich klubów sportowych (w 2020 r. – 16,1%). Pozostałe pion sportowe, takie jak: kluby należące do Akademickiego Związku Sportowego, Szkolnego Związku Sportowego oraz kluby wyznaniowe, skupiały w sumie 1,5% wszystkich klubów sportowych. Ćwiczący w tych klubach stanowili 2,8% ogółu ćwiczących.

We współzawodnictwie sportowym na poziomie ogólnopolskim zarówno w ramach systemu sportu młodzieżowego, jak i seniorów, uczestnictwo zadeklarowało 7,3 tys. klubów, co stanowiło 50,5% klubów sportowych. W 2020 r. odsetek ten wyniósł 50,8%.

Liczba osób ćwiczących w klubach sportowych w 2022 r., w porównaniu z 2020 r., zwiększyła się o 10,0%. Tak jak w latach poprzednich przeważali mężczyźni, którzy stanowili 72,5% osób ćwiczących. Wśród ćwiczących dominowała młodzież do 18 lat – 71,0%. Udział dziewcząt wśród młodzieży ćwiczącej ogółem wyniósł 31,2% i był wyższy o 3,7 p.proc. niż udział kobiet wśród ogółu ćwiczących.

Wskaźnik liczby ćwiczących na 1000 ludności Polski w 2022 r. wyniósł 29 i zwiększył się, w porównaniu z 2020 r., w którym wyniósł 26. Wskaźnik młodzieży ćwiczącej do lat 18 na 1000 osób w tym samym wieku również zwiększył się w porównaniu z 2020 r. i wyniósł 108.

Niezmiennie najpopularniejszym sportem w Polsce uprawianym w klubach sportowych była piłka nożna¹, którą ćwiczyło 35,9% osób (łącznie z piłką nożną halową i piłką nożną plażową było to 36,5%). W 2020 r. piłkę nożną trenowało 37,5% ogółu osób ćwiczących. W porównaniu z 2020 r. liczba osób grających w tę grę zwiększyła się o 5,1%. Pod względem liczby ćwiczących drugie miejsce zajmowało strzelectwo sportowe (karabin, pistolet i strzelba gładkolufowa) – 7,2% ćwiczących w sekcjach sportowych, a następnie piłka siatkowa² – 5,9% ćwiczących (łącznie z piłką siatkową plażową – 6,1%). W strzelectwie sportowym liczba ćwiczących w porównaniu z 2020 r. wzrosła o 22,4%, natomiast w piłce siatkowej – o 10,5%.

W klubach sportowych w 2022 r. pracowało (łącznie z pracującymi społecznie) 58,7 tys. osób kadry szkoleniowej, w tym tylko 18,2% kobiet. Największy odsetek kobiet był wśród instruktorów – 27,0%. W porównaniu z 2020 r. liczba kadry szkoleniowej zwiększyła się o 5,9%. Liczba trenerów wzrosła o 6,9%, innych osób prowadzących zajęcia sportowe o 5,9%, a instruktorów o 4,2%.

W 2022 r. działało łącznie 70 polskich związków sportowych, natomiast w 2021 r. – 66. Status polskiego związku sportowego uzyskało 5 nowych związków: Polska Unia Karate, Polski Związek Freedivingu, Polski Związek Hokeja Podwodnego, Polski Związek Sportu Tanecznego oraz Polski Związek Surfingu, natomiast status ten utracił Polski Związek Taekwon-do. Liczba okręgowych związków sportowych w 2022 r. wyniosła 522, natomiast w 2021 r. – 571 (w 2020 r. okręgowych związków sportowych było 537).

Polskie związki sportowe w 2022 r. wyłoniły 10,4 tys. członków kadry narodowej, spośród których 41,4% stanowiły kobiety. Odsetek reprezentantów Polski w kategoriach juniorskich wyniósł 50,0%. W porównaniu z 2021 r. nastąpił spadek liczby reprezentantów Polski o 1,1%. Nieznacznie zmniejszyła się liczba kobiet (o 2,2%), juniorów i młodzieżowców (o 0,4%) oraz seniorów (o 2,4%).

1 Bez piłki nożnej halowej i piłki nożnej plażowej.

2 Bez piłki siatkowej plażowej.

Licencje polskich związków sportowych w 2022 r. posiadało 766,0 tys. zawodników (w 2021 r. – 1022 tys.), spośród których 19,6% stanowiły kobiety.

Liczba zawodników niepełnosprawnych posiadających licencje polskich związków sportowych w 2022 r. wyniosła 3075 osób (w 2021 r. było ich o 39 osób mniej), w tym 74,9% stanowili mężczyźni. Odsetek zawodników niepełnosprawnych (w ogóle zawodników) wyniósł 0,4% (w 2021 r. – 0,3%). Zawodnicy zagraniczni posiadający licencje polskiego związku sportowego w 2022 r. stanowili 1,0% wszystkich zawodników (w 2021 r. – 0,4%).

Aktualne licencje polskich związków sportowych w 2022 r. posiadało 35,0 tys. trenerów i 11,6 tys. instruktorów³. Kobiety wśród trenerów stanowiły 8,9%, a wśród instruktorów – 30,1%. W stosunku do roku poprzedniego liczba trenerów wzrosła o 0,7 tys. (w stosunku do 2020 r. – o 2,1 tys.). Liczba instruktorów natomiast zmniejszyła się o 0,2 tys. osób (w stosunku do 2020 r. – o 0,4 tys.). W 2022 r. w polskich związkach sportowych zarejestrowanych było 43,4 tys. sędziów sportowych⁴ (wzrost o 7,7% w porównaniu z 2021 r. oraz o 7,3% w porównaniu z 2020 r.). Spośród nich 20,7% stanowiły kobiety. Odsetek sędziów z klasą międzynarodową wyniósł 4,3%.

Na mistrzostwach świata w 2022 r. polska reprezentacja liczyła łącznie 1843 zawodników, natomiast w 2021 r. – 1720 (w 2020 r. – 384). W 2022 r. reprezentanci Polski 277 razy zdobywali miejsca medalowe. Wywalczyli oni 79 złotych, 98 srebrnych i 100 brązowych medali. W 2022 r. na mistrzostwach Europy polska reprezentacja liczyła 2662 osoby, a w 2021 r. – 2513 osób. Polacy w 2022 r. zdobyli łącznie 480 medali, w tym: 125 złotych, 155 srebrnych i 200 brązowych, natomiast w 2021 r. – 463 medale (122 w 2020 r.).

Sportowcy niepełnosprawni w 2022 r. zdobyli 59 medali mistrzostw świata (18 złotych, 19 srebrnych i 22 brązowe) oraz 118 medali mistrzostw Europy (38 złotych, 41 srebrnych i 39 brązowych). Na mistrzostwach świata w 2021 r. sportowcy niepełnosprawni również wywalczyli ogółem 59 medali (16 złotych, 19 srebrnych oraz 24 brązowe), a na mistrzostwach Europy 85 medali (20 złotych, 38 srebrnych i 27 brązowych).

W 2022 r. w Polsce sportowcy mieli do dyspozycji 2244 stadiony⁵ (o 5,2% mniej niż w 2018 r.). Spośród nich 55,2% to stadiony piłkarskie, 40,8% stadiony wielofunkcyjne, 2,9% lekkoatletyczne, 0,7% żużlowe i 0,4% do rugby. Najwięcej stadionów w 2022 r., tak jak i w 2018 r., funkcjonowało w województwie podkarpackim (14,6%). Kolejnymi były: województwo wielkopolskie (9,7%), małopolskie (9,0%), śląskie (8,4%) i dolnośląskie (8,1%).

Boisk do gier wielkich⁶ w 2022 r. było w Polsce ponad 3-krotnie więcej niż stadionów (7705 – o 6,6% więcej niż w 2018 r.). Podobnie jak w poprzednich latach zdecydowana większość z nich (99,3%) to boiska piłkarskie.

W 2022 r. funkcjonowało w Polsce 3751 boisk do gier małych⁶. W porównaniu z 2018 r. ich liczba wzrosła o 12,2%. Najwięcej z nich (43,4%) stanowiły boiska do piłki siatkowej plażowej, a najmniej (1,6%) boiska do piłki ręcznej plażowej.

W 2022 r. boisk uniwersalnych (wielozadaniowych) było 3689 (o 9,6% więcej niż w 2018 r.) i zdecydowana większość z nich (72,2%) posiadała nawierzchnię syntetyczną. W Polsce funkcjonowało 2289 kortów tenisowych (83,6% otwartych i 16,4% krytych) oraz 143 korty do squasha. W porównaniu z 2018 r. wzrosła liczba kortów tenisowych krytych (o 16,9%) oraz do squasha (o 30,0%), natomiast kortów tenisowych otwartych było o 2,0% mniej.

³ Trenerzy i instruktorzy mogą być wykazani wielokrotnie, jeżeli posiadają licencje w kilku sportach nadzorowanych przez jeden związek sportowy.

⁴ Sędziowie mogą być wykazani wielokrotnie, jeżeli posiadają licencje w kilku sportach nadzorowanych przez jeden związek sportowy.

⁵ łącznie z deklarowanymi obiektami nie spełniającymi wymogów przewidzianych dla stadionów, np. brak widowni.

⁶ łącznie z boiskami niepełnowymiarowymi.

W Polsce w 2022 r. było 705 wielofunkcyjnych hal sportowych (o wymiarach 44x22 m lub większych), a ich liczba w porównaniu z 2018 r. wzrosła o 11,4%. Hal sportowych o mniejszych wymiarach (od 36x19 m do 44x22 m) w 2022 r. funkcjonowało 468 (wzrost o 7,8% w porównaniu z 2018 r.), a sal gimnastycznych i sal pomocniczych – 1206 (wzrost w stosunku do 2018 r. o 1,4%).

W 2022 r. funkcjonowało w Polsce 870 pływalni (70,0% z nich to pływalnie kryte). W porównaniu z 2018 r. liczba ta wzrosła o 2,4%. Wśród pływalni krytych dominowały te o wymiarach od 25x12,5 m do 50x25 m – 59,4%. Aquaparków w 2022 r. w Polsce było 92 (o 13,6% więcej niż w 2018 r.).

Miłośnicy sportów zimowych mieli do dyspozycji 295 lodowisk sztucznie mrożonych, 22 skocznie narciarskie, 15 torów saneczkowych, 6 torów łyżwiarskich, a także 321,6 km tras narciarskich zjazdowych i 728,3 km biegowych. W stosunku do 2018 r. można zauważyć wzrost liczby lodowisk krytych o 24,3%. Przybyło również tras narciarskich zjazdowych – 21,4 km.

Wydatki publiczne według klasyfikacji budżetowej wydatków w dziale 926 – Kultura fizyczna (z budżetu państwa oraz z jednostek samorządu terytorialnego) w 2022 r. wyniosły 8,6 mld zł i zwiększyły się w porównaniu z 2021 r. o 31,1%, natomiast w odniesieniu do 2020 r. o 43,6%. Wydatki z budżetu państwa na kulturę fizyczną w 2022 r. wyniosły 1017,1 mln zł, a w 2021 r. – 339,0 mln zł. Spośród wydatków z budżetu państwa w dziale Kultura fizyczna najwięcej rozdysponowane zostało w rozdziale Zadania w zakresie kultury fizycznej (69,1% w 2022 r., 75,9% w 2021 r. i 73,9% w 2020 r.).

Wydatki z budżetów samorządów terytorialnych w dziale Kultura fizyczna w 2022 r. wyniosły 7625,7 mln zł i wzrosły o 22,0% w porównaniu z 2021 r. (z 2020 r. – o 32,9%). W wydatkach z budżetów jednostek samorządu terytorialnego w dziale Kultura fizyczna najwyższe kwoty rozdysponowane były w rozdziale Obiekty sportowe. W 2022 r. wydatki te wyniosły 3510,8 mln zł i stanowiły 46,0% wydatków w dziale 926, natomiast w 2021 r. – 2623,0 mln zł (41,9% wydatków ogółem w dziale 926).

W 2022 r. w Polsce działało 1177 szkół sportowych oraz szkół z oddziałami sportowymi (podstawowe i ponadpodstawowe), natomiast w 2021 r. – 1266 (w 2020 r. – 1302). W tego typu szkołach w 2022 r. uczyło się 94,0 tys. uczniów i było to o 3,4% mniej niż w 2021 r. Szkoły ponadpodstawowe sportowe i ponadpodstawowe z oddziałami sportowymi stanowiły 10,8% wszystkich szkół sportowych (w 2021 r. – 9,6%, a w 2020 r. – 10,1%). Zarówno w 2022 r. jak i w 2021 r. w szkołach sportowych i w szkołach z oddziałami sportowymi wśród młodzieży uczącej się przeważali chłopcy (odpowiednio 56,3% i 56,6%).

W 307 szkołach mistrzostwa sportowego i szkołach z oddziałami mistrzostwa sportowego w 2022 r. uczyło się 28,8 tys. osób. W 2021 r. było o 21 mniej tego typu szkół, a uczyło się w nich 26,7 tys. młodzieży (2020 r. – 263 szkoły i 24,3 tys. uczniów). Szkoły publiczne w 2022 r. stanowiły 62,5% wszystkich szkół mistrzostwa sportowego i szkół z oddziałami mistrzostwa sportowego (w 2021 r. – 64,0%, a w 2020 r. – 63,1%). Udział chłopców w ogólnej liczbie uczniów w tych szkołach w 2022 r. wyniósł 69,7% (w 2021 r. – 69,8%, a w 2020 r. – 69,3%).

W 2022 r. zorganizowano 2829 masowych imprez sportowych (o blisko 37% więcej niż w 2021 r.), które zgromadziły 13,5 mln osób. Imprezy sportowe stanowiły 53,9% wszystkich imprez masowych, jakie odbyły się w 2022 r. (w 2021 r. było to 69,7%). Zarówno w 2022 r., jak i w latach poprzednich, imprezy sportowe organizowane były głównie w obiektach zamkniętych (2022 r. – 79,0%, 2021 r. – 82,4%, 2020 r. – 75,0%). Za wstęp zapłaciło ponad 97% uczestników (podobnie jak w 2021 r.).

Organizacje kultury fizycznej w 2022 r. liczyły 6,7 tys. jednostek organizacyjnych (czyli o 0,5% więcej niż w 2021 r.) i zrzeszały 316,6 tys. członków. Ćwiczyło w nich 302,7 tys. osób. W 2022 r., podobnie jak w latach wcześniejszych, najliczniejsze było Krajowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe (208,7 tys. członków i 186,5 tys. ćwiczących).

Executive summary

In 2022, there were 14.5 thousand sports clubs in Poland with 1,1 million people practising sports. The number of sports clubs increased by 1.6% in comparison with 2020. The increase in the number of concerned sports clubs affiliated with the University Sports Association, the School Sports Association, religious clubs and other clubs not declaring affiliation with any of the surveyed sports departments. A decrease was recorded in clubs belonging to the Rural Sports Teams National Association and in student sports clubs. Compared to 2020, the structure of sports clubs did not change significantly. Sports clubs that did not declare affiliation with any sports department still had the largest share – 50.7%. Their number compared to 2020 increased by 5.5%. Student sports clubs were next in terms of numbers – 32.8% (in 2020 – 38.0%). Likewise, the popularity of clubs belonging to the Rural Sports Teams National Association remained at a similar level. Their share accounted for 15.0% of all sports clubs (in 2020 – 16.1%). Clubs belonging to other sports departments, such as: University Sports Association, School Sports Association and religious clubs constituted 1.5% of all sports clubs in total. Persons practising sports in these clubs account for only 2.8% of the total number of persons practising sports.

Participation in sport competition of the youth sport system and seniors on the national level was declared by 7.3 thousand clubs which constituted 50.5% of sports clubs. In 2020, this percentage amounted to 50.8%.

The number of people practicing sports in sports clubs decreased by 10.0%, compared to 2020. As in previous years, men predominated, with 72.5% of people practicing sports. Young people up to the age of 18 dominated among them – 71.0%. The share of girls among youth practicing sports in total amounted to 31.2% and was 3.7 percentage points higher than the share of women among people practicing sports in total.

The ratio of the number of people practicing sports per 1000 of Polish population in 2022 amounted to 29 and it increased from 2020, when it amounted to 26. The rate of young people under 18 practicing sports per 1000 persons of the same age also increased to 108, in comparison with 2020.

Invariably, the most popular sport in Poland practiced in sports clubs was football⁷, which was practiced by 35.9% of people (including indoor football and beach football the value amounted to 36.5%). In 2020, 37.5% of those practicing sport were practicing football. Compared to 2020, the number of people playing the game increased by 5.1%. In terms of the number of participants, sport shooting (rifle, pistol and smoothbore shotgun) came second – 7.2% of participants in the sports sections, followed by volleyball⁸ – 5.9% of participants (including beach volleyball – 6.1%). In sport shooting, the number of practitioners increased by 22.4% compared to 2020, and in volleyball – by 10.5%.

In 2022, there were 58.7 thousand of coaching staff (including social workers) working in sports clubs, of which only 18.2% women. The highest percentage of women was among instructors – 27.0%. Compared to 2022, the number of coaching staff increased by 5.9%. The number of coaches increased by 6.9%, other persons conducting sports activities by 5.9%, and instructors by 4.2%.

In 2022, there were 70 Polish sports associations, while in 2021 – 66. The status of a Polish sports association was granted to 5 new associations: the Polish Karate Union, the Freediving Poland Association, the Polish Underwater Hockey Association, the Polish Dance Sport Association and the Polish Surfing Association, while the status was lost to the Polish Taekwon-Do Association. The number of district sports associations in 2022 amounted to 522, while in 2021 to 571 (in 2020 there were 537 district sports associations).

In 2022, Polish sports associations selected 10.4 thousand members of the national team, of whom 41.4% were women. The number of Polish representatives in the junior categories amounted to 50.0%. Compared to 2021, a decrease of 1.1% in the number of Polish representatives was recorded. The number of

⁷ Excluding indoor football and beach football.

⁸ Excluding beach volleyball.

women slightly decreased (by 2.2%) as well as the number of juniors and young competitors (by 0.4%) and seniors (by 2.4%).

The licences of Polish sports associations in 2022 were held by 766.0 thousand athletes (1022 thousand in 2021), of whom 19.6% were women.

The number of disabled athletes licensed by Polish sports associations in 2022 amounted to 3075 (in 2021 this number was lower by 39), of which 74.9% were men. The percentage of disabled athletes amounted to 0.4% (0.3% in 2021). Foreign athletes with Polish sports association licences in 2022 accounted for 1.0% of all athletes (in 2021 – 0.4%).

The current licenses of Polish sports associations in 2022 were held by 35.0 thousand coaches and 11.6 thousand instructors⁹. Women among coaches accounted for 8.9% and among instructors – 30.1%. Compared to the previous year, the number of coaches increased by 0.7 thousand persons (by 2.1 thousand compared to 2020). The number of instructors decreased by 0.2 thousand (in relation to 2020 – by 0.4 thousand). In 2022, 43.4 thousand sports judges¹⁰ were registered in Polish sports associations (an increase of 7.7% compared to 2021 and of 7.3% compared to 2020). Among them 20.7% were women. The percentage of judges with an international class amounted to 4.3%.

At the 2022 World Championships, Poland was represented by 1843 competitors, while in 2021 by 1720 (in 2020 by 384). Polish representatives won medal places 277 times. They won 79 gold, 98 silver and 100 bronze medals. At the 2022 European Championships, Poland was represented by 2662 competitors and in 2021 by 2513 competitors. The Poles won a total of 480 medals in 2022, including: 125 gold, 155 silver and 200 bronze, while in 2021 – 463 medals (122 in 2020).

Disabled athletes won 59 medals at the 2022 World Championships (18 gold, 19 silver and 22 bronze) and 118 medals at the European Championships (38 gold, 41 silver and 39 bronze). At the 2021 World Championships, these athletes won also a total of 59 medals (16 gold, 19 silver and 24 bronze) and at the European Championships a total of 85 medals (20 gold, 38 silver and 27 bronze).

In 2022, athletes in Poland has 2244 stadiums¹¹ at their disposal (5.2% less than in 2018). Of these, 55.2% were football stadiums, 40.8% multipurpose stadiums, 2.9% athletics stadiums, 0.7% speedway stadiums and 0.4% rugby stadiums. The largest number of stadiums, as in 2018, operated in Podkarpackie Voivodship (14.6%). This was followed by Wielkopolskie (9.7%), Małopolskie (9.0%), Śląskie (8.4%) and Dolnośląskie Voivodships (8.1%).

There were more than 3 times as many sports fields for big games as stadiums (7705 – 6.6% more than in 2018). As in previous years, the vast majority of them (99.3%) were football sports fields.

In 2022, there were 3751 sports fields for small games¹² in operation. Compared to 2018, their number increased by 12.2%. The largest number of them (43.4%) were beach volleyball sports fields, and the smallest (1.6%) were beach handball sports fields.

There were 3689 universal (multipurpose) sports fields (9.6% more than in 2018), and the vast majority of them (72.2%) had a synthetic surface. In 2022, there were 2289 tennis courts (83.6% open and 16.4% indoor) and 143 squash courts. Compared to 2018, the number of indoor tennis courts (up 16.9%) and squash courts (up 30.0%) increased, while there were 2.0% fewer open tennis courts.

In Poland, there were 705 multipurpose sports halls (44x22 m or larger) in 2022, and their number increased by 11.4% compared to 2018. The number of sports halls with smaller dimensions (36x19 m to 44x22 m) amounted to 468 in 2022 (up 7.8% compared to 2018), and gymnasiums and auxiliary halls – 1206 (up 1.4% compared to 2018).

⁹ Coaches and instructors may be shown more than once if they hold licenses in several sports supervised by one sports association.

¹⁰ Judges may be shown more than once if they hold licenses in several sports supervised by one sports association.

¹¹ Including declared facilities that do not meet the requirements stipulated for stadiums, e.g. no auditorium.

¹² Including part-size sports fields.

In 2022, there were 870 swimming pools in operation (70.0% of which were indoor). Compared to 2018, this number increased by 2.4%. Among indoor swimming pools, those with dimensions from 25x12.5 m to 50x25 m dominated – 59.4%. There were 92 aquaparks in 2022 (13.6% more than in 2018).

Winter sports enthusiasts had at their disposal 295 ice skating rinks, 22 ski jumps, 15 luge runs, 6 skating tracks, as well as 321.6 km of downhill ski runs and 728.3 km of cross-country ski runs. Compared to 2018, an increase of 24.3% in the number of indoor ice rinks can be seen. Downhill ski trails also increased – 21.4 km.

Public expenditure by budget classification of expenditure in the division 926 – Physical education (from the budget of the state and local government units) in 2022 amounted to PLN 8.6 billion and increased in comparison to 2021 by 31.1%, while in relation to 2020 by 43.6%.

Expenditure from the state budget on physical education in 2022 amounted to PLN 1017.1 million, and in 2021 – PLN 339.0 million. Among the expenditure from the state budget in the Physical education division, the most was allocated in the chapter on Activities in Physical education (69.1% in 2022, 75.9% in 2021 and 73.9% in 2020).

Expenditure from the budgets of local government units in the Physical education division in 2022 amounted to PLN 7,625.7 million and increased by 22.0% in relation to 2021 (compared to 2020 by 32.9%). In the expenditure from the budgets of local government units in the division Physical education, the highest amounts were allocated in the chapter Sports facilities. In 2022, these expenditures amounted to PLN 3,510.8 million and accounted for 46.0% of total expenditure in division 926, whereas in 2021 – PLN 2,623.0 million (41.9% of total expenditure in division 926).

In 2022, there were 1177 sports schools and schools with sports departments (primary and secondary) in Poland, while in 2021 – 1266 (in 2020 – 1302). In 2022, 94.0 thousand students studied in these schools and it was by 3.4% less than in 2021. Secondary sports schools and secondary schools with sports departments accounted for 10.8% of all sports schools (in 2021 – 9.6%, and in 2020 – 10.1%). Both in 2022 and 2021, boys predominated in sports schools and schools with sports departments (56.3% and 56.6% respectively).

In 2022, 28.8 thousand people studied in 307 sports championship schools and schools with sports championship divisions. In 2021, there were 21 fewer schools of this type, with 26.7 thousand youth studying there (in 2020 – 263 schools and 24.3 thousand students). In 2022, public schools accounted for 62.5% of all sports championship schools and schools with sports championship branches (in 2021 – 64.0% and in 2020 – 63.1%). The share of boys in the total number of students in these schools in 2022 amounted to 69.7% (in 2021 – 69.8% and in 2020 – 69.3%).

2,829 mass sports events were organized in 2022 (i.e. nearly 37% more than in 2021), which gathered 13.5 million people. Sports events accounted for 53.9% of all mass events held in 2022 (in 2021 it was 69.7%). In both 2022 and previous years, sports events were held mainly in indoor venues (2022 – 79.0%, 2021 – 82.4%, 2020 – 75.0%). More than 97% of participants had to pay for admission (similar to 2021).

In 2022, physical education organizations were comprised of 6.7 thousand organizational units (i.e. 0.5% more than in 2021) and consisted of 316.6 thousand members. The number of people performing sports there amounted to 302.7 thousand. In 2022, as in previous years, the National Association of Rural Sports Teams was the most numerous (208.7 thousand members and 186.5 thousand people practicing sports).

Rozdział 1

Chapter 1

Kluby sportowe, sekcje sportowe, ćwiczący i kadra szkoleniowa Sports clubs, sports sections, persons practising sports and coaching staff

1.1. Kluby sportowe i ćwiczący w klubach sportowych

1.1. Sports clubs and persons practising sports in sports clubs

W 2022 r. w Polsce działało 14,5 tys. klubów sportowych. Ich liczba w stosunku do 2020 r. wzrosła o 1,6%. Wzrost liczby dotyczył klubów sportowych zrzeszonych w Akademickim Związku Sportowym, Szkolnym Zrzeszeniu Sportowym, klubów wyznaniowych oraz pozostałych klubów, które nie zadeklarowały przynależności do żadnego z badanych pionów sportowych. Spadek odnotowano w klubach należących do Krajowego Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe oraz w uczniowskich klubach sportowych. Najwięcej klubów sportowych działało w województwie mazowieckim (10,1%), a następnie w województwach: małopolskim (10,0%), śląskim (9,9%) oraz wielkopolskim (9,8%), natomiast najmniej w województwie świętokrzyskim (2,0%). W porównaniu z poprzednią edycją badania (za 2020 r.) w większości województw wystąpił wzrost liczby klubów sportowych, spadek odnotowano tylko w województwach: łódzkim, opolskim, pomorskim, śląskim oraz zachodniopomorskim. Największy wzrost liczby klubów sportowych odnotowano w województwie lubuskim (19,2%), a spadek – w województwie śląskim (13,0%).

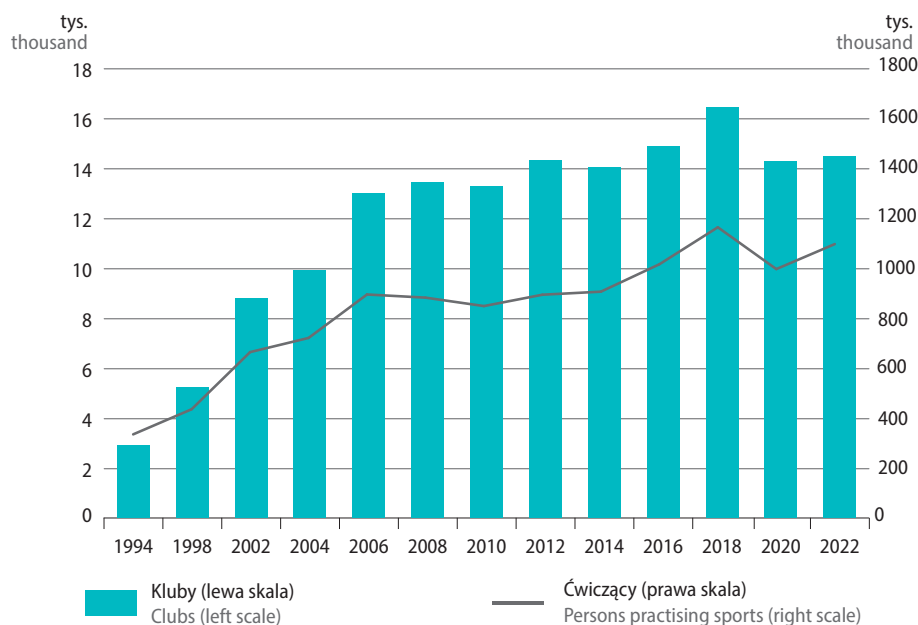
Tablica 1. Podstawowe informacje o klubach sportowych
Table 1. Basic informations on sports clubs

Wyszczególnienie Specification	2020	2022	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2020=100
Kluby sportowe Sports clubs	14 245	14 476	101,6
kluby sportowe AZS AZS sports clubs	66	72	109,1
kluby sportowe LZS LZS sports clubs	2 294	2 174	94,8
kluby SZS SZS sports clubs	72	102	141,7
uczniowskie kluby sportowe UKS UKS student sports clubs	4 826	4 741	98,2
kluby wyznaniowe religious sports clubs	26	42	161,5
pozostałe kluby sportowe other sports clubs	6 961	7 345	105,5

Tablica 1. Podstawowe informacje o klubach sportowych (cd.)
Table 1. Basic informations on sports clubs (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2020	2022	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2020=100
Członkowie (w tys.) Members (in thousand)	1 041	1 099	105,6
Ćwiczący (w tys.) Persons practising sports (in thousand)	1 011	1 112	110,0
w tym: of which:			
kobiety females	262	306	116,8
do 18 lat aged up to 18	710	789	111,1
Kadra szkoleniowa Coaching staff	55 396	58 669	105,9
trenerzy coaches	30 945	33 079	106,9
instruktorzy instructors	17 383	18 107	104,2
inne osoby prowadzące zajęcia sportowe other persons running sports classes	7 068	7 483	105,9

Wykres 1. Kluby sportowe i ćwiczący w klubach sportowych
Chart 1. Sports clubs and persons practising sports in sports clubs

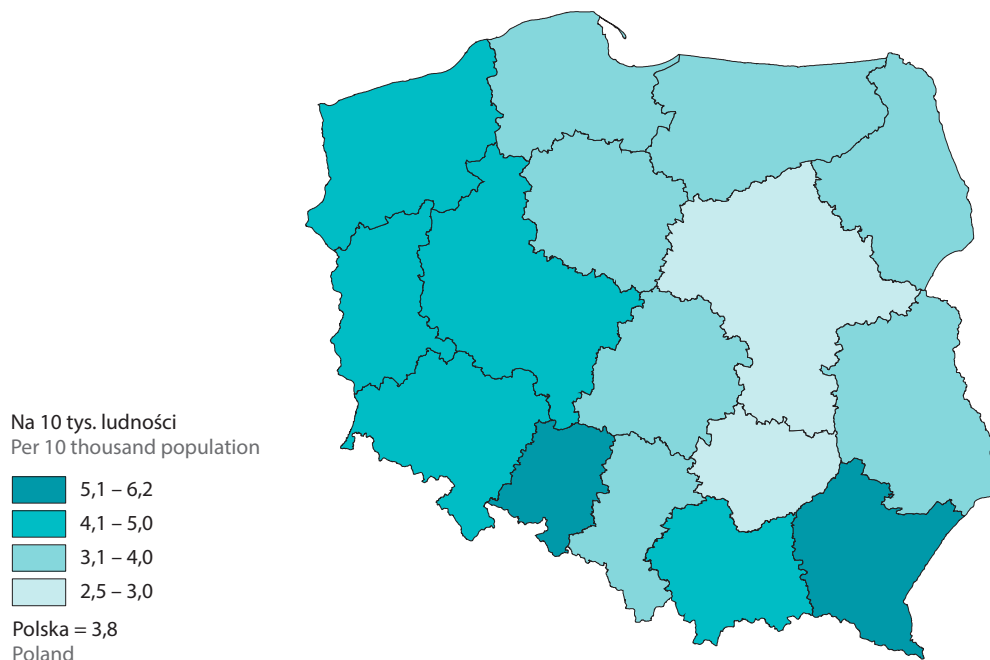

W 2022 r. kluby sportowe liczyły 1098,9 tys. członków, czyli o 5,6% więcej niż w 2020 r. Ćwiczyło w nich ponad 1111,9 tys. osób (o 10,0% więcej niż w 2020 r.). Tak jak w latach poprzednich przeważali mężczyźni, którzy stanowili 72,5% osób ćwiczących. Wśród ćwiczących dominowała młodzież do 18 lat – 71,0%. Udział dziewcząt wśród młodzieży ćwiczącej ogółem wyniósł 31,2% i był wyższy o 3,7 p.proc. niż udział kobiet wśród ogółu ćwiczących. Wśród wszystkich ćwiczących w klubach, ponad połowa (56,0%) została zarejestrowana w polskich lub okręgowych związkach sportowych. Największą liczbę ćwiczących w klu-

bach sportowych odnotowano w województwie mazowieckim (14,2%), a następnie w województwach śląskim i małopolskim (odpowiednio po 11,4% i 10,6%), najmniejszą natomiast w województwie świętokrzyskim (1,9%).

Mapa 1. Kluby sportowe według województw w 2022 r.

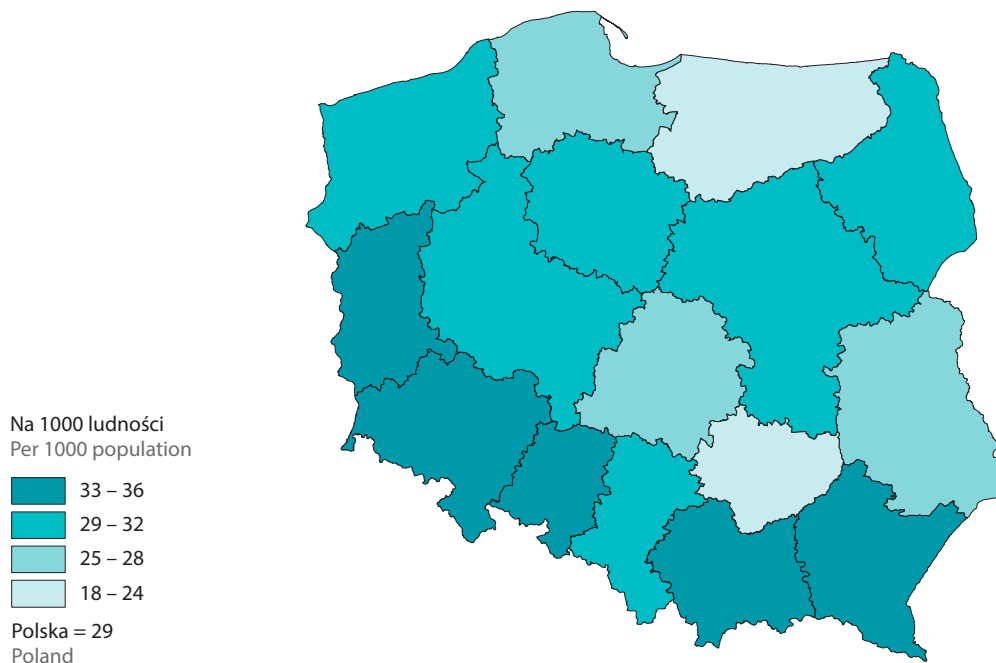
Map 1. Sports clubs by voivodship in 2022

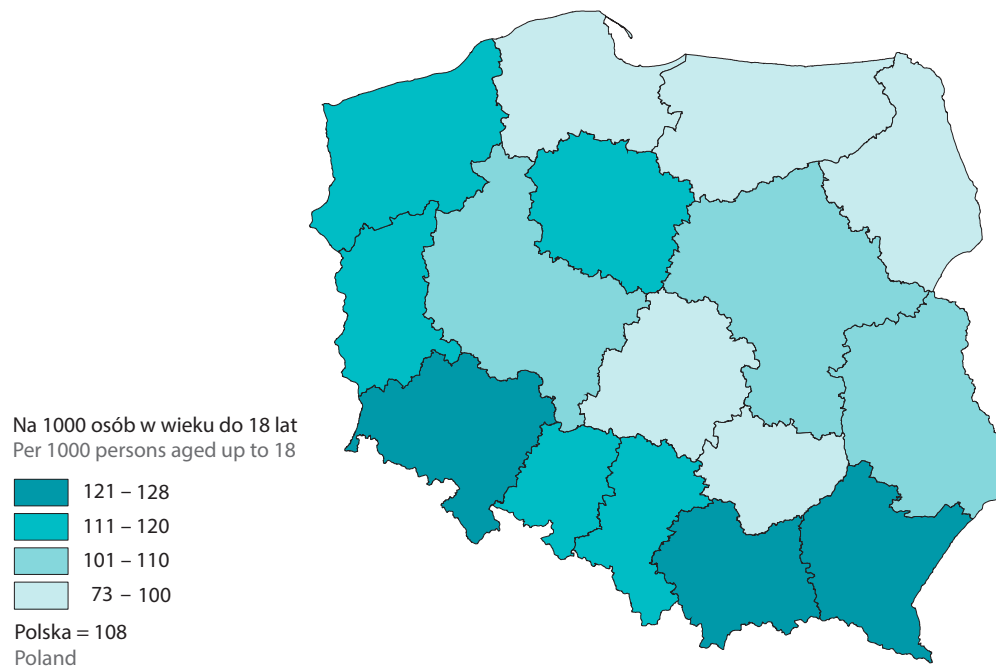
Wskaźnik liczby ćwiczących na 1000 ludności Polski w 2022 r. wyniósł 29 i zwiększył się w porównaniu z 2020 r., w którym wyniósł 26. Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w województwie podkarpackim (36), a następnie w województwach: dolnośląskim, małopolskim i opolskim (po 34), a najniższą w województwie świętokrzyskim (18). Powyżej średniej (oprócz ww. województw) znalazły się jeszcze województwa lubuskie i wielkopolskie. Wartość wskaźnika w porównaniu z 2020 r. wzrosła we wszystkich województwach w kraju, poza województwem śląskim, w którym utrzymała się na tym samym poziomie.

Wskaźnik młodzieży ćwiczącej do 18 lat na 1000 osób w tym samym wieku również zwiększył się w porównaniu z 2020 r. i wyniósł 108. Najwyższy wskaźnik odnotowano w województwie podkarpackim (128). Powyżej średniej znalazły się również województwa: dolnośląskie (125), małopolskie (121), opolskie (120), śląskie (117), zachodniopomorskie (114), lubuskie (113) oraz kujawsko-pomorskie (111). Najniższą wartość wskaźnik osiągnął w województwie świętokrzyskim – 73.

Mapa 2. Ćwiczący w klubach sportowych według województw w 2022 r.
 Map 2. Persons practising sports in sports clubs by voivodship in 2022

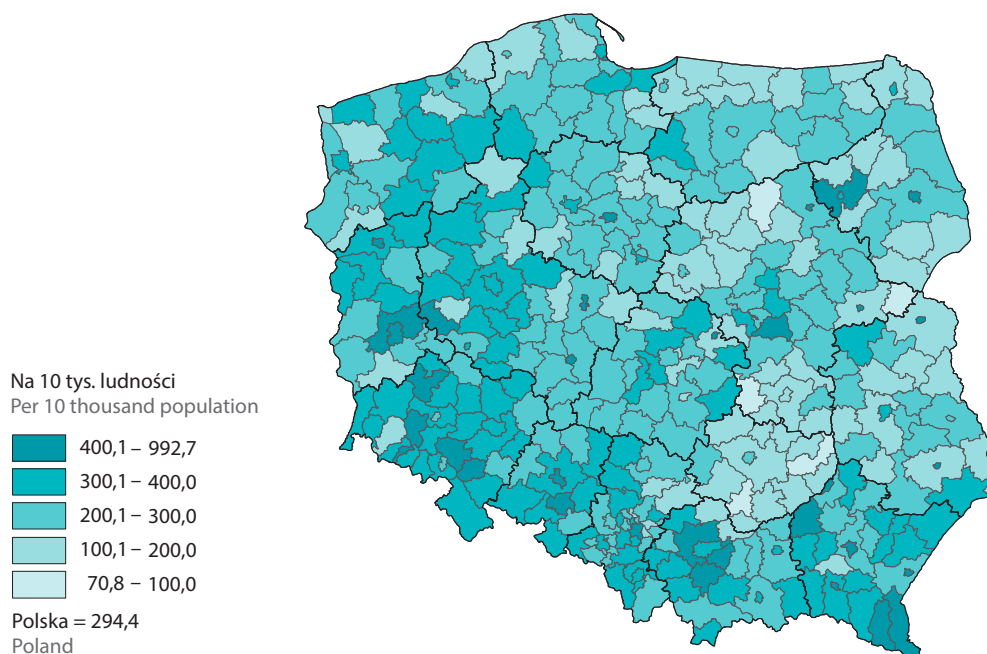
Mapa 3. Młodzież w wieku do 18 lat ćwicząca w klubach sportowych według województw w 2022 r.
 Map 3. Youth aged up to 18 practising sports in sports clubs by voivodship in 2022

Biorąc pod uwagę liczbę ćwiczących w przeliczeniu na 10 tys. ludności w poszczególnych powiatach stwierdzono, że 40,0% z nich osiągnęło wielkość wskaźnika wyższą od wskaźnika dla Polski wynoszącego 294,4 (w 2020 r. – 265,4). Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w powiecie łomżyńskim w województwie podlaskim (992,7), który w 2020 r. zajmował 376. miejsce. Bezpośrednio za nim znalazł się powiat bieszczadzki (593,9; 26. miejsce w 2020 r.) i powiat złotoryjski (589,3; 4. miejsce w 2020 r.). W 2020 r. najwyższą wartość wskaźnika osiągnął powiat kamieński w województwie zachodniopomorskim, który w 2022 r. zajął 45. miejsce z wartością wskaźnika wynoszącą 377,1. Wśród 10 powiatów w 2022 r. z najwyższą wartością wskaźnika w 2022 r. znalazło się 6 miast na prawach powiatu, w tym 2 miasta wojewódzkie (Rzeszów i Toruń). Cztery z tych powiatów położone były w województwie podkarpackim, a pozostałe w województwach: dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, lubelskim, mazowieckim, podlaskim i pomorskim. Spośród powiatów, które osiągnęły wartość wskaźnika wyższą niż wskaźnik dla Polski, znalazło się najwięcej powiatów z województwa dolnośląskiego (27), a następnie z podkarpackiego (19) oraz śląskiego (18).

Mapa 4. Ćwiczący w klubach sportowych według powiatów w 2022 r.

Map 4. Persons practising sports in sports clubs by powiat in 2022

We współzawodnictwie sportowym na poziomie ogólnopolskim zarówno w ramach systemu sportu młodzieżowego, jak i seniorów, uczestnictwo zadeklarowało 7,3 tys. klubów, co stanowiło 50,5% klubów sportowych. W 2020 r. odsetek ten wyniósł 50,8%.

W stosunku do 2020 r. struktura klubów sportowych nie zmieniła się znacząco. Nadal największy udział miały kluby sportowe, które nie zadeklarowały przynależności do żadnego pionu sportowego – 50,7%. Ich liczba w porównaniu z 2020 r. wzrosła o 5,5%. Kolejne pod względem liczebności były uczniowskie kluby sportowe – 32,8% (w 2020 r. – 38,0%). Również popularność klubów należących do Krajowego Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe utrzymała się na podobnym poziomie. Ich udział stanowił 15,0% wszystkich klubów sportowych (w 2020 r. – 16,1%). Pozostałe pionys sportowe, takie jak: kluby należące do Akademickiego Związku Sportowego, Szkolnego Związku Sportowego oraz kluby wyznaniowe, skupiały w sumie 1,5% wszystkich klubów sportowych. Ćwiczący w tych klubach stanowili 2,8% ogółu ćwiczących.

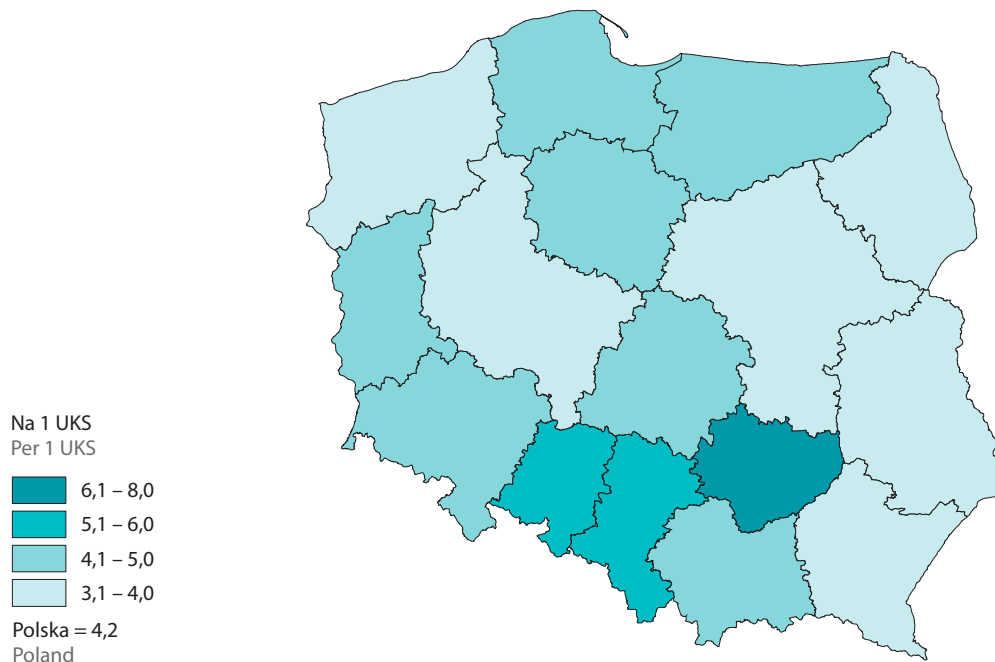
W 2022 r. liczba UKS nieznacznie spadła w stosunku do 2020 r. W liczbie klubów należących do tego pionu sportowego w 7 województwach nastąpił wzrost (w dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, lubelskim, lubuskim, małopolskim, podkarpackim i warmińsko-mazurskim). Największy wzrost zaobserwo-

wano w województwie lubuskim (12,1%), a najmniejszy w województwie kujawsko-pomorskim (2,1%). W województwie śląskim natomiast nastąpił największy spadek liczby UKS i wyniósł 11,2% w stosunku do 2020 r.

W UKS w 2022 r. ćwiczyło 322,1 tys. osób (8,3% więcej niż w poprzedniej edycji badania), co stanowiło 29,0% wszystkich ćwiczących w klubach sportowych. UKS skupiały głównie dzieci i młodzież. Osoby ćwiczące do 18 lat stanowiły 87,8%, z czego 40,6% to dziewczęta. Klubów tych w miastach działało 61,4%, a odsetek ćwiczących w miejskich klubach wyniósł 73,1% wszystkich ćwiczących w UKS.

Mapa 5. Liczba szkół według województw w 2022 r.

Map 5. Number of schools by voivodship in 2022

Liczba działających klubów należących do Krajowego Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe zmniejszyła się o 5,2%, a liczba osób w nich ćwiczących utrzymała się na podobnym poziomie jak w 2020 r. Podobnie jak w poprzednich edycjach badania, zdecydowanie najpopularniejsze były one w 5 południowych województwach Polski: małopolskim (15,6%), podkarpackim (14,4%), dolnośląskim (12,8%), opolskim (10,3%) i śląskim (10,1%). Liczba klubów w tych województwach stanowiła 63,2% ogólnej liczby klubów LZS (61,8% ćwiczących). W 2022 r. ćwiczyło w nich 11,9% wszystkich ćwiczących w klubach sportowych. Były one popularne szczególnie wśród mężczyzn. Kobiety stanowiły tylko 11,4% ćwiczących. Młodzież do lat 18 to 60,0% ćwiczących. Byli to głównie chłopcy (84,9% ćwiczącej młodzieży). Kluby LZS działały w zdecydowanej większości w środowisku wiejskim (79,1% klubów i 72,9% ćwiczących).

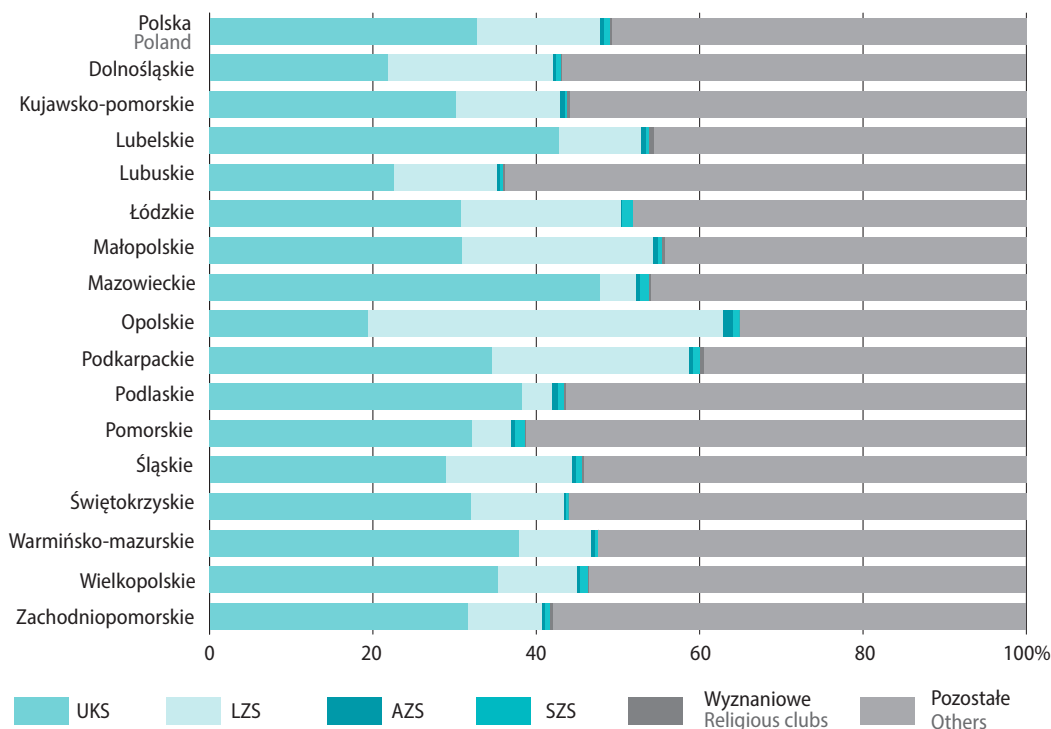
W klubach należących do Akademickiego Związku Sportowego liczba ćwiczących osób w porównaniu z 2020 r. wzrosła o 21,4% (liczba aktywnych klubów o 9,1%). Udział kobiet wyniósł 44,1%, natomiast młodzież do 18 lat – 33,1%.

W Polsce w 2022 r. wzrosła liczba klubów należących do pionu Szkolny Związek Sportowy (o 41,7% w porównaniu z 2020 r.). Województwo kujawsko-pomorskie było jedynym, w którym nastąpił spadek liczby klubów SZS i wyniósł on aż 77,8%. W 3 województwach (dolnośląskim, lubuskim i świętokrzyskim) liczba klubów utrzymała się na tym samym poziomie, a w pozostałych 12 nastąpił wzrost – największy (prawie 3-krotny) odnotowano w województwie łódzkim. Liczba osób ćwiczących w klubach pionu SZS wzrosła o 35,0% w stosunku do poprzedniej edycji badania, a liczba sekcji o 33,0%.

W 2022 r. odnotowano wzrost liczby klubów wyznaniowych i ćwiczących w nich osób w porównaniu z 2020 r. (odpowiednio o 61,5% i 64,1%). Młodzież do 18 lat stanowiła 71,0%, a kobiety – 25,8% ogólnej liczby ćwiczących w tych klubach.

Liczba aktywnych klubów, które nie zadeklarowały przynależności do żadnego pionu sportowego zwiększyła się o 5,5% (liczba ćwiczących o 12,3%). Podobnie jak w 2020 r., udział kobiet w tych klubach wyniósł mniej niż 25%, a młodzieży ok. 66%. Liczba sekcji sportowych w porównaniu z 2020 r. zwiększyła się o 3,1%. Największy wzrost sekcji w klubach, które nie zadeklarowały przynależności do żadnego pionu w stosunku do poprzedniej edycji badania nastąpił w województwie lubuskim – o 27,3%. Mniej sekcji zadeklarowały kluby z pięciu województw (śląskiego – o 13,7%, łódzkiego – o 2,3%, opolskiego, pomorskiego i zachodniopomorskiego – o ok. 1%).

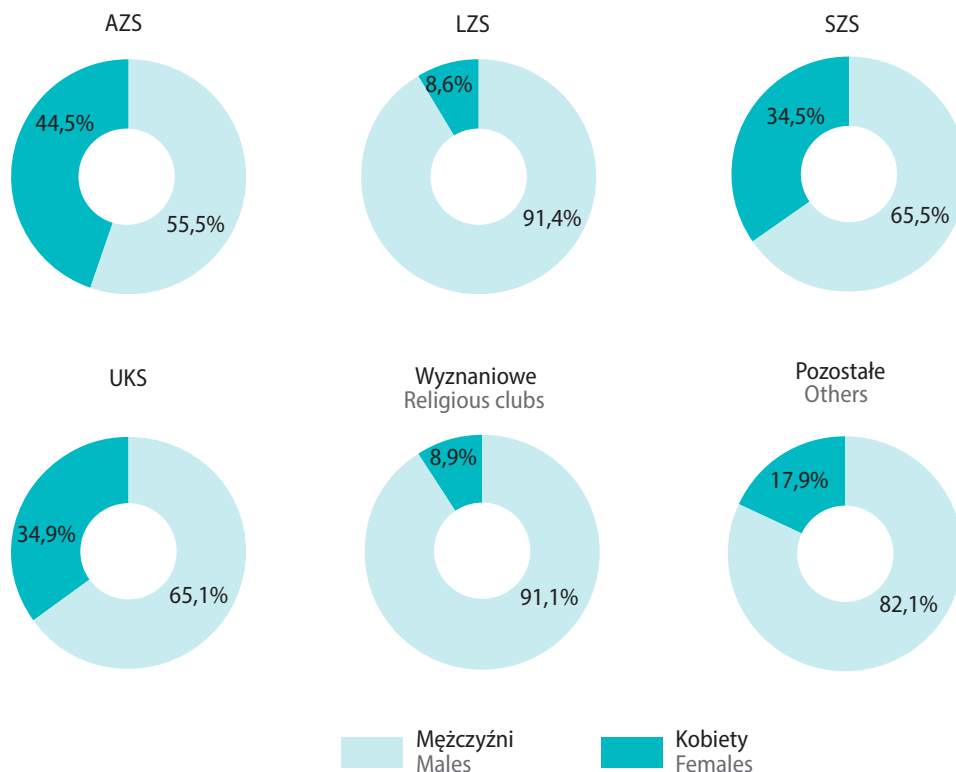
Wykres 2. Kluby sportowe według województw i pionów sportowych w 2022 r.
Chart 2. Sports clubs by voivodship and sports departments in 2022

W 2022 r., podobnie jak w poprzedniej edycji badania, ponad połowa ćwiczących w klubach sportowych zarejestrowana była w polskich lub okręgowych związkach sportowych (623,2 tys. osób). Spośród nich młodzież do 18 lat stanowiła 67,7%, a kobiety 20,3%. Zarówno odsetek młodzieży, jak i kobiet zarejestrowanych w związkach sportowych utrzymał się na podobnym poziomie jak w 2020 r. Najwięcej zarejestrowanych zawodników ćwiczyło w klubach województwa śląskiego – 11,6%, tuż za nim uplasowały się województwa: mazowieckie, małopolskie i wielkopolskie (odpowiednio 11,5%, 10,5% i 10,1%). Najmniej tych zawodników było w województwie świętokrzyskim – 2,0%.

Wykres 3. Ćwiczący zarejestrowani w polskich lub okręgowych związkach sportowych według płci i pionów sportowych w 2022 r.

Chart 3. Persons practising sports registered in Polish or regional sports associations by sex and sports departments in 2022

1.2. Ćwiczący w sekcjach sportowych i rodzaje sportów

1.2. Persons practicing sports in sports sections and kinds of sports

W 2022 r. w klubach sportowych liczba osób ćwiczących w sekcjach zwiększyła się w stosunku do 2020 r. o 10,0%. Niezmiennie najpopularniejszym sportem w Polsce uprawianym w klubach sportowych była piłka nożna¹³, którą ćwiczyło 35,9% osób (łącznie z piłką nożną halową i piłką nożną plażową było to 36,5%). W 2020 r. piłkę nożną trenowało 37,5% osób ćwiczących. W 2022 r., w porównaniu z 2020 r., liczba osób grających w tę grę zwiększyła się o 5,1%. Sekcję piłki nożnej posiadało 40,7% klubów sportowych (41,6% sekcję piłki nożnej, piłki nożnej halowej lub piłki nożnej plażowej). Na terenie wsi był wyższy odsetek klubów oferujących tę dyscyplinę sportu (63,0%) niż w miastach, jednak liczba ćwiczących była wyższa w miastach (o 11,2 p.proc.). Piłkę nożną w zdecydowanej większości uprawiali mężczyźni. Ich udział w ogóle ćwiczących ten rodzaj sportu wyniósł 93,5% i utrzymał się na takim samym poziomie, jak w 2020 r. Juniorzy i juniorki stanowili 73,4% osób grających w tę najpopularniejszą w Polsce grę.

¹³ Bez piłki nożnej halowej i piłki nożnej plażowej.

Tablica 2. Ćwiczący w sekcjach sportowych według położenia klubu sportowego w 2022 r.
Table 2. Persons practising sports in sports sections by location of sports clubs in 2022

Wyszczególnienie Specification a – ogółem total b – w tym kobiety w % of which females in %		Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas
Razem Total	a	1 213 509	865 164	348 345
	b	27,2	29,8	20,6
w tym: of which:				
Jeździectwo Equestrian	a	6 977	2 878	4 099
	b	83,2	86,6	80,8
Judo Judo	a	34 789	31 738	3 051
	b	29,2	28,7	34,4
Karate i karate tradycyjne Karate and traditional karate	a	57 619	49 975	7 644
	b	37,2	36,8	39,9
Koszykówka Basketball	a	44 649	37 378	7 271
	b	37,2	35,5	45,7
Lekkoatletyka Athletics	a	44 127	34 982	9 145
	b	49,1	49,2	49,0
Narciarstwo Skiing	a	10 119	7 727	2 392
	b	44,6	43,6	47,7
Piłka nożna ¹ Football ¹	a	435 462	241 932	193 530
	b	6,5	6,6	6,3
Piłka nożna halowa Indoor football	a	7 340	4 674	2 666
	b	19,4	18,0	22,1
Piłka ręczna Handball	a	32 031	24 137	7 894
	b	42,5	39,5	51,8
Piłka siatkowa ² Volleyball ²	a	72 014	53 543	18 471
	b	58,7	60,2	54,3
Pływanie Swimming	a	57 242	52 687	4 555
	b	47,9	47,9	48,2
Sporty siłowe Strength sports	a	5 622	4 254	1 368
	b	49,6	43,6	68,3
Strzelectwo sportowe Sport shooting	a	87 637	6 591	1 756
	b	9,5	10,5	7,0
Szachy Chess	a	19 683	15 599	4 084
	b	25,3	24,3	29,0
Tenis stołowy Table tennis	a	23 804	13 274	10 530
	b	29,0	27,1	31,3
Zapasy Wrestling	a	8 161	6 819	1 342
	b	26,8	25,7	32,3

1 Bez piłki nożnej halowej i piłki nożnej plażowej. 2 Bez piłki siatkowej plażowej.
 1 Excluding indoor football and beach football. 2 Excluding beach volleyball.

Pod względem liczby ćwiczących drugie miejsce zajmowało strzelectwo sportowe (karabin, pistolet i strzelba gładkolufowa) – 7,2% ćwiczących w sekcjach sportowych. W strzelectwie sportowym liczba ćwiczących wzrosła w porównaniu z 2020 r. o 22,4%. Podobnie jak piłkę nożną, strzelectwo uprawiali głównie mężczyźni (90,5% ćwiczących). Odsetek ćwiczących w kategoriach juniorskich był dużo niższy i wyniósł 3,7%. Strzelectwo znacznie popularniejsze było w miastach, gdzie uprawiało je 71,5% ćwiczących.

Kolejne miejsce zajmowała piłka siatkowa¹⁴ – 5,9% ćwiczących (łącznie z piłką siatkową plażową – 6,1%). W porównaniu z 2020 r. liczba ćwiczących wzrosła o 10,5%. Piłka siatkowa była bardziej popularna wśród kobiet, które stanowiły 58,7%. Ćwiczących w kategoriach juniorskich było 82,9%. Więcej osób ćwiczących trenowało piłkę siatkową w klubach miejskich (74,4%).

Następne miejsca, pod względem liczby ćwiczących, zajmowały: pływanie oraz karate (łącznie z karate tradycyjnym) – po 4,7%, koszykówka – 3,7%, lekkoatletyka – 3,6%. W każdym z tych sportów liczba ćwiczących w sekcjach wzrosła w porównaniu z 2020 r.

Ponad połowa ćwiczących uprawiała sporty drużynowe¹⁵. Spośród nich najpopularniejsza była piłka nożna (łącznie z piłką nożną halową i piłką nożną plażową) – 71,9% ćwiczących w ogólnej liczbie ćwiczących sporty drużynowe, a następnie piłka siatkowa (łącznie z piłką siatkową plażową) – 12,0% oraz koszykówka (7,2%) i piłka ręczna (5,2%). Sporty te częściej uprawiano w miastach (61,6%) i były bardziej popularne wśród mężczyzn (82,3% ćwiczących).

Sporty walki¹⁶ trenowało ogółem 13,0% osób. Spośród nich najczęściej uprawiane, oprócz karate i karate tradycyjnego (udział w ćwiczących sporty walki – 36,5%), było judo (udział w ćwiczących sporty walki – 22,0%). Tę grupę sportów częściej wybierali mężczyźni (67,3%) oraz młodzież (81,0% juniorów i junierek).

14 Bez piłki siatkowej plażowej.

15 Baseball, curling, football amerykański, hokej na lodzie, hokej na łyżworolkach, hokej na trawie, kajak polo, korfbal, koszykówka, lacrosse, piłka nożna, piłka nożna halowa, piłka nożna plażowa, piłka ręczna, piłka siatkowa, piłka siatkowa plażowa, piłka wodna, rugby, softball, unihokej.

16 Boks, grappling, ju-jitsu, judo, karate, karate tradycyjne, kendo, kick-boxing, muaythai, sumo, szermierka, taekwondo ITF, taekwondo olimpijskie, wu-shu, zapasy w stylu klasycznym, zapasy w stylu wolnym.

Tablica 3. Ćwiczący w sekcjach sportowych – wybrane sporty drużynowe
 Table 3. Persons practising sports in sports sections – selected team sports

Wyszczególnienie Specification	2018	2020	2022	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2020=100
Baseball i softball Baseball and softball	1 524	907	990	109,2
Curling Curling	405	394	412	104,6
Hokej na lodzie Ice hockey	4 924	4 502	4 162	92,4
Hokej na trawie Hockey	3 134	2 914	2 850	97,8
Korfball Korfball	534	363	304	83,7
Koszykówka Basketball	47 135	38 784	44 649	115,1
Piłka nożna Football	490 569	414 217	435 462	105,1
Piłka nożna halowa Indoor football	13 122	9 368	7 340	78,4
Piłka nożna plażowa Beach football	851	798	723	90,6
Piłka ręczna Handball	43 117	33 431	32 031	95,8
Piłka siatkowa Volleyball	83 915	65 194	72 014	110,5
Piłka siatkowa plażowa Beach volleyball	2 251	2 582	2 119	82,1
Piłka wodna Water polo	1 366	887	569	64,1
Rugby Rugby	3 929	3 026	3 414	112,8
Unihokej Floorball	9 520	7 326	7 257	99,1

W 2022 r. sporty wodne¹⁷ uprawiało 6,1% osób, z których blisko połowa to kobiety (44,9%). Sporty zimowe¹⁸ natomiast ćwiczyło 1,4% osób, w tym kobiety stanowiły 50,4%. W obu grupach sportów juniorzy i juniorki stanowili zdecydowaną większość: w przypadku sportów wodnych – 86,1%, a w przypadku sportów zimowych – 76,6%.

17 Kajakarstwo (bez kajak polo), kitesurfing, pletwonurkowanie sportowe, pływanie, pływanie artystyczne (synchroniczne), skoki do wody, sport motorowodny, narciarstwo wodne, wędkarstwo, wioślarstwo, żeglarstwo (bez żeglarstwa lodowego).

18 Biathlon zimowy, łyżwiarstwo figurowe, łyżwiarstwo szybkie (łącznie z short-track), narciarstwo alpejskie, narciarstwo dowolne, narciarstwo klasyczne, narciarstwo wysokogórskie, snowboard, sport saneczkowy, żeglarstwo lodowe.

Tablica 4. Ćwiczący w sekcjach sportowych – wybrane sporty walki
 Table 4. Persons practising sports in sports sections – selected combat sports

Wyszczególnienie Specification	2018	2020	2022	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2020=100
Boks Boxing	9 078	9 327	11 047	118,4
Judo Judo	29 758	26 362	34 789	132,0
Ju-jitsu Ju-jitsu	7 783	7 011	7 866	112,2
Karate i karate tradycyjne Karate and traditional karate	57 945	46 166	57 619	124,8
Kendo Kendo	376	500	517	103,4
Kick-boxing Kick-boxing	9 992	9 540	11 064	116,0
Muaythai Muaythai	1 196	1 158	1 860	160,6
Sumo Sumo	1 750	1 696	1 896	111,8
Szermierka Fencing	4 253	3 926	4 068	103,6
Taekwondo ITF Taekwondo ITF	11 586	10 407	12 768	122,7
Taekwondo olimpijskie Taekwondo olympic	5 847	4 249	4 755	111,9
Wu-shu Wu-Shu	1 223	856	1 232	143,9
Zapasy w stylu klasycznym Greco-Roman wrestling	3 508	2 969	3 211	108,2
Zapasy w stylu wolnym Freestyle wrestling	5 068	4 187	4 605	110,0

Sporty, w których ćwiczące kobiety stanowiły ponad 98% wszystkich ćwiczących w sekcjach sportowych to: pływanie artystyczne (synchroniczne), gimnastyka artystyczna oraz cheerleading. Natomiast w piłce nożnej, footballu amerykańskim, strzelectwie sportowym i wędkarstwie ćwiczących mężczyzn było ponad 90%.

W 2022 r. większość ćwiczących w sekcjach sportowych stanowili juniorzy i juniorki (69,3%). Wyróżniali się oni szczególnie (ponad 95% ćwiczących) w pięcioboju nowoczesnym, akrobatyce, gimnastyce i skokach do wody. Natomiast sporty lotnicze, wyścigi psich zaprzęgów, strzelectwo sportowe oraz sporty elektroniczne to sporty, w których w sekcjach dominowali ćwiczący w kategoriach seniorskich – juniorzy i juniorki, stanowili mniej niż 10%.

Tablica 5. Ćwiczący w sekcjach sportowych – wybrane sporty wodne
 Table 5. Persons practising sports in sports sections – selected water sports

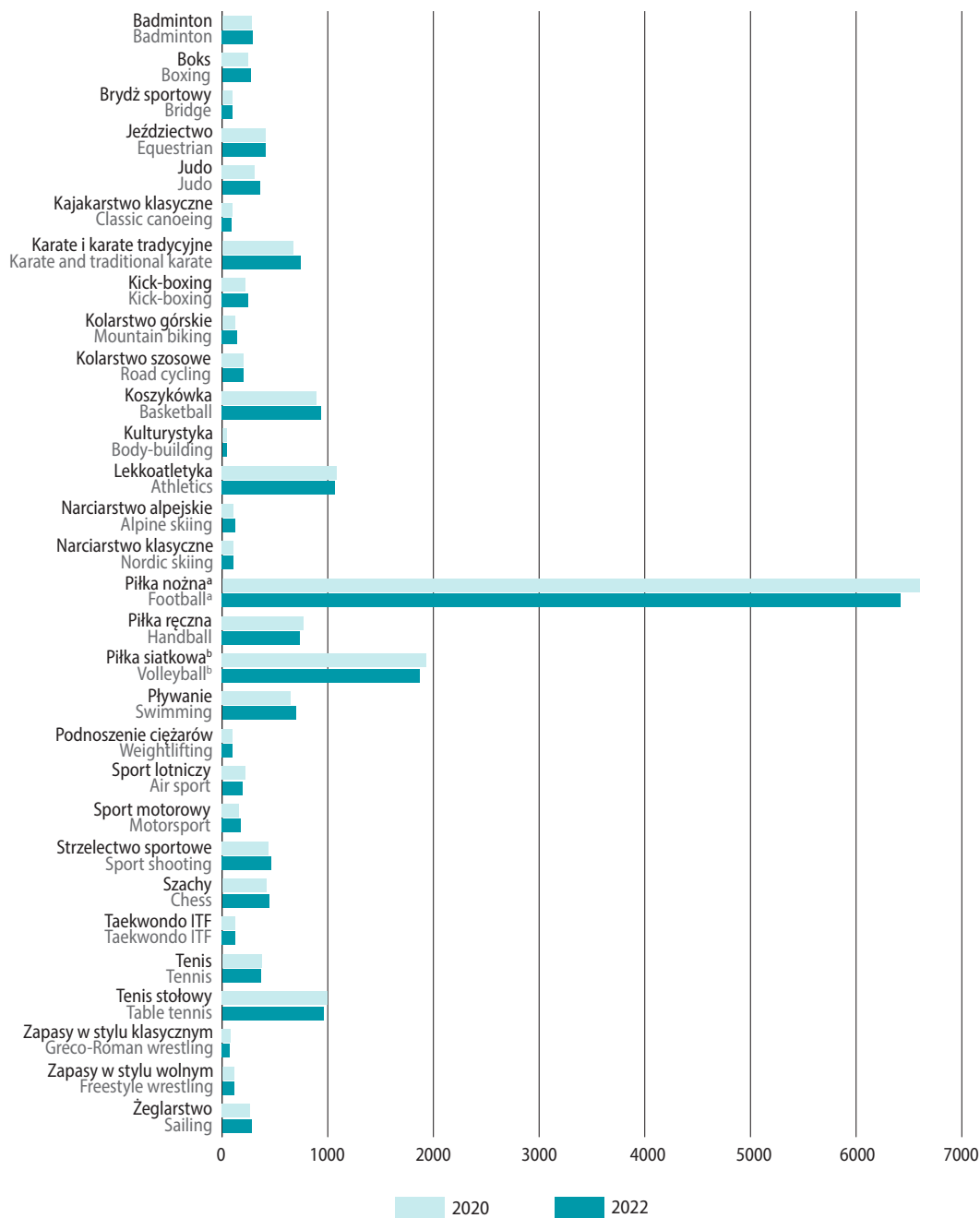
Wyszczególnienie Specification	2018	2020	2022	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2020=100
Kajakarstwo ^a Canoeing ^a	3 966	3 928	3 455	88,0
Pływanie Swimming	54 727	48 407	57 242	118,3
Pływanie artystyczne (synchroniczne) Artistic swimming (synchronized)	281	204	177	86,8
Skoki do wody Diving	483	512	270	52,7
Sport motorowodny i narciarstwo wodne Motorboating and water skiing	727	584	577	98,8
Wędkarstwo Angling	1 232	1 125	960	85,3
Wioślarstwo Rowing	2 779	2 330	2 048	87,9
Żeglarsstwo ^b Sailing ^b	8 023	7 863	8 946	113,8

a Bez kajak polo. b Bez żeglarsstwa lodowego.
 a Excluding kayak polo. b Excluding ice sailing.

Tablica 6. Ćwiczący w sekcjach sportowych – wybrane sporty zimowe
 Table 6. Persons practising sports in sports sections – selected winter sports

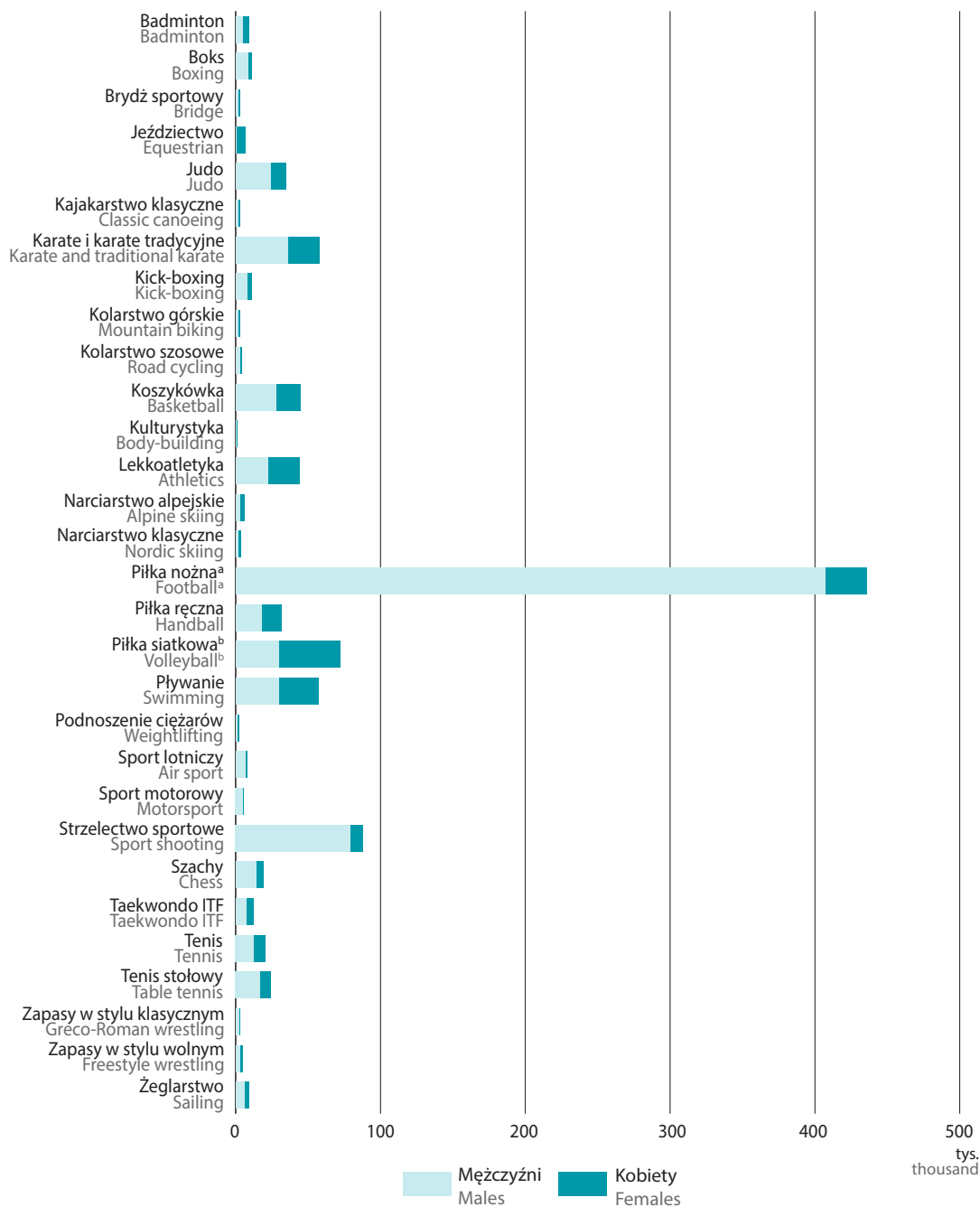
Wyszczególnienie Specification	2018	2020	2022	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2020=100
Biathlon zimowy Biathlon	1 132	865	647	74,8
Łyżwiarstwo figurowe Figure skating	2 238	2 176	2 719	125,0
Łyżwiarstwo szybkie (łącznie z short-track) Speed skating (including short-track)	1 971	1 954	1 943	99,4
Narciarstwo Skiing	9 796	8 324	10 119	121,6
Snowboard Snowboard	678	567	567	100,0
Sport saneczkowy Luge sport	327	293	360	122,9

Wykres 4. Sekcje sportowe w klubach sportowych według wybranych rodzajów sportów
Chart 4. Sports sections in sports clubs by selected kinds of sports

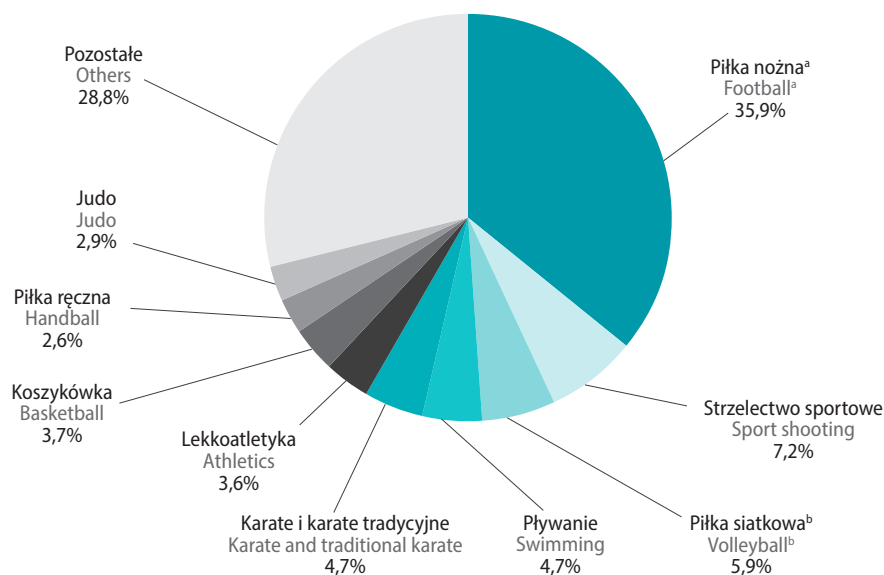
a Bez piłki nożnej halowej i piłki nożnej plażowej. b Bez piłki siatkowej plażowej.
 a Excluding indoor football and beach football. b Excluding beach volleyball.

Wykres 5. Ćwiczący w sekcjach sportowych według wybranych rodzajów sportów i płci w 2022 r.
Chart 5. Persons practising sports in sports sections by selected kinds of sports and sex in 2022

a Bez piłki nożnej halowej i piłki nożnej plażowej. b Bez piłki siatkowej plażowej.
 a Excluding indoor football and beach football. b Excluding beach volleyball.

Wykres 6. Ćwiczący w sekcjach sportowych według wybranych rodzajów sportów w 2022 r.
Chart 6. Persons practising sports in sports sections by selected kinds of sports in 2022

a Bez piłki nożnej halowej i piłki nożnej plażowej. b Bez piłki siatkowej plażowej.
 a Excluding indoor football and beach football. b Excluding beach volleyball.

W 2022 r. w klubach należących do AZS najczęściej trenowano lekkoatletykę (10,2%), a następnie piłkę siatkową (8,2%) oraz koszykówkę (6,8%). W klubach LZS zdecydowanie najpopularniejszym sportem była piłka nożna. Trenowało ją aż 78,1% wszystkich ćwiczących (ponad połowę z nich stanowili juniorzy i juniorki). Kolejne miejsca zajmowały: lekkoatletyka (3,8%), piłka siatkowa i tenis stołowy (po 2,3%) oraz taekwondo (1,8%).

W klubach SZS najliczniejsze sekcje pod względem liczby ćwiczących to: piłka nożna (18,3%), piłka siatkowa (16,0%), lekkoatletyka (9,5%), piłka ręczna (8,4%) oraz koszykówka (7,4%).

W UKS 23,8% ćwiczących w sekcjach sportowych trenowało piłkę nożną (w tym 11,8% to kobiety), 12,1% piłkę siatkową, 9,2% pływanie, 5,7% koszykówkę, 5,6% lekkoatletykę oraz 5,1% judo.

W klubach wyznaniowych najbardziej popularna była piłka nożna (29,9%), oprócz niej również strzelectwo sportowe (24,1%), pływanie (12,3%), tenis stołowy (6,3%) oraz piłka siatkowa (5,7%).

W klubach, które nie zadeklarowały przynależności do żadnego pionu sportowego, także najczęściej uprawiano piłkę nożną (34,9% ćwiczących). Kolejnymi popularnymi sportami były strzelectwo sportowe (12,3%) oraz karate łącznie z karate tradycyjnym (6,5%).

Liczba sekcji sportowych w klubach w porównaniu z 2020 r. zmniejszyła się o 0,3%. Spadek wystąpił w 9 województwach, w tym największy w województwie śląskim (o 13,0%), a najmniejszy w województwie kujawsko-pomorskim – o 1,1%. Największy wzrost sekcji sportowych odnotowano w województwie lubuskim i wyniósł on 19,3%.

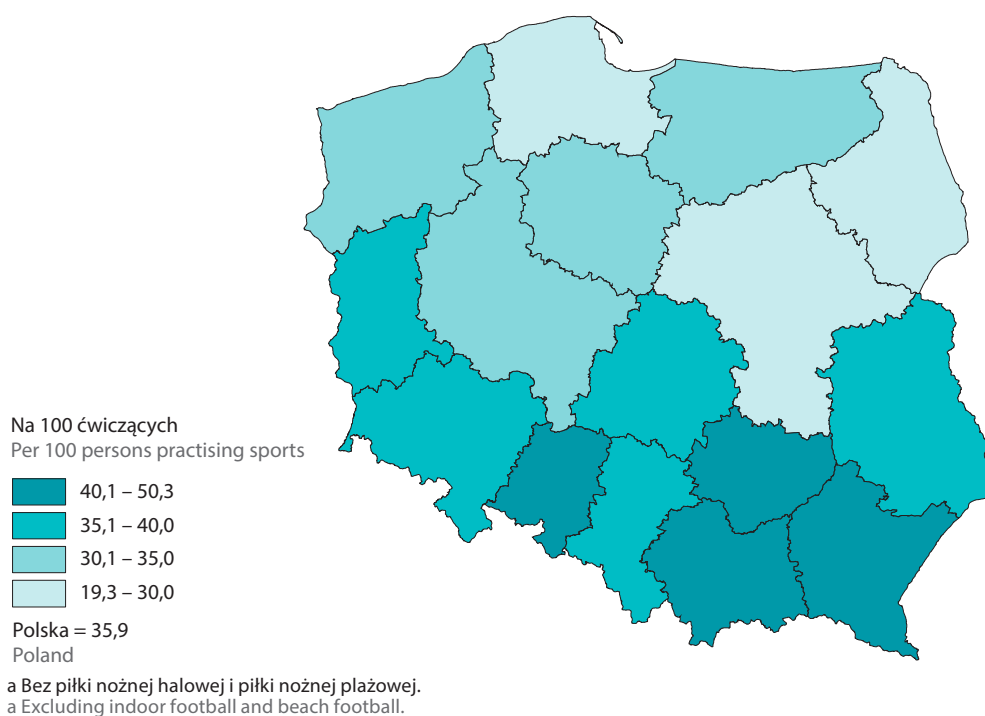
Tablica 7. Ćwiczący w sekcjach sportowych według pionów sportowych w 2022 r.
Table 7. Persons practising sports in sports sections by selected sports departments in 2022

Wyszczególnienie Specification		AZS	LZS	SZS	UKS	Kluby wyznaniowe Religious clubs	Pozostałe Other
a – ogółem total							
b – w tym kobiety w % of which females in %							
Razem Total	a	21 833	136 646	9 220	351 776	3 619	690 415
	b	43,9	11,8	42,0	39,3	22,9	23,4
w tym: of which:							
Akrobatyka Acrobatics	a	336	170	83	5 475	-	6 694
	b	72,6	44,1	67,5	88,6	-	88,8
Jeździectwo Equestrian	a	66	701	-	452	6	5 752
	b	92,4	81,0	-	86,1	100,0	83,1
Judo Judo	a	1 061	52	287	17 875	130	15 384
	b	31,0	21,2	16,0	27,6	35,4	31,2
Karate i karate tradycyjne Karate and traditional karate	a	222	396	94	12 043	17	44 847
	b	37,4	34,1	51,1	38,8	-	36,8
Koszykówka Basketball	a	1 488	596	685	19 979	42	21 859
	b	37,2	43,8	38,7	45,4	11,9	29,5
Lekkoatletyka Athletics	a	2 230	5 125	879	19 618	12	16 263
	b	49,3	50,7	52,2	51,9	100,0	45,1
Narciarstwo Skiing	a	362	513	187	4 126	40	4 891
	b	40,6	48,3	51,9	48,2	50,0	41,2
Piłka nożna ¹ Football ¹	a	900	106 692	1 683	83 835	1 081	241 271
	b	29,8	4,3	10,6	11,8	5,2	5,5
Piłka nożna halowa Indoor football	a	810	780	127	2 479	-	3 144
	b	32,6	22,7	47,2	21,1	-	12,8
Piłka ręczna Handball	a	762	701	775	15 569	-	14 224
	b	42,5	17,0	46,6	51,4	-	33,8
Piłka siatkowa ² Volleyball ²	a	1 705	3 158	1 472	42 419	207	23 053
	b	51,1	57,2	62,4	58,9	74,4	58,7
Pływanie Swimming	a	948	321	442	32 249	445	22 837
	b	46,2	51,1	48,2	49,2	47,9	46,0
Sporty siłowe Strength sports	a	561	447	-	1 592	20	3 002
	b	40,1	46,1	-	55,7	100,0	48,3
Szachy Chess	a	318	1 414	115	9 191	34	8 611
	b	27,7	22,2	23,5	27,4	17,6	23,4
Tenis stołowy Table tennis	a	661	3 075	461	12 349	227	7 031
	b	36,5	21,7	40,6	33,5	27,8	22,7
Zapasy Wrestling	a	111	1 573	-	2 839	-	3 638
	b	11,7	32,5	-	27,9	-	23,9

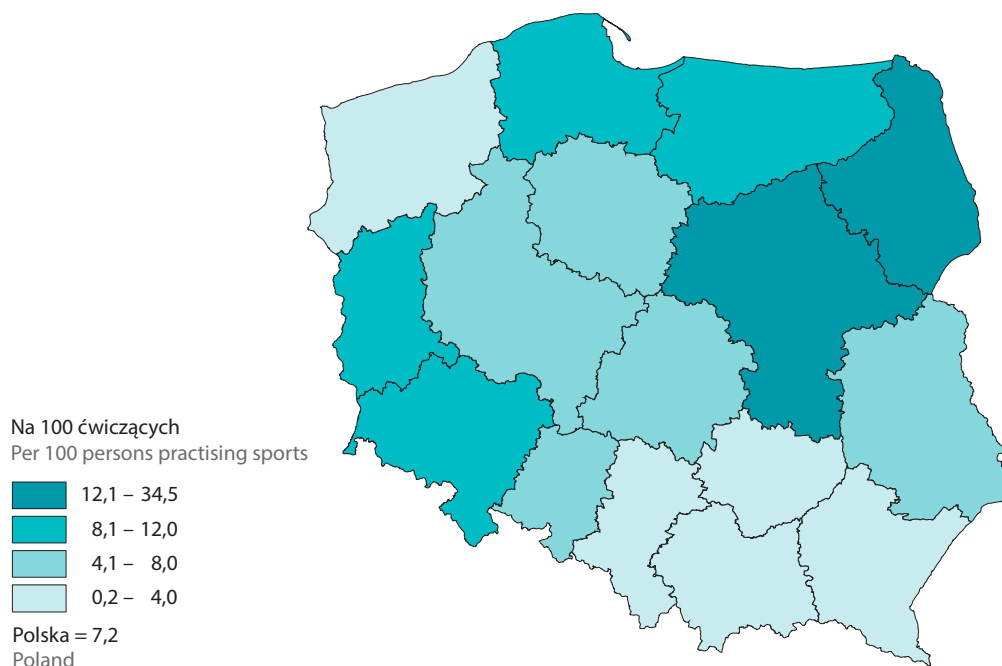
1 Bez piłki nożnej halowej i piłki nożnej plażowej. 2 Bez piłki siatkowej plażowej.
 1 Excluding indoor football and beach football. 2 Excluding beach volleyball.

Zainteresowanie uprawianiem w Polsce poszczególnych sportów w województwach było zróżnicowane i w 2022 r. zmieniło się w porównaniu z 2020 r. Piłka nożna w 2022 r. najczęściej (tak jak w 2020 r.) uprawiana była w województwie podkarpackim, gdzie na każdych 100 ćwiczących przypadało 50 piłkarzy (w kraju analogiczny wskaźnik wyniósł 36 osób). Najwyższy wskaźnik dla strzelectwa sportowego w 2022 r. odnotowano w województwie podlaskim – 35 osób (w kraju 7), natomiast w 2020 r. w województwie dolnośląskim. Piłka siatkowa, podobnie jak w 2020 r., najwyższy udział wśród ćwiczących miała w województwie lubelskim (8 osób, w kraju 6). Z kolei pływanie najczęściej uprawiane było w województwie kujawsko-pomorskim (6 osób, w kraju 5), karate (łącznie z karate tradycyjnym) w województwie świętokrzyskim (7 osób, w kraju 5), lekkoatletyka w województwie zachodniopomorskim (6 osób, w kraju 4), a koszykówka w województwach kujawsko-pomorskim i mazowieckim (po 5 osób, w kraju 4). W 2020 r. najwyższe wskaźniki dla pływania odnotowano w województwach mazowieckim i śląskim, dla karate (łącznie z karate tradycyjnym) w województwie świętokrzyskim, natomiast dla lekkoatletyki w podlaskim, pomorskim i zachodniopomorskim, a koszykówki w województwie podlaskim.

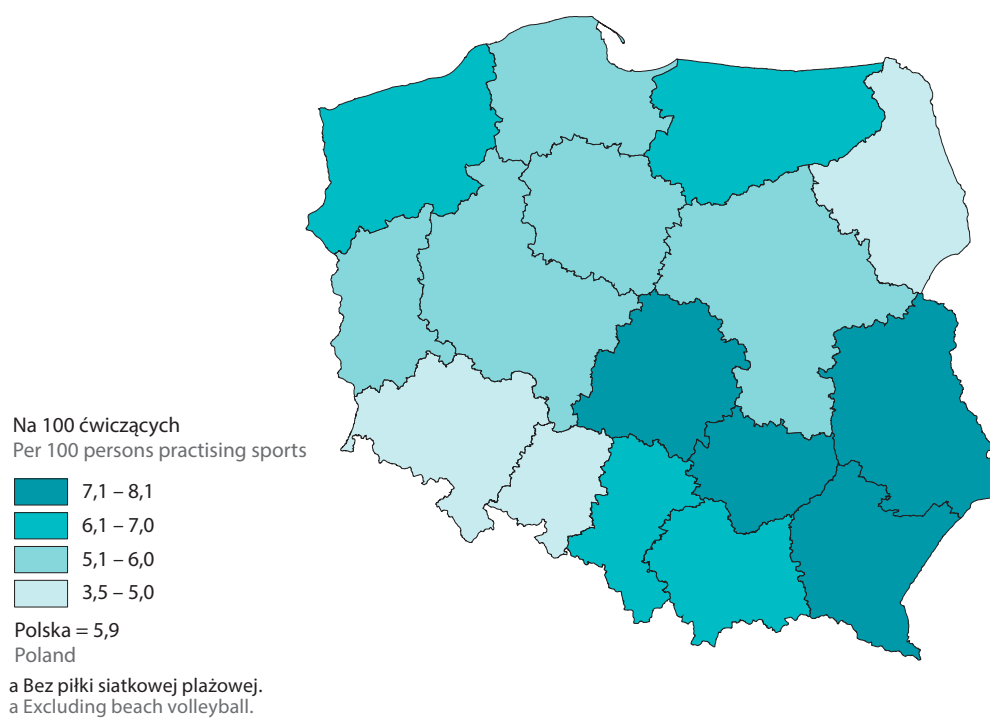
Mapa 6. Ćwiczący piłkę nożną^a w sekcjach sportowych według województw w 2022 r.
Map 6. Persons practising football^a in sports sections by voivodship in 2022

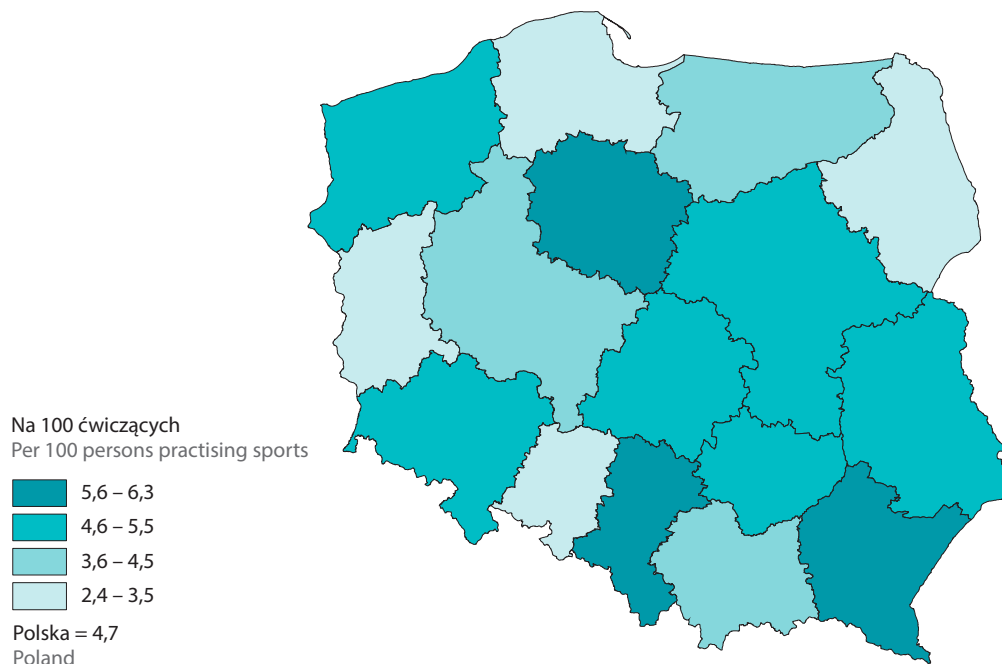
Mapa 7. Ćwiczący strzelectwo sportowe w sekcjach sportowych według województw w 2022 r.
 Map 7. Persons practising sport shooting in sports sections by voivodship in 2022

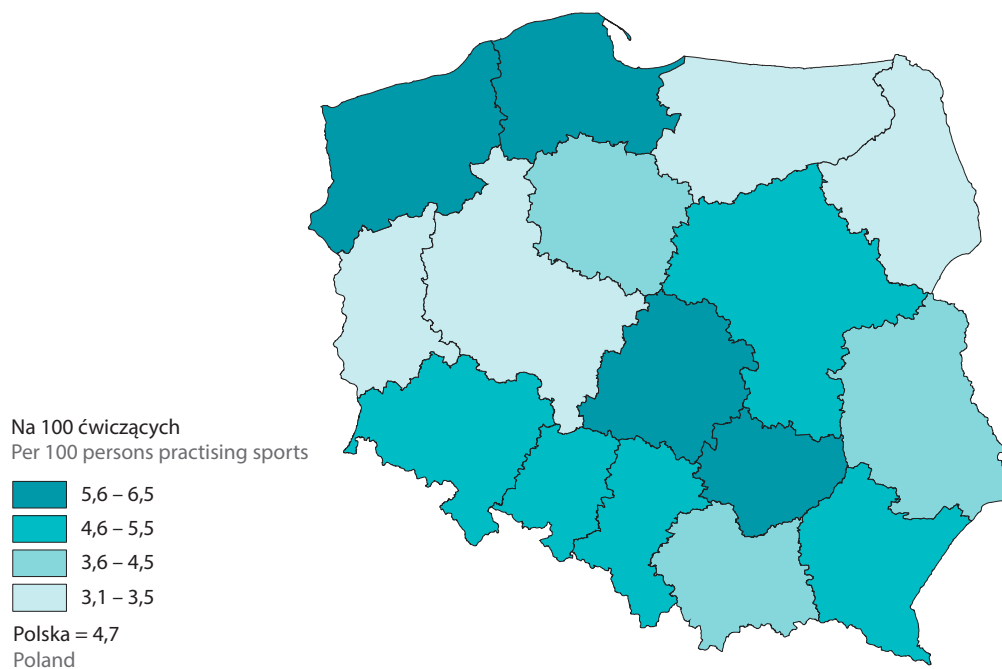
Mapa 8. Ćwiczący piłkę siatkową^a w sekcjach sportowych według województw w 2022 r.
 Map 8. Persons practising volleyball^a in sports sections by voivodship in 2022

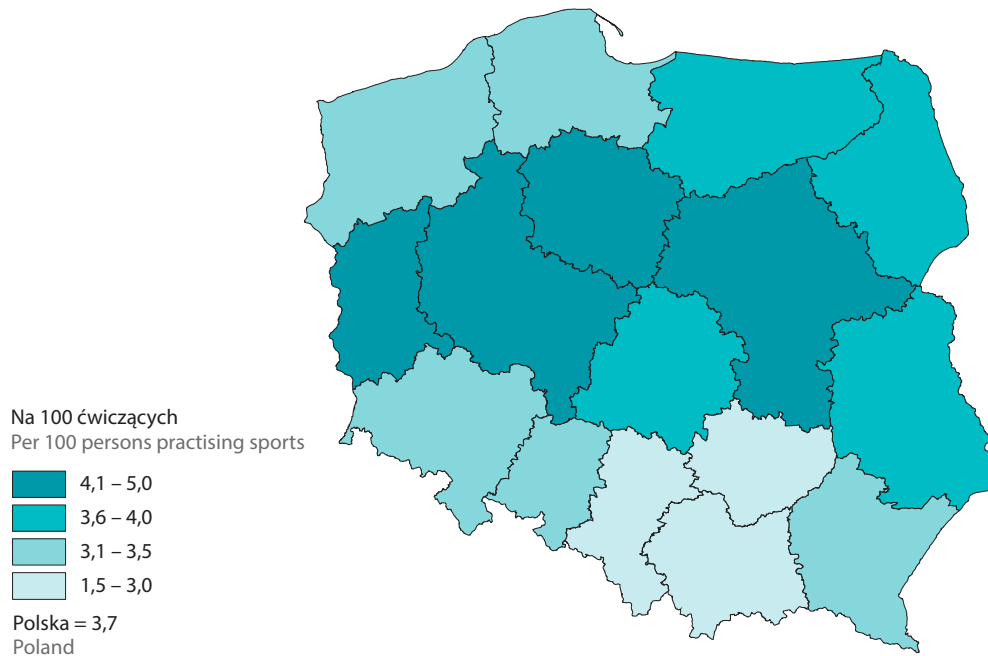
Mapa 9. Ćwiczący pływanie w sekcjach sportowych według województw w 2022 r.
 Map 9. Persons practising swimming in sports sections by voivodship in 2022

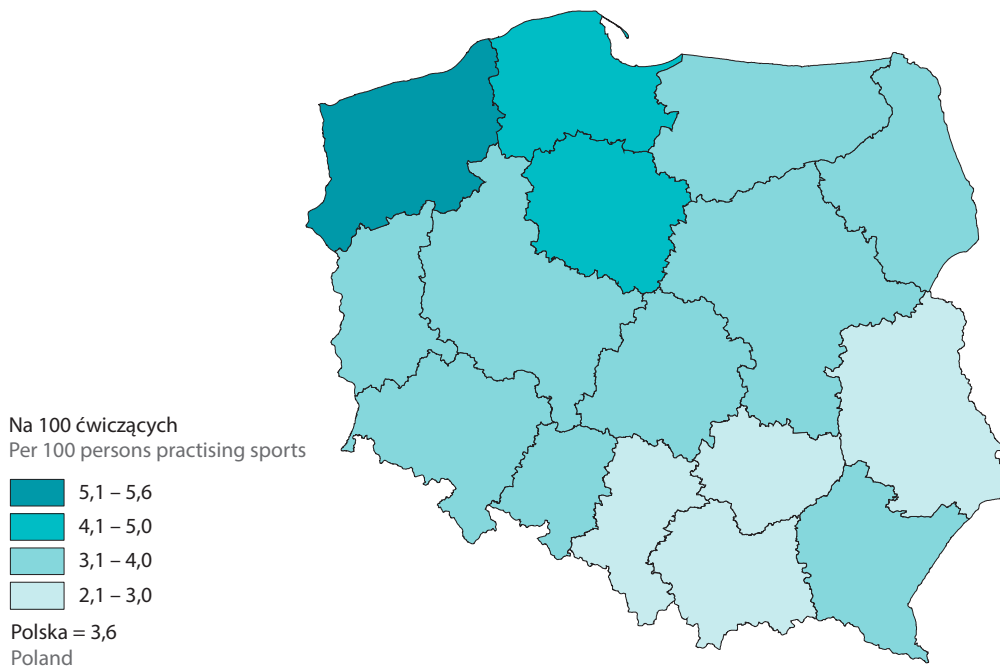
Mapa 10. Ćwiczący karate i karate tradycyjne w sekcjach sportowych według województw w 2022 r.
 Map 10. Persons practising karate and traditional karate in sports sections by voivodship in 2022

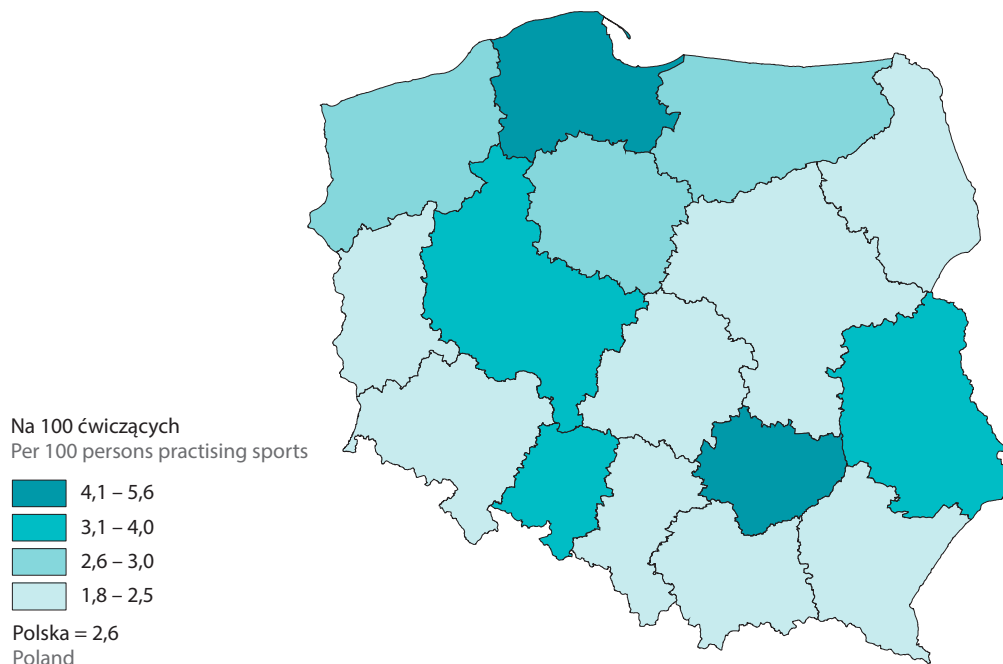
Mapa 11. Ćwiczący koszykówkę w sekcjach sportowych według województw w 2022 r.
 Map 11. Persons practising basketball in sports sections by voivodship in 2022

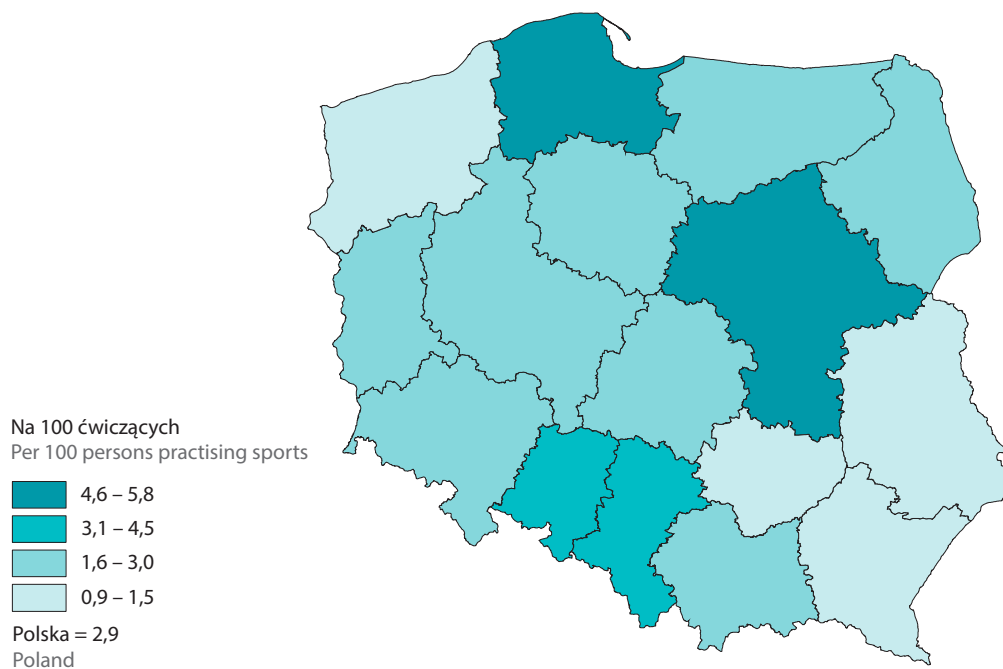
Mapa 12. Ćwiczący lekkoatletykę w sekcjach sportowych według województw w 2022 r.
 Map 12. Persons practising athletics in sports sections by voivodship in 2022

Mapa 13. Ćwiczący piłkę ręczną w sekcjach sportowych według województw w 2022 r.
 Map 13. Persons practising handball in sports sections by voivodship in 2022

Mapa 14. Ćwiczący judo w sekcjach sportowych według województw w 2022 r.
 Map 14. Persons practising judo in sports sections by voivodship in 2022

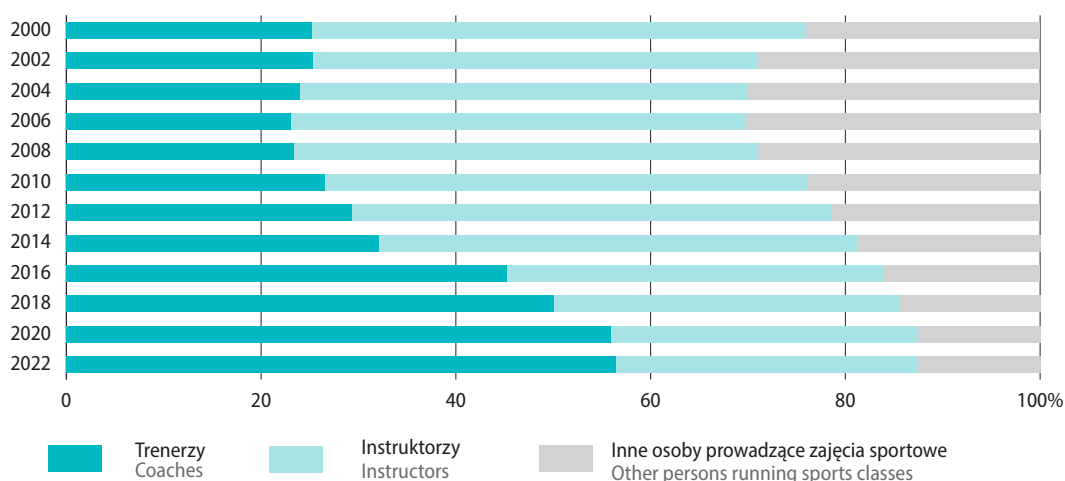
1.3. Kadra szkoleniowa

1.3. Coaching staff

W 2022 r. w klubach sportowych pracowało (łącznie z pracującymi społecznie) 58,7 tys. osób kadry szkoleniowej, w tym tylko 18,2% kobiet. Największy odsetek kobiet był wśród instruktorów – 27,0%. Trenerzy stanowili 56,4%, instruktorzy – 30,9%, a inne osoby prowadzące zajęcia sportowe – 12,8%. W porównaniu z 2020 r. liczba kadry szkoleniowej zwiększyła się o 5,9%. Liczba trenerów wzrosła o 6,9%, innych osób prowadzących zajęcia sportowe o 5,9%, a instruktorów o 4,2%.

W 2022 r. najwięcej trenerów i instruktorów pracowało w klubach sportowych w województwie mazowieckim (odpowiednio 11,7% i 13,7%), następnie w województwie śląskim (12,4% i 10,8%) oraz małopolskim (10,8% i 9,4%), najmniej natomiast w województwie świętokrzyskim (1,9% i 1,8%). Najwięcej innych osób prowadzących zajęcia sportowe pracowało w klubach województwa mazowieckiego (13,1%), a następnie województwa wielkopolskiego (11,1%).

Wykres 7. Kadra szkoleniowa w klubach sportowych
Chart 7. Coaching staff in sports clubs

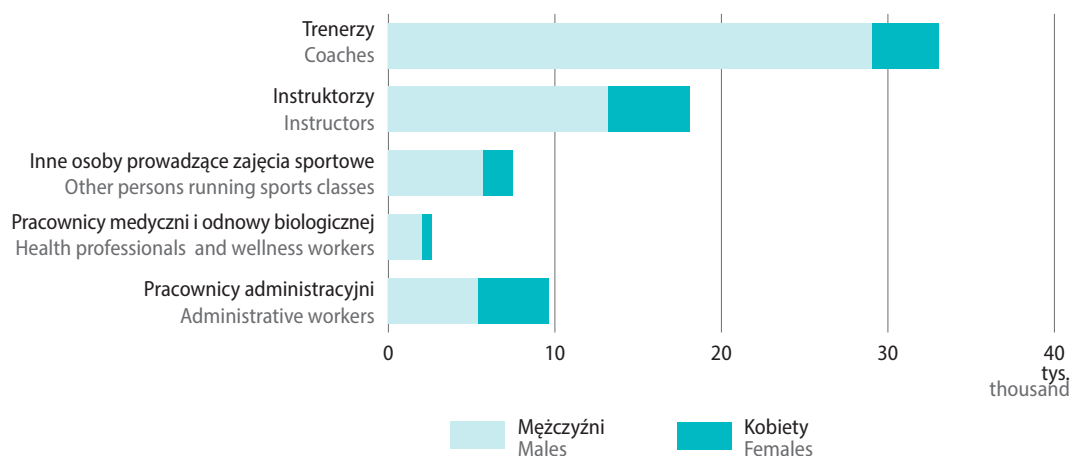
Ponad połowa wszystkich trenerów pracujących w sekcjach sportowych w 2022 r. zajmowała się szkoleniem osób grających w piłkę nożną. W tym sporcie ich liczba zwiększyła się o 6,0% w porównaniu z 2020 r. Również największa liczba instruktorów i innych osób prowadzących zajęcia sportowe przypadła na najpopularniejszy w Polsce sport (było to odpowiednio 9,4% i 21,0%). W porównaniu z 2020 r. liczba instruktorów pracujących w sekcjach piłki nożnej zmniejszyła się jednak o 12,9%, natomiast liczba innych osób prowadzących zajęcia sportowe wzrosła o 0,4%.

Trenerzy prowadzący zajęcia w piłce siatkowej stanowili 5,9% wszystkich trenerów, w koszykówce 4,3%, w lekkoatletyce 3,6%, w pływaniu 3,3%, a w piłce ręcznej 3,1%. W wymienionych sportach (za wyjątkiem piłki ręcznej) liczba trenerów wzrosła w porównaniu z 2020 r. (najwięcej w koszykówce – o 12,3%).

W 2022 r. najwięcej instruktorów, poza sekcjami piłki nożnej, pracowało w sekcjach strzelectwa sportowego (7,1%), a następnie karate łącznie z karate tradycyjnym (6,5%), piłki siatkowej (6,2%), pływania (5,9%) oraz lekkoatletyki (4,8%). Spośród wymienionych sportów w porównaniu z 2020 r. liczba instruktorów spadła tylko w piłce siatkowej (o 9,3%).

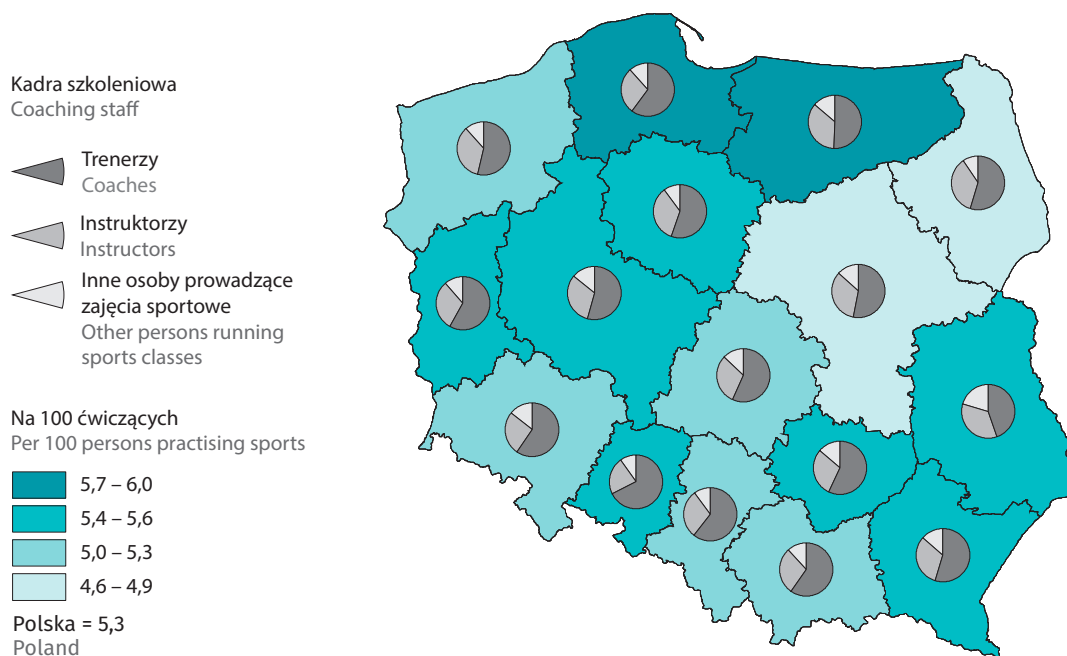
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe, poza piłką nożną, duży udział miały również w strzelectwie sportowym (17,7%), a następnie w piłce siatkowej (6,0%) i tenisie stołowym (5,2%). Poza strzelectwem sportowym, w którym liczba tych osób wzrosła o 22,2%, spadek wystąpił w pozostałych wymienionych sportach (w piłce siatkowej o 6,7%, a tenisie stołowym o 3,3%).

Wykres 8. Kadra szkoleniowa i administracyjna w klubach sportowych według płci w 2022 r.
Chart 8. Coaching and administrative staff in sports clubs by sex in 2022

Na 100 ćwiczących w Polsce w 2022 r. przypadało 5,3 osób będących członkami kadry szkoleniowej (instruktorów, trenerów i innych osób prowadzących zajęcia sportowe). Wskaźnik ten zmniejszył się w porównaniu z 2020 r., w którym wyniósł 5,5. Najwyższą wartość osiągnął w województwie warmińsko-mazurskim (6,0), następnie w województwach: pomorskim (5,8), lubelskim, lubuskim i podkarpackim (po 5,6), natomiast najniższą w województwie mazowieckim (4,6). Najwięcej kadry szkoleniowej przypadało na ćwiczących w klubach należących do AZS (6,1 na 100 ćwiczących), a najmniej – w klubach należących do LZS (4,9).

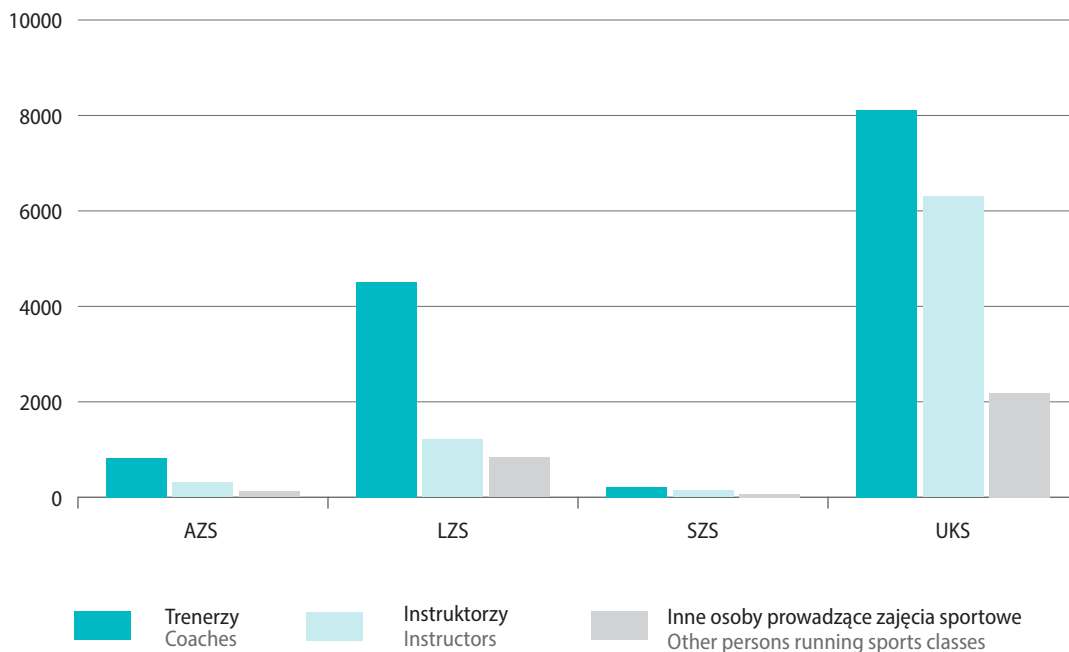
Mapa 15. Kadra szkoleniowa w klubach sportowych według województw w 2022 r.
Map 15. Coaching staff in sports clubs by voivodship in 2022

W 2022 r. w Polsce w najpopularniejszych sportach pod względem liczby ćwiczących wskaźnik liczby kadry szkoleniowej na 100 ćwiczących wyniósł: dla piłki nożnej – 5,0, dla strzelectwa sportowego – 4,2, a dla piłki siatkowej – 5,3.

Oprócz kadry szkoleniowej w klubach sportowych pracowali również pracownicy medyczni, odnowy biologicznej oraz pracownicy administracyjni (łącznie z pracującymi społecznie). W 2022 r. pracowników medycznych i odnowy biologicznej było 2,6 tys. osób (w tym 22,1% kobiet), a pracowników administracyjnych – 9,6 tys. osób (ponad 43% to kobiety).

Wykres 9. Kadra szkoleniowa w klubach sportowych według wybranych pionów sportowych w 2022 r.
Chart 9. Coaching staff in sports clubs by selected sports departments in 2022

Rozdział 2

Chapter 2

Polskie związki sportowe. Osiągnięcia zawodników polskich na arenie międzynarodowej

Polish sports associations. Achievements of Polish competitors in the international arena

2.1. Polskie związki sportowe

2.1. Polish sports associations

W 2022 r. działało łącznie 70 polskich związków sportowych¹⁹, natomiast w 2021 r. – 66. Status polskiego związku sportowego uzyskało 5 nowych związków: Polska Unia Karate, Polski Związek Freedivingu, Polski Związek Hokeja Podwodnego, Polski Związek Sportu Tanecznego oraz Polski Związek Surfingu, natomiast status ten utracił Polski Związek Taekwon-do. Liczba okręgowych związków sportowych w 2022 r. wyniosła 522, natomiast w 2021 r. – 571 (w 2020 r. okręgowych związków sportowych było 537).

Polskie związki sportowe w 2022 r. dysponowały budżetem w wysokości 1409,6 mln zł, z tego 49,5% pochodziło z krajowych środków publicznych, a 50,5% z innych źródeł. Kwota budżetu zwiększyła się zarówno w porównaniu z 2021 r. (955,6 mln zł), jak i 2020 r. (648,6 mln zł). W 2021 r. odsetek środków pochodzących z krajowych środków publicznych wyniósł 44,4%, natomiast w 2020 r. – 50,4%.

W 2022 r. polskie związki sportowe wyłoniły 10,4 tys. członków kadry narodowej, spośród których 41,4% stanowiły kobiety. Odsetek reprezentantów Polski w kategoriach juniorskich wyniósł 50,0%. W porównaniu z 2021 r. nastąpił spadek liczby reprezentantów Polski o 1,1%. Nieznacznie zmniejszyła się liczba kobiet (o 2,2%), juniorów i młodzieżowców (o 0,4%) oraz seniorów (o 2,4%). Zmniejszyła się również liczba reprezentantów będących członkami klubów zagranicznych (z 310 w 2021 r. do 273 w 2022 r.). W 2020 r. liczba reprezentantów Polski z klubów zagranicznych wyniosła 300 zawodników.

Największą liczbę członków kadry narodowej w 2022 r. miał Polski Związek Piłki Siatkowej (1476), następnie Polski Związek Pływacki (601), Polski Związek Kickboxingu (492) oraz Polski Związek Koszykówki (432). W 2021 r. najliczniejsza była reprezentacja Polskiego Związku Piłki Siatkowej (1527 reprezentantów), natomiast w 2020 r. – Polskiego Związku Karate (2110 reprezentantów).

¹⁹ Związki sportowe zgodnie w wykazem polskich związków sportowych ogłoszonym przez Ministra Sportu i Turystyki – Komunikat z 15 listopada 2022 r. (zgodnie z art. 11 ust. 5 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, Dz. U. z 2022 r. poz. 1599). W opracowaniu ujęto polskie związki sportowe, które złożyły sprawozdanie. Zawodnicy, trenerzy, instruktorzy i sędziowie mogą być wykazani wielokrotnie, jeżeli posiadają licencje w kilku sportach nadzorowanych przez jeden związek sportowy.

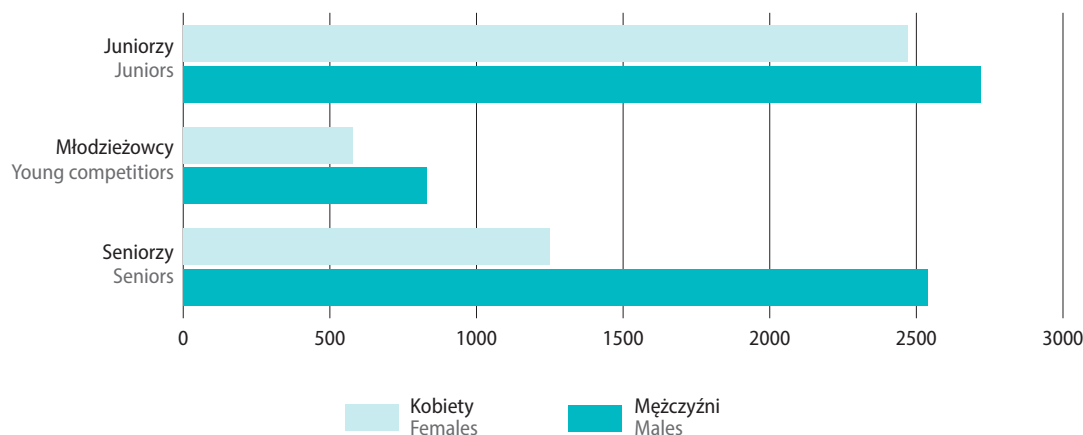
Tablica 8. Podstawowe informacje o polskich związkach sportowych
Table 8. Basic informations on Polish sports associations

Wyszczególnienie Specification	2020	2021	2022	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2021=100
Reprezentanci Polski Polish representatives	10 703	10 508	10 389	98,9
w tym: of which:				
kobiety females	3 963	4 396	4 300	97,8
juniorzy i juniorki juniors	5 796	5 103	5 129	100,5
Zawodnicy ^a Competitor ^a	764 800	1 022 476	765 963	74,9
w tym: of which:				
kobiety females	147 463	251 378	150 441	59,8
juniorzy i juniorki ^b juniors ^b	487 335	539 162	471 506	87,5
Kadra szkoleniowa ^c Coaching staff ^c	44 858	46 129	46 609	101,0
trenerzy coaches	32 913	34 375	35 044	101,9
instruktorzy instructors	11 945	11 754	11 565	98,4
Sędziowie ^c Judges ^c	40 413	40 257	43 375	107,7
w tym: of which:				
kobiety females	8 848	8 476	8 981	106,0
z klasą międzynarodową with international class	1 656	1 604	1 869	116,5

a Łącznie z zawodnikami zagranicznymi występującymi w Polsce. Zawodnicy mogą być wykazani wielokrotnie, jeżeli posiadają licencje w kilku sportach nadzorowanych przez jeden związek sportowy. b Łącznie juniorzy, juniorzy młodsi „kadeci”, młodzicy i dzieci. c Członkowie kadry szkoleniowej i sędziowie mogą być wykazani wielokrotnie, jeżeli posiadają licencje w kilku sportach nadzorowanych przez jeden związek sportowy.

a Including foreign competitors performing in Poland. The competitors can be shown several times if they are licensed in several sports supervised by one sports association. b Total juniors, younger junior "cadets", sub-juniors and children. c Members of the coaching staff and judges can be shown several times if they are licensed in several sports supervised by one sports association.

Wykres 10. Reprezentanci Polski w 2022 r.
Chart 10. Polish representatives in 2022

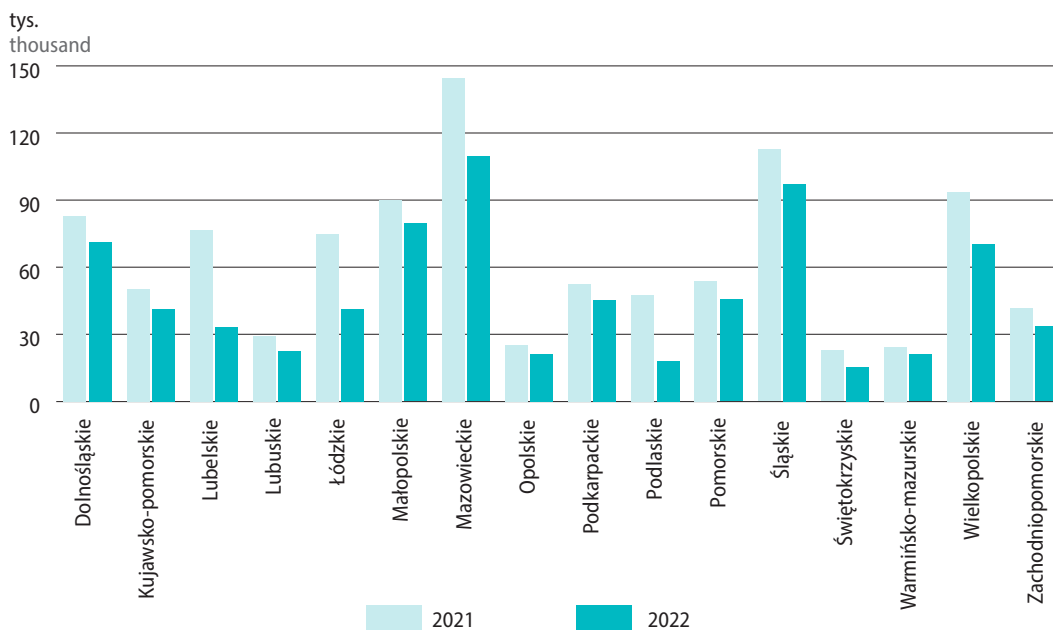
Licencje polskich związków sportowych w 2022 r. posiadało 766,0 tys. zawodników (w 2021 r. – 1022 tys.), spośród których 19,6% stanowiły kobiety. Zawodników w kategorii senior było 34,1%.

Dominowali zawodnicy posiadający licencje Polskiego Związku Piłki Nożnej – 47,9%, następnie Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego – 7,7%, Polskiego Związku Pływackiego – 5,9% oraz Polskiego Związku Piłki Siatkowej – 5,1%. Najwięcej osób trenowało w województwach: mazowieckim, śląskim i małopolskim (odpowiednio 14,3%, 12,7% i 10,4%).

Liczba zawodników niepełnosprawnych posiadających licencje polskich związków sportowych w 2022 r. wyniosła 3075 osób (w 2021 r. było ich o 39 osób mniej), w tym 74,9% stanowili mężczyźni. Odsetek zawodników niepełnosprawnych wyniósł 0,4% (w 2021 r. – 0,3%). Największy udział zawodników niepełnosprawnych (w odniesieniu do liczby ogółem zawodników w województwie) posiadało województwo zachodniopomorskie (1,0%), najmniejszy natomiast województwo kujawsko-pomorskie (0,1%).

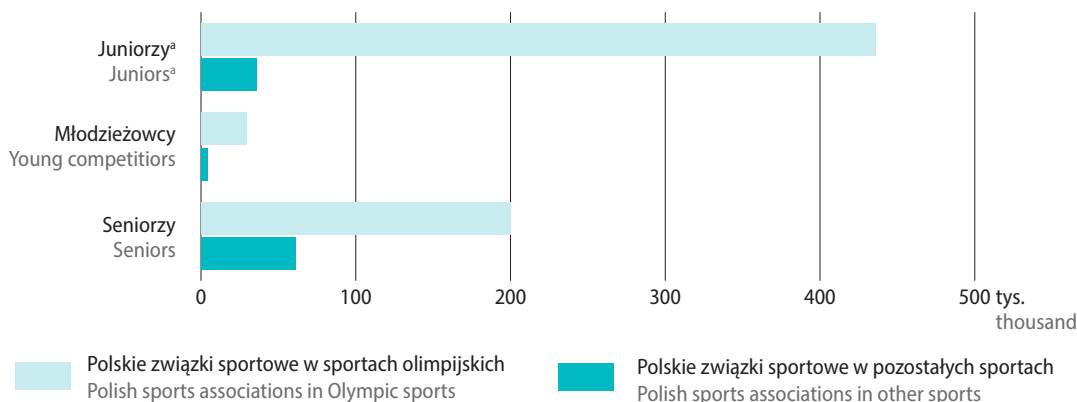
Zawodnicy zagraniczni posiadający licencje polskiego związku sportowego w 2022 r. stanowili 1,0% wszystkich zawodników (w 2021 r. – 0,4%). Największy ich odsetek odnotowano w województwie lubuskim (1,5%), a następnie w województwie opolskim i zachodniopomorskim (po 1,4%). Najpopularniejszymi sportami uprawianymi przez zawodników zagranicznych w Polsce były piłka nożna, hokej na lodzie, koszykówka, tenis oraz lekkoatletyka.

Wykres 11. Zawodnicy posiadający licencje polskich związków sportowych według województw
Chart 11. Competitors holding licenses of Polish sports associations by voivodship

W 2022 r. w polskich związkach sportowych zatrudnionych było 817 osób kadry szkoleniowej. Liczba ta zwiększyła się w porównaniu z 2021 r. o 19,8% i o 27,7% z 2020 r. Liczba pracowników medycznych i odnowy biologicznej zatrudnionych w 2022 r. w związkach sportowych wyniosła 287 osób (w 2021 r. – 243, a w 2020 r. – 272).

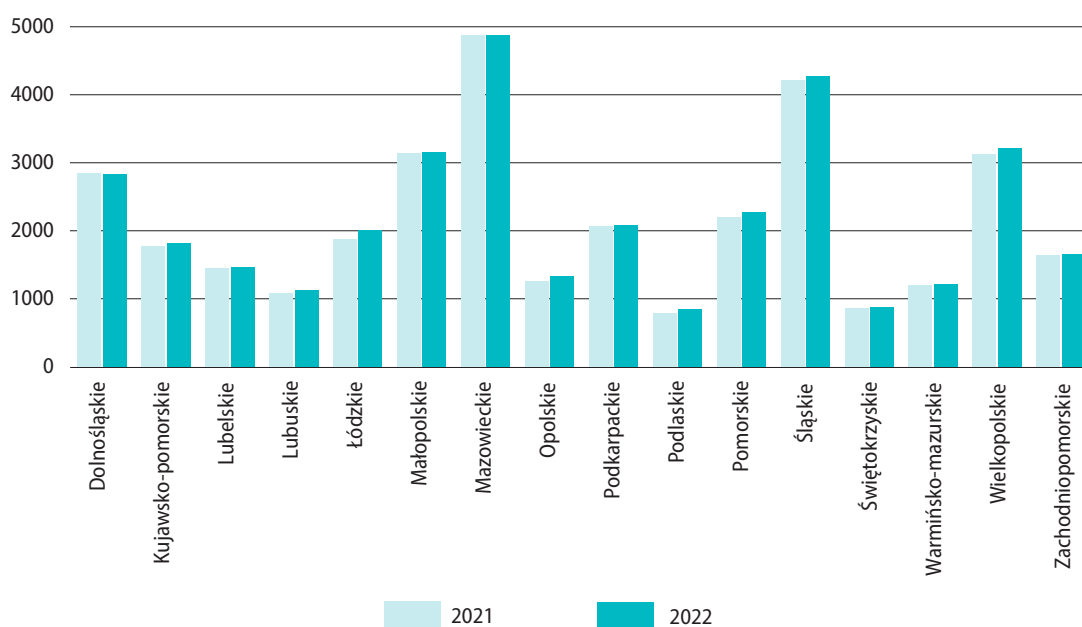
Wykres 12. Zawodnicy posiadający licencje polskich związków sportowych w 2022 r.
Chart 12. Competitors holding licenses of Polish sports associations in 2022

a Juniorzy, juniorzy młodzi "kadeci", młodzicy i dzieci.
a Juniors, younger juniors "cadets", sub-juniors and children.

Aktualne licencje polskich związków sportowych w 2022 r. posiadało 35,0 tys. trenerów i 11,6 tys. instruktorów. Kobiety wśród trenerów stanowiły 8,9%, a wśród instruktorów – 30,1%. W stosunku do roku poprzedniego liczba trenerów wzrosła o 0,7 tys. (w stosunku do 2020 r. – o 2,1 tys.). Liczba instruktorów natomiast zmniejszyła się o 0,2 tys. osób (w stosunku do 2020 r. – o 0,4 tys.). Najwięcej aktualnych licencji trenerzy i instruktorzy posiadali w województwie mazowieckim (odpowiednio 13,9% i 15,7%), a następnie śląskim (12,2% i 10,9%). Największa liczba trenerów posiadała licencje w piłce nożnej (70,2%), następnie w piłce siatkowej halowej (3,9%), w koszykówce (3,7%) i w pływaniu (2,7%). Instruktorzy natomiast wyróżniali się w szachach (11,1%) oraz w lekkoatletyce (7,5%). Najwięcej kobiet posiadało licencje trenera w piłce nożnej (27,7%), a następnie w piłce siatkowej halowej (10,8%) i w pływaniu (8,9%). Licencji instruktora najwięcej kobiet posiadało w jeździectwie (18,0%), a następnie w pływaniu (10,7%). Największy odsetek kobiet (biorąc pod uwagę ich udział w poszczególnych sportach) w 2022 r. można było zaobserwować wśród trenerów i instruktorów w gimnastyce artystycznej (odpowiednio 100,0% i 98,5%) oraz w pływaniu artystycznym (synchronicznym) – odpowiednio 95,7% i 94,4%.

Wykres 13. Trenerzy posiadający licencje polskich związków sportowych według województw
Chart 13. Coaches holding licenses of Polish sports associations by voivodship

Wykres 14. Instruktorzy posiadający licencje polskich związków sportowych według województw
Chart 14. Instructors holding licenses of Polish sports associations by voivodship

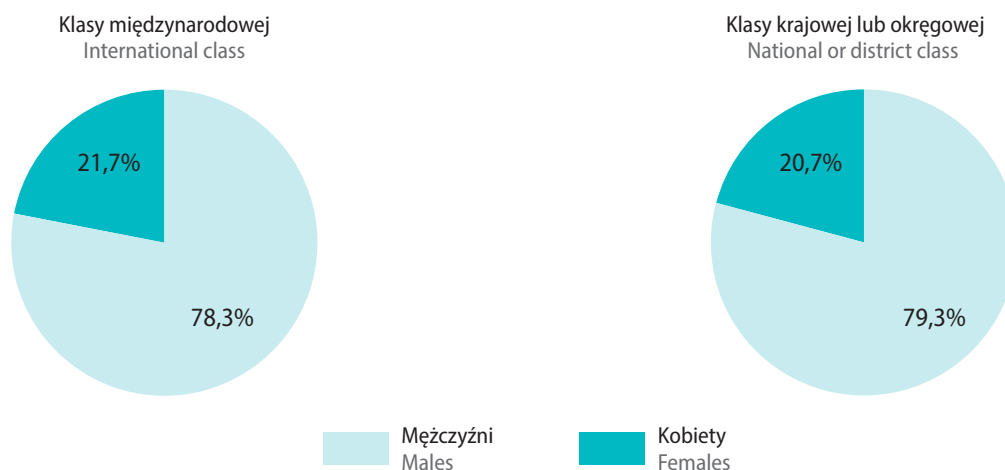
W 2022 r. w polskich związkach sportowych zarejestrowanych było 43,4 tys. sędziów sportowych (wzrost o 7,7% w porównaniu z 2021 r. oraz o 7,3% w porównaniu z 2020 r.). Spośród nich 20,7% stanowiły kobiety. Odsetek sędziów z klasą międzynarodową wyniósł 4,3%. Największą grupę stanowili sędziowie strzelectwa sportowego (26,7%) oraz piłki nożnej (18,4%). Kobiety jako sędziowie dominowały głównie w gimnastyce artystycznej – 98,8% oraz w pływaniu artystycznym (synchronicznym) – 97,2%.

Najwięcej sędziów z klasą międzynarodową w 2022 r., jak i w 2021 r. było w sportach samochodowych (odpowiednio 36,4% i 32,0%), a sędziów z klasą krajową lub okręgową w strzelectwie sportowym (odpowiednio 27,9% i 23,4%). W 2020 r. było 29,0% sędziów z klasą międzynarodową (sporty samochodowe) i 22,1% z klasą krajową lub okręgową (strzelectwo sportowe).

Wykres 15. Sędziowie posiadający licencje polskich związków sportowych według województw
 Chart 15. Sports judges holding licenses of Polish sports associations by voivodship

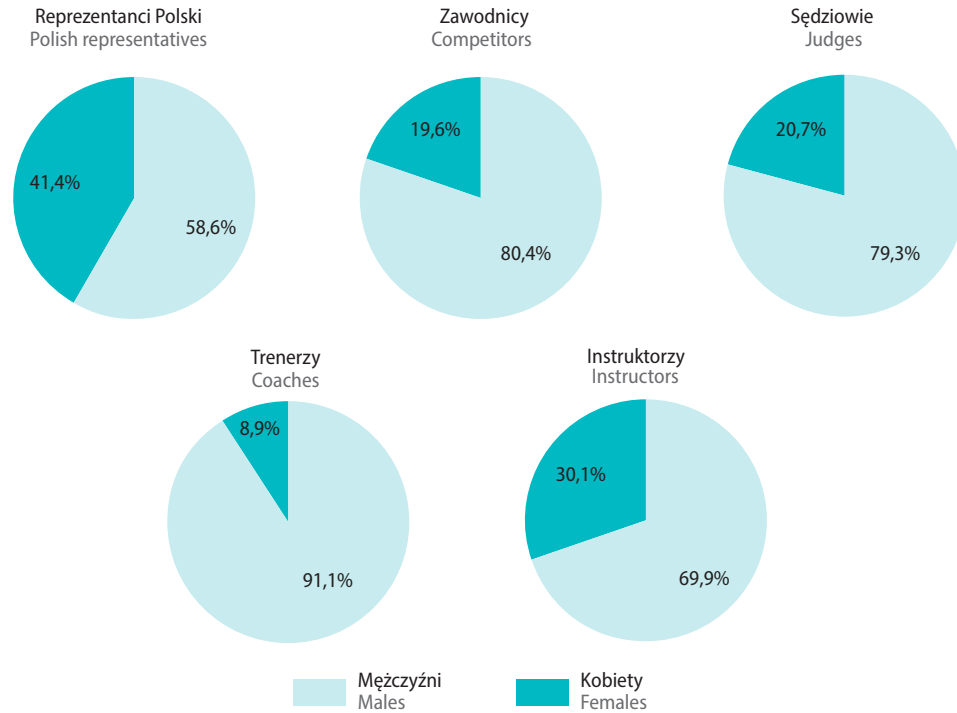

Wykres 16. Sędziowie posiadający licencje polskich związków sportowych według klas i płci w 2022 r.
 Chart 16. Sports judges holding licenses of Polish sport associations by class and by sex in 2022

Wykres 17. Reprezentanci Polski, zawodnicy oraz kadra sędziowska i szkoleniowa polskich związków sportowych według płci w 2022 r.

Chart 17. Polish representatives, competitors and judging, and coaching staff in Polish sports associations by sex in 2022

2.2. Osiągnięcia zawodników polskich na arenie międzynarodowej**2.2. Achievements of Polish competitors in the international arena**

Dane dotyczące udziału zawodników polskich oraz zdobytych przez nich medali na mistrzostwach świata i Europy (bez zawodów osób niepełnosprawnych) od 2022 r. podawane są wyłącznie dla sportów nadzorowanych przez związki sportowe posiadające status polskiego związku sportowego.

W 2022 r. w XXIV Zimowych Igrzyskach Olimpijskich w Pekinie brało udział 57 reprezentantów Polski oraz 71 osób współpracujących. Polską reprezentację stanowiło 30 kobiet i 27 mężczyzn. Z Zimowych Igrzysk Olimpijskich polska reprezentacja przywiozła jeden, brązowy medal w narciarstwie klasycznym (skoki narciarskie).

Tablica 9. Udział zawodników polskich w XXIV Zimowych Igrzyskach Olimpijskich Pekin 2022
 Table 9. Participation of Polish competitors in the XXIV Beijing 2022 Winter Olympic Games

Wyszczególnienie Specification	Liczba konkurencji Number of competitions		Polscy zawodnicy Polish competitors	Medale Medals
	ogółem total	w tym z udziałem zawodników polskich of which with participation of Polish competitors		
Ogółem Total	109	55	57	1
w tym: of which:				
Biathlon Biathlon	11	8	5	-
Biegi narciarskie Cross-country skiing	12	11	9	-
Kombinacja norweska Nordic combined	3	2	2	-
Łyżwiarstwo figurowe Figure skating	5	2	3	-
Łyżwiarstwo szybkie Speed skating	14	9	10	-
Narciarstwo alpejskie Alpine skiing	11	6	6	-
Saneczkarstwo Luge	4	4	4	-
Short track Short track	9	6	6	-
Skoki narciarskie Ski jumping	5	5	7	1
Snowboard Snowboard	11	2	5	-

Również w 2022 r. zawodnicy niepełnosprawni brali udział w XIII Zimowych Igrzyskach Paraolimpijskich w Pekinie. Polska reprezentacja liczyła 11 zawodników (3 kobiety i 8 mężczyzn), którym towarzyszyło 4 przewodników. Nasi sportowcy wystartowali w parannarciarstwie biegowym, parabiathlonie, parannarciarstwie alpejskim i parasnowboardzie. Podczas tych Zimowych Igrzysk Paraolimpijskich polska reprezentacja nie zdobyła żadnego medalu.

W 2021 r. polscy zawodnicy wzięli udział w Igrzyskach XXXII Olimpiady w Tokio 2020, które ze względu na pandemię COVID-19 zostały przełożone z 2020 r. Była to sportowa impreza inna niż dotychczas, ponieważ Igrzyska odbywały się w zaostrzonym rygorze sanitarnym, w tym bez udziału publiczności. W Igrzyskach Olimpijskich wzięło udział 210 reprezentantów z Polski, w tym 110 mężczyzn i 100 kobiet, którzy walczyli w 28 sportach. Reprezentanci Polski rywalizowali w 133 spośród 339 konkurencji, które rozegrane zostały podczas zawodów w Tokio. Olimpijskie krążki zdobyło 26 reprezentantów, w tym aż 18 kobiet. Zawodnicy zdobyli 14 medali, w tym 4 złote, 5 srebrnych oraz 5 brązowych.

Tablica 10. Udział zawodników polskich w Igrzyskach XXXII Olimpiady Tokio 2020
Table 10. Participation of Polish competitors at the XXXII Tokyo 2020 Olympic Games

Wyszczególnienie Specification	Liczba konkurencji Number of competitions		Polscy zawodnicy Polish competitors	Medale Medals			
	ogółem total	w tym z udziałem zawodników polskich of which with participation of Polish competitors		ogółem total	złote gold	srebrne silver	brązowe bronze
Ogółem Total	339	133	210	14	4	5	5
Badminton ^a Badminton ^a	5	-	-	-	-	-	-
Baseball ^a Baseball ^a	1	-	-	-	-	-	-
Boks Boxing	13	4	4	-	-	-	-
Deskorolka Skateboarding	4	1	1	-	-	-	-
Gimnastyka ^b Gymnastic ^b	18	1	1	-	-	-	-
Golf Golf	2	1	1	-	-	-	-
Hokej na trawie ^a Hockey ^a	2	-	-	-	-	-	-
Jeździectwo Equestrian	6	2	3	-	-	-	-
Judo Judo	15	6	6	-	-	-	-
Kajakarstwo ^c Canoeing ^c	16	10	13	2	-	1	1
Karate ^a Karate ^a	8	-	-	-	-	-	-
Kolarstwo ^d Cycling ^d	22	16	17	-	-	-	-
Koszykówka ^e Basketball ^e	4	1	4	-	-	-	-
Lekkoatletyka Athletics	48	30	63	9	4	2	3
Łucznictwo Archery	5	3	2	-	-	-	-
Pięciobój nowoczesny Modern pentathlon	2	2	3	-	-	-	-
Piłka nożna ^a Football ^a	2	-	-	-	-	-	-
Piłka ręczna ^a Handball ^a	2	-	-	-	-	-	-
Piłka siatkowa ^f Volleyball ^f	4	2	16	-	-	-	-
Piłka wodna ^a Water polo ^a	2	-	-	-	-	-	-

a Konkurencje rozegrane bez udziału Polaków. b Gimnastyka artystyczna, sportowa i skoki na trampolinie. c Kajakarstwo górskie i klasyczne. d Kolarstwo górskie, szosowe, torowe, BMX. e Koszykówka i koszykówka 3x3. f Piłka siatkowa i piłka siatkowa plażowa.

a Competitions played without the participation of Poles. b Artistic and sports gymnastics and springboard. c Whitewater and classic canoeing. d Mountain biking, road biking, track biking, BMX. e Basketball and 3x3 basketball. f Volleyball and beach volleyball.

Tablica 10. Udział zawodników polskich w Igrzyskach XXXII Olimpiady Tokio 2020 (dok.)
Table 10. Participation of Polish competitors at the XXXII Tokyo 2020 Olympic Games (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Liczba konkurencji Number of competitions		Polscy zawodnicy Polish competitors	Medale Medals			
	ogółem total	w tym z udziałem zawodników polskich of which with participation of Polish competitors		ogółem total	złote gold	srebrne silver	brązowe bronze
Pływanie Swimming	37	11	17	-	-	-	-
Pływanie artystyczne (synchroniczne) Artistic swimming (synchronized)	2	-	-	-	-	-	-
Podnoszenie ciężarów Weight lifting	14	3	3	-	-	-	-
Rugby 7 ^a Rugby 7 ^a	2	-	-	-	-	-	-
Skoki do wody ^a Diving ^a	8	-	-	-	-	-	-
Softball ^a Softball ^a	1	-	-	-	-	-	-
Surfing ^a Surfing ^a	2	-	-	-	-	-	-
Strzelectwo sportowe Sport shooting	15	9	5	-	-	-	-
Szermierka Fencing	12	3	4	-	-	-	-
Taekwondo Taekwondo	8	2	2	-	-	-	-
Tenis Tennis	5	5	6	-	-	-	-
Tenis stołowy Table tennis	5	2	3	-	-	-	-
Triathlon ^a Triathlon ^a	3	-	-	-	-	-	-
Wioślarstwo Rowing	14	6	20	1	-	1	-
Wspinaczka sportowa Sport climbing	2	1	1	-	-	-	-
Zapasy Wrestling	18	6	6	1	-	-	1
Żeglarstwo Sailing	10	6	9	1	-	1	-

a Konkurencje rozegrane bez udziału Polaków. b Gimnastyka artystyczna, sportowa i skoki na trampolinie. c Kajakarstwo górskie i klasyczne. d Kolarstwo górskie, szosowe, torowe, BMX. e Koszykówka i koszykówka 3x3. f Piłka siatkowa i piłka siatkowa plażowa.

a Competitions played without the participation of Poles. b Artistic and sports gymnastics and springboard. c Whitewater and classic canoeing. d Mountain biking, road biking, track biking, BMX. e Basketball and 3x3 basketball. f Volleyball and beach volleyball.

Na rok 2021, również z powodu pandemii COVID-19, zostały przeniesione XVI Letnie Igrzyska Paraolimpijskie 2020 w Tokio, w których wzięło udział 89 reprezentantów Polski, w tym 56 mężczyzn i 33 kobiety. Walczyli oni w 12 sportach. Polscy zawodnicy zdobyli 7 złotych, 6 srebrnych oraz 12 brązowych medali.

Tablica 11. Udział zawodników polskich w XVI Letnich Igrzyskach Paraolimpijskich 2020 w Tokio
Table 11. Participation of Polish competitors at the XVI Paralympic Summer Games 2020 in Tokyo

Wyszczególnienie Specification	Polscy zawodnicy Polish competitors		Medale Medals			
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	złote gold	srebrne silver	brązowe bronze
Ogółem Total	89	33	25	7	6	12
Badminton Badminton	1	-	-	-	-	-
Kajakarstwo Canoeing	4	2	-	-	-	-
Kolarstwo ^a Cycling ^a	7	3	2	-	-	2
Lekkoatletyka Athletics	34	13	11	5	3	3
Łucznicтво Archery	2	1	-	-	-	-
Pływanie Swimming	9	2	1	-	-	1
Podnoszenie ciężarów Weight lifting	6	3	2	-	-	2
Strzelectwo sportowe Sport shooting	3	1	1	-	1	-
Szermierka na wózkach Wheelchair fencing	7	3	1	-	1	-
Tenis na wózkach Wheelchair tennis	2	-	-	-	-	-
Tenis stołowy Table tennis	12	4	7	2	1	4
Wioślarstwo Rowing	2	1	-	-	-	-

a Kolarstwo szosowe i torowe.
 a Road cycling and track cycling.

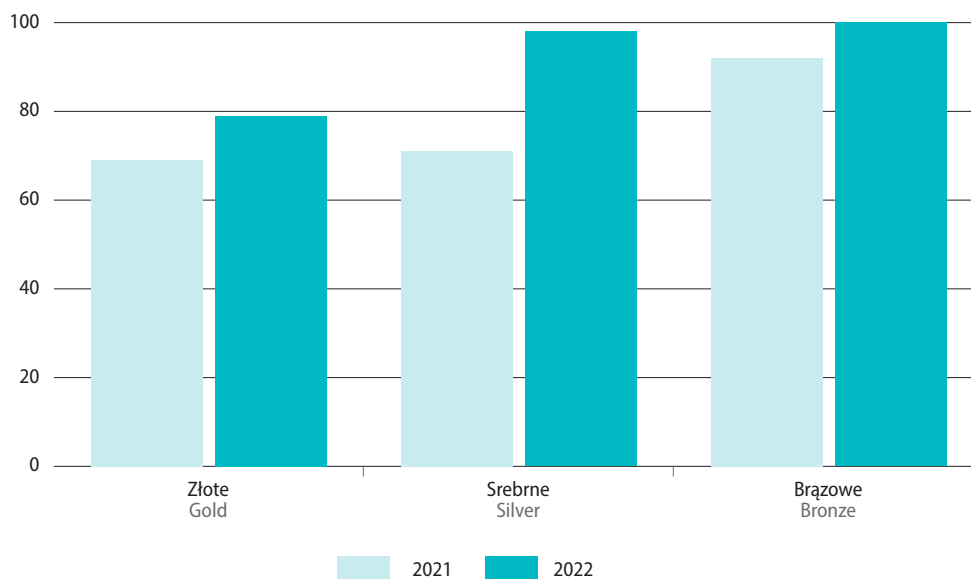
Oprócz igrzysk olimpijskich Polacy uczestniczyli także w mistrzostwach świata i Europy. Na mistrzostwach świata w 2022 r. polska reprezentacja liczyła łącznie 1843 zawodników, natomiast w 2021 r. – 1720 (w 2020 r. – 384). Zawodnikom w 2022 r. towarzyszyło 858 osób kadry trenerskiej, medycznej i administracyjnej (w 2021 r. – 765 osób).

W 2022 r. na zawodach w kategorii wiekowej senior wystąpiło 42,8% zawodników. W zawodach dla młodzieżowców wzięło udział 230 zawodników, a dla juniorów – 825. Reprezentanci Polski 277 razy zdobywali miejsca medalowe. Wywalczyli oni 79 złotych, 98 srebrnych i 100 brązowych medali.

Tablica 12. Medale zdobyte na arenie międzynarodowej przez polskich sportowców
Table 12. Medals won by Polish competitors in the international arena

Wyszczególnienie Specification a – 2021 b – 2022		Medale Medals			
		ogółem total	złote gold	srebrne silver	brązowe bronze
Mistrzostwa świata World Championships	a	232	69	71	92
	b	277	79	98	100
w tym młodzieżowcy i juniorzy of which young competitors and juniors	a	133	39	43	51
	b	169	43	59	67
Mistrzostwa Europy European Championships	a	463	114	153	196
	b	480	125	155	200
w tym młodzieżowcy i juniorzy of which young competitors and juniors	a	292	79	95	118
	b	257	74	74	109
Mistrzostwa świata osób niepełnosprawnych World Para Athletics Championships	a	59	16	19	24
	b	59	18	19	22
Mistrzostwa Europy osób niepełnosprawnych Para Athletics European Championships	a	85	20	38	27
	b	118	38	41	39

Wykres 18. Medale zdobyte na mistrzostwach świata
Chart 18. Medals won at World Championships

Najwięcej miejsc medalowych na mistrzostwach świata w 2022 r. zawodnicy zdobyli w kick-boxingu (60 medali, w tym 14 złotych), a następnie w sportach lotniczych (36 medali, w tym 12 złotych). Seniorzy wywalczyli 108 krążków (36 złotych, 39 srebrnych i 33 brązowe). Najczęściej na podium zawodnicy ci stawali na zawodach sportów lotniczych (28, w tym 12 złotych), a następnie w kajakarstwie (11, w tym 3 złote) oraz w freedivingu (10, w tym 3 złote). Młodzieżowcy zdobyli w sumie 38 medali mistrzostw świata, w tym najwięcej w kajakarstwie – 13, a następnie w szachach – 7 i w żeglarstwie – 5. Większy dorobek medalowy mieli juniorzy, którzy wywalczyli 131 medali (30 złotych, 41 srebrnych i 60 brązowych). Najwięcej medali zdobyli oni w kick-boxingu – 60, a następnie w pływaniu i szachach – po 14.

Na mistrzostwach świata w 2021 r. Polacy zdobyli 232 miejsca medalowe (w 2020 r. – 44) i wywalczyli 69 złotych, 71 srebrnych i 92 brązowe medale. Ponad połowa zawodników wystąpiła na zawodach w kategorii wiekowej senior. W zawodach dla młodzieżowców wzięło udział 227 zawodników, a dla juniorów – 614. Seniorzy w 2021 r. na mistrzostwach świata zdobyli 42,7% medali, młodzieżowcy – 15,5%, a juniorzy – 41,8%. Najwięcej miejsc medalowych Polacy zdobyli w sportach lotniczych (45 medali, w tym 21 złotych), a następnie w kulturystyce, fitnessie i trójboju siłowym (44 medale, w tym 16 złotych) oraz w kick-boxingu (23 medale, w tym 7 złotych). Seniorzy najwięcej medali wywalczyli w sportach lotniczych (27 medali, w tym 11 złotych), a młodzieżowcy najczęściej stawali na podium w kulturystyce, fitnessie i trójboju siłowym (16 medali, w tym 5 złotych). Sporty, które przyniosły największą liczbę medali juniorom, to sporty lotnicze (18 medali, w tym 10 złotych) oraz kulturystyka, fitness i trójboj siłowy (18 medali, w tym 8 złotych).

Wykres 19. Medale zdobyte na mistrzostwach Europy
Chart 19. Medals won at the European Championships

Znacznie więcej zawodników reprezentowało Polskę na imprezach sportowych rangi mistrzostw Europy. W 2022 r. polska reprezentacja liczyła 2662 osoby (1150 osób towarzyszących), a w 2021 r. – 2513 osób, którym towarzyszyło 1058 osób kadry trenerskiej, medycznej i administracyjnej. W 2020 r. na mistrzostwach Europy reprezentacja Polski liczyła 881 osób.

W 2022 r. na mistrzostwach Europy seniorzy stanowili 44,9% reprezentantów, młodzieżowcy – 18,3%, a juniorzy – 36,8%. Polacy zdobyli łącznie 480 medali, w tym: 125 złotych, 155 srebrnych i 200 brązowych. Najwięcej medali wywalczono w sumo (74 medale, w tym 10 złotych), a następnie w sportach lotniczych (47 medali, w tym 19 złotych) oraz w kajakarstwie (39 medali, w tym 16 złotych). Seniorzy zdobyli 223 medale (51 złotych, 81 srebrnych i 91 brązowych), w tym w kick-boxingu 36 (7 złotych), w sumo 25 (2 złote) i w sportach lotniczych 24 (10 złotych). W konkurencjach olimpijskich seniorzy uzyskali 54 medale (10 złotych, 19 srebrnych i 25 brązowych), najwięcej w lekkoatletyce – 13, następnie po 7 medali w kajakarstwie i w zapasach. Młodzieżowcy, którzy wywalczyli 97 krążków (29 złotych, 26 srebrnych i 42 brązowe), najczęściej na podium stawali na zawodach sumo (35 medali), kajakarstwa (16 medali) oraz pływania i wioślarstwa (po 7 medali). Znacznie więcej medali zdobyli juniorzy – 160 (45 złotych, 48 srebrnych i 67 brązowych). Najwięcej krążków wywalczyli oni w sportach lotniczych (23), a następnie w pływaniu (16), szachach (15) i sumo (14).

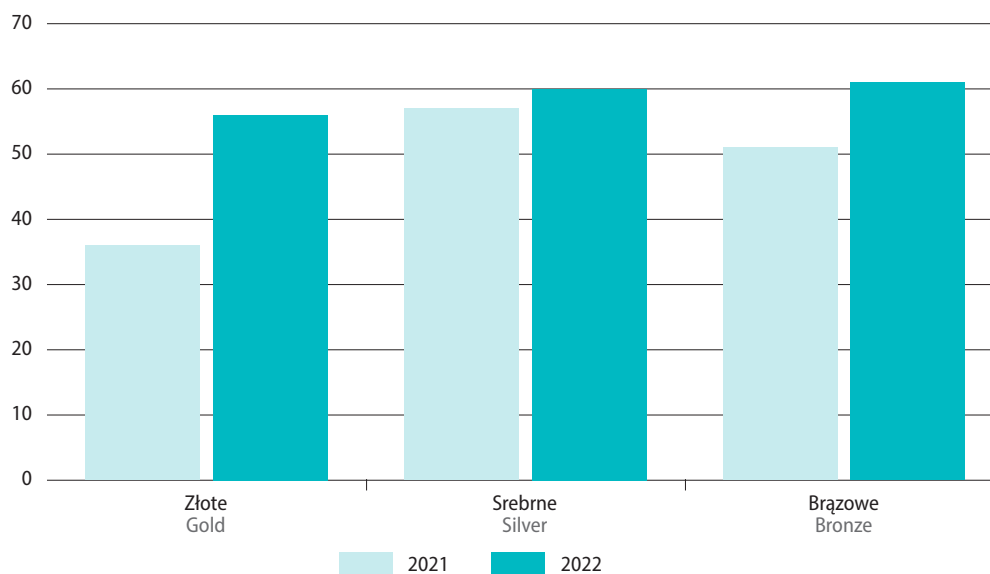
W 2021 r. w mistrzostwach Europy w kategorii seniorów wzięło udział 1047 zawodników, w kategorii młodzieżowców – 491, a w kategorii juniorów – 975. Polacy zdobyli łącznie 463 medale (122 – w 2020 r.),

w tym 114 złotych, 153 srebrne i 196 brązowych. Seniorzy uzyskali 36,9% medali, młodzieżowcy 21,6%, a juniorzy – 41,5%. Najwięcej medali mistrzostw Europy w 2021 r. wywalczono w sportach: sumo (68, w tym 13 złotych), a następnie kulturystyce, fitnessie i trójboju siłowym (52, w tym 18 złotych) oraz kick-boxingu i taekwondo (po 51, w tym 12 złotych w kick-boxingu i 17 w taekwondo). Sport, w którym najwięcej medali w 2021 r. wywalczyli seniorzy, to taekwondo (26, w tym 8 złotych), a następnie kulturystyka, fitness i trójbój siłowy (21, w tym 4 złote) oraz sumo (15, w tym 2 złote). Młodzieżowcy największą liczbę medali zdobyli w sumo (34, w tym 5 złotych). Na mistrzostwach Europy juniorów najwięcej medali Polacy wywalczyli w kick-boxingu (51, w tym 12 złotych), a następnie w taekwondo (25, w tym 9 złotych) oraz w sumo (19, w tym 6 złotych).

Sportowcy niepełnosprawni w 2022 r. zdobyli 59 medali mistrzostw świata (18 złotych, 19 srebrnych i 22 brązowe) oraz 118 medali mistrzostw Europy (38 złotych, 41 srebrnych i 39 brązowych). Na mistrzostwach świata w 2021 r. sportowcy ci również wywalczyli ogółem 59 medali (16 złotych, 19 srebrnych oraz 24 brązowe), a na mistrzostwach Europy 85 medali (20 złotych, 38 srebrnych i 27 brązowych).

Na mistrzostwach świata sportowców niepełnosprawnych w 2022 r. polscy reprezentanci wywalczyli m.in. 15 medali w tenisie stołowym, 13 w szachach i 7 w żeglarstwie, w którym zdobyli najwięcej złotych medali (5). W 2021 r. najwięcej medali na mistrzostwach świata wywalczyli lekkoatleci (30), a następnie pływacy (17) oraz żeglarze i szachiści (po 4). Na mistrzostwach Europy zawodnikom niepełnosprawnym w 2022 r. najwięcej medali, podobnie jak w 2021 r., udało się wywalczyć w lekkoatletyce – 11 złotych, 11 srebrnych i 2 brązowe (w 2021 r. w tej dyscyplinie zdobyli 16 złotych, 21 srebrnych i 14 brązowych medali).

Wykres 20. Medale zdobyte na mistrzostwach świata i Europy osób niepełnosprawnych
Chart 20. Medals won at World Para Athletics Championships and Para Athletics European Championships

Rozdział 3

Chapter 3

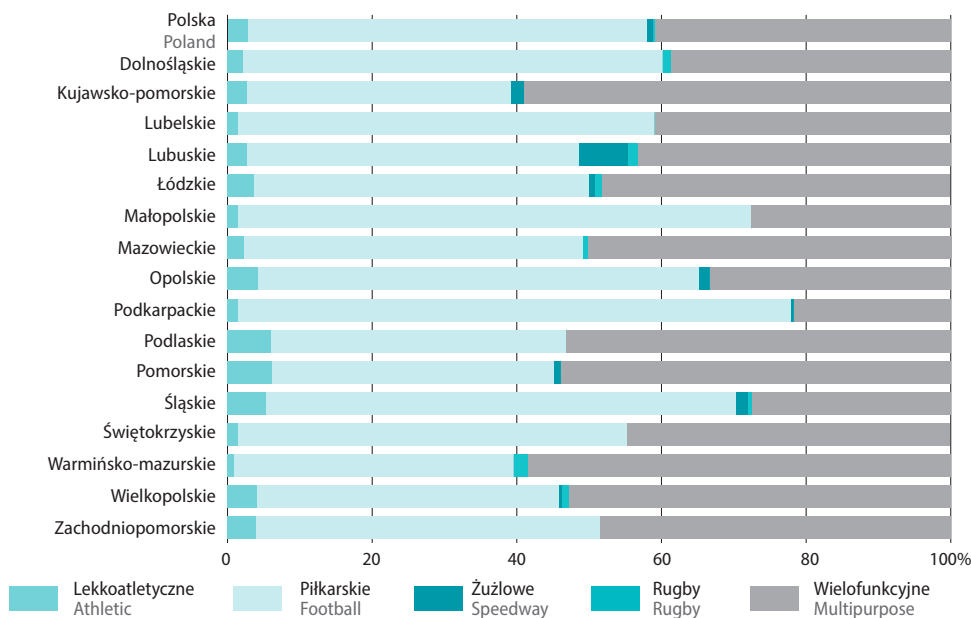
Obiekty sportowe

Sports facilities

Wszystkie dane o obiektach sportowych dotyczą obiektów pozaszkolnych.

W 2022 r. w Polsce sportowcy mieli do dyspozycji 2244 stadiony²⁰ (o 5,2% mniej niż w 2018 r.). Spośród nich 55,2% to stadiony piłkarskie, 40,8% stadiony wielofunkcyjne, 2,9% lekkoatletyczne, 0,7% żużlowe i 0,4% do rugby. Najwięcej stadionów, tak jak i w 2018 r., funkcjonowało w województwie podkarpackim (14,6%). Kolejnymi były: województwo wielkopolskie (9,7%), małopolskie (9,0%), śląskie (8,4%) i dolnośląskie (8,1%). Najmniej było ich w województwie podlaskim (2,2%). Wśród stadionów dominowały te, które posiadały widownię do 3000 miejsc siedzących (85,7%). Widownię powyżej 35 000 miejsc siedzących posiadało 5 stadionów (2 piłkarskie, 1 piłkarsko-lekkoatletyczny i 2 wielofunkcyjne) znajdujące się w województwach: dolnośląskim (Wrocław), mazowieckim (Warszawa), pomorskim (Gdańsk), śląskim (Chorzów) i wielkopolskim (Poznań).

Wykres 21. Stadiony sportowe według województw w 2022 r.
Chart 21. Sports stadiums by voivodship in 2022

Blisko połowa (47,3%) wszystkich stadionów została zbudowana lub znacznie zmodernizowana w latach 2011–2020, a 19,3% po roku 2020. Homologację²¹ posiadało 65,9% stadionów. Niewiele ponad 40% było dostosowanych do potrzeb ćwiczących osób niepełnosprawnych, natomiast 52,2% do niepełnosprawnych widzów.

Dostęp do miejsc parkingowych (w bezpośrednim sąsiedztwie, ogólnodostępnych, bez względu na to czy miejsca te były własnością zarządcy obiektu) miało 88,5% stadionów.

²⁰ Łącznie z deklarowanymi obiektami nie spełniającymi wymogów przewidzianych dla stadionów, np. brak widowni.

²¹ Wydawana przez odpowiedni organ, np. okręgowy lub polski związek sportowy, sportową federację międzynarodową.

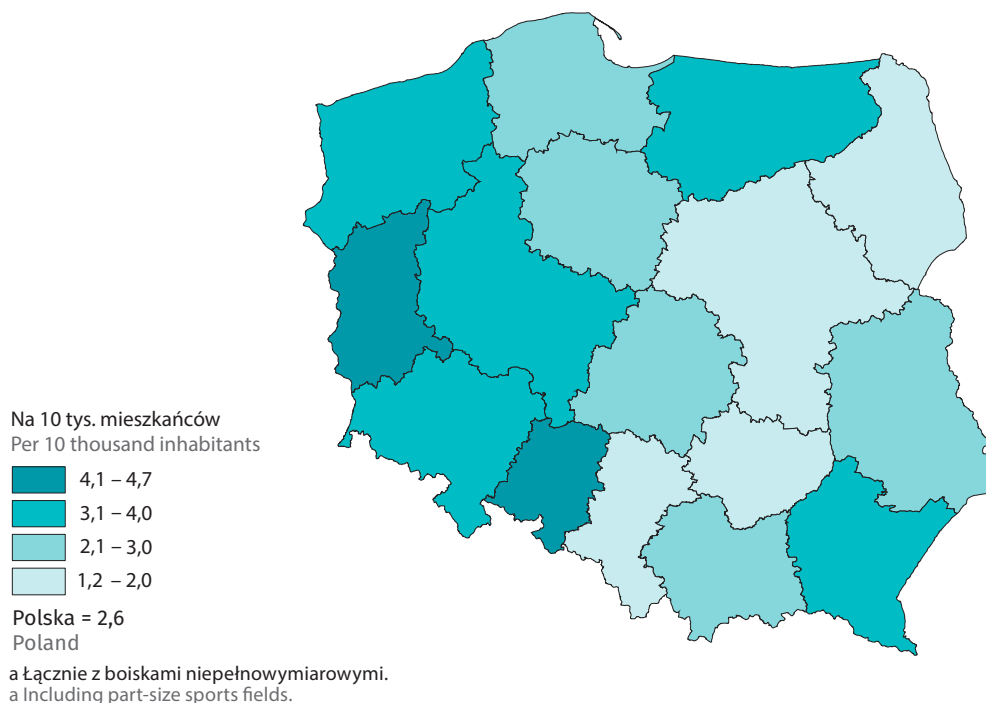
Tablica 13. Stadiony sportowe dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych w 2022 r.
Table 13. Sports stadiums adapted to the needs of disabled people in 2022

Wyszczególnienie Specification	Stadiony sportowe Sports stadiums		
	ogółem total	dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych ćwiczących w % adapted to the needs of disabled persons practicing sports in %	dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych widzów w % adapted to the needs of disabled spectators in %
Polska Poland	2 244	41,5	52,2
Dolnośląskie	181	39,2	51,4
Kujawsko-pomorskie	107	45,8	49,5
Lubelskie	132	43,9	54,5
Lubuskie	74	50,0	64,9
Łódzkie	108	31,5	45,4
Małopolskie	203	33,5	52,7
Mazowieckie	177	53,1	59,3
Opolskie	72	37,5	38,9
Podkarpackie	327	29,1	44,3
Podlaskie	49	38,8	49,0
Pomorskie	115	53,9	57,4
Śląskie	189	45,5	55,6
Świętokrzyskie	65	41,5	53,8
Warmińsko-mazurskie	101	33,7	54,7
Wielkopolskie	218	54,6	58,7
Zachodniopomorskie	126	41,3	46,0

Boisk do gier wielkich²² było w Polsce ponad 3-krotnie więcej niż stadionów (7705 – 6,6% więcej niż w 2018 r.). Podobnie jak w poprzednich latach zdecydowana większość z nich (99,3%) to boiska piłkarskie. Spośród wszystkich boisk nawierzchnię trawiastą bądź ziemną posiadało 85,0%, a syntetyczną 14,4%. Najwięcej boisk do gier wielkich znajdowało się w województwie wielkopolskim (12,7%). Kolejne to południowe województwa Polski: dolnośląskie (10,9%), małopolskie (10,3%), śląskie (8,2%) i podkarpackie (6,6%). Najmniej tego typu obiektów było w podlaskim (2,1%). Blisko połowa (45,9%) tych boisk została oddana do użytku lub znacznie zmodernizowana w latach 2011–2020, a 10,5% po 2020 r. Dostęp do miejsc parkingowych posiadało 65,1% tego typu obiektów.

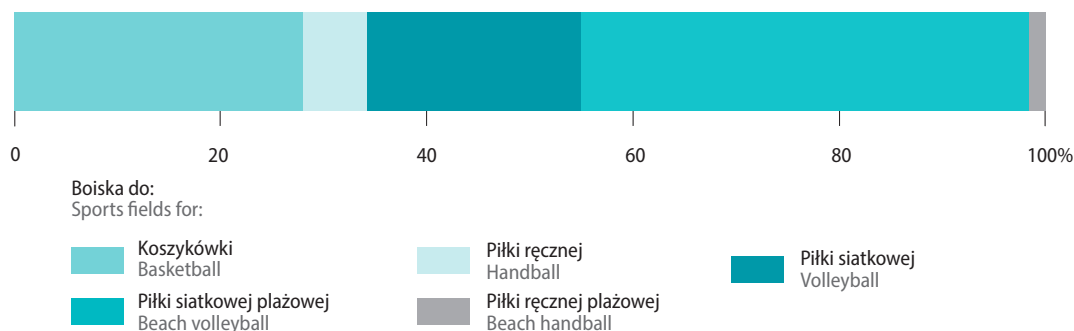
²² Łącznie z boiskami niepełnowymiarowymi.

Mapa 16. Stadiony i boiska do gier wielkich^a według województw w 2022 r.
Map 16. Stadiums and sports fields for big games^a by voivodship in 2022

W 2022 r. funkcjonowało w Polsce 3751 boisk do gier małych²³. W porównaniu z 2018 r. ich liczba wzrosła o 12,2%. Najwięcej z nich (43,4%) stanowiły boiska do piłki siatkowej plażowej, a najmniej (1,6%) boiska do piłki ręcznej plażowej. W województwie wielkopolskim było 15,6% boisk, a w świętokrzyskim tylko 2,1%. Do niepełnosprawnych osób ćwiczących dostosowana była 1/3 boisk. Ponad połowa (56,9%) boisk do gier małych została wybudowana lub znacznie zmodernizowana w latach 2011–2020, a 10,4% po roku 2020.

Wykres 22. Boiska do gier małych^a w 2022 r.
Chart 22. Sports fields for small games^a in 2022

^a Łącznie z boiskami niepełnowymiarowymi.
^a Including part-size sports fields.

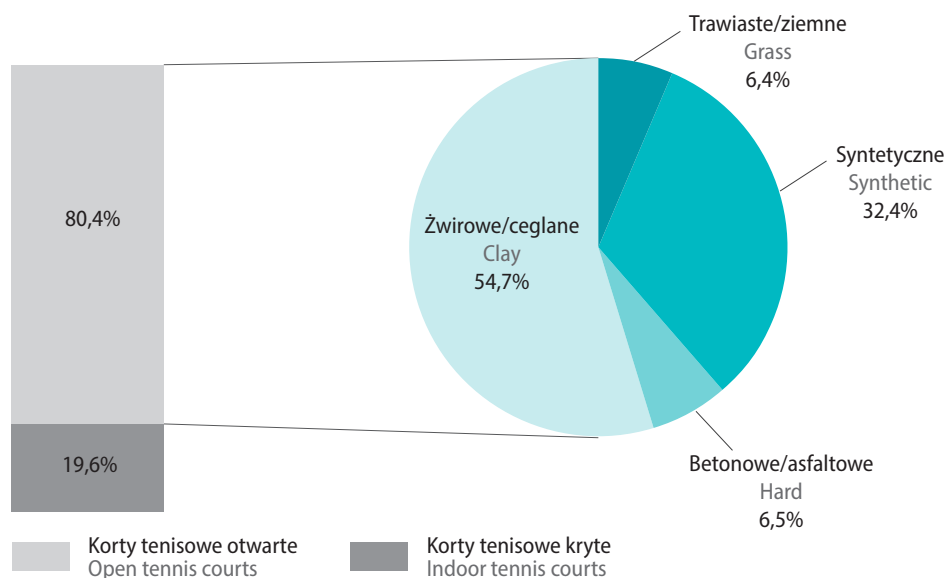
Boisk uniwersalnych (wielozadaniowych) było 3689 (9,6% więcej, niż w 2018 r.) i zdecydowana większość z nich (72,2%) posiadała nawierzchnię syntetyczną. Ponad 60% z nich została oddana do użytku lub zmodernizowana w takim stopniu, że znacznie został podniesiony standard obiektu, po 2010 r., a prawie 15% – po 2020 r. Najwięcej tego typu boisk było w województwie wielkopolskim (11,0%), a najmniej w podlaskim (2,1%).

²³ Łącznie z boiskami niepełnowymiarowymi.

W 2022 r. w Polsce funkcjonowało 2289 kortów tenisowych (80,4% otwartych i 19,6% krytych) oraz 143 korty do squasha. W porównaniu z 2018 r. wzrosła liczba kortów tenisowych krytych (o 16,9%) oraz do squasha (o 30,0%), natomiast kortów tenisowych otwartych było o 2,0% mniej. Najwięcej kortów tenisowych krytych oraz do squasha mieli do dyspozycji mieszkańcy województwa mazowieckiego (odpowiednio 26,5% i 24,5%), natomiast kortów otwartych – województwa wielkopolskiego (11,8%). W województwie podlaskim znajdowało się najmniej kortów do gry w tenisa ziemnego (2,1% otwartych i 0,2% krytych), a w województwie świętokrzyskim najmniej kortów do squasha – 0,7%. Większość kortów tenisowych otwartych (54,7%) miała nawierzchnię żwirową lub ceglana, a tylko 6,4% trawiastą lub ziemną. Blisko połowa (49,7%) kortów tenisowych otwartych powstała lub przez modernizację został podniesiony ich standard po 2010 r. Takich kortów krytych i do squasha było znacznie więcej – odpowiednio o 65,7% i o 74,1%.

Wykres 23. Korty tenisowe otwarte według rodzajów nawierzchni w 2022 r.

Chart 23. Open tennis courts by type of surface in 2022

W Polsce w 2022 r. było 705 wielofunkcyjnych hal sportowych (o wymiarach 44x22 m lub większych), a ich liczba w porównaniu z 2018 r. wzrosła o 11,4%. Najwięcej hal tego typu znajdowało się w województwie wielkopolskim – 101 (14,3%), a najmniej w województwie podlaskim – 14 (2,0%). Hal sportowych o mniejszych wymiarach (od 36x19 m do 44x22 m) w 2022 r. funkcjonowało 468 (wzrost o 7,8% w porównaniu z 2018 r.). Najwięcej było ich również w województwie wielkopolskim – 12,4%, a najmniej w województwie świętokrzyskim – 1,7%.

Większość wszystkich hal sportowych (77,7%) posiadała widownię do 3000 miejsc siedzących. Widownią z liczbą miejsc powyżej 3000 dysponowało 36 dużych hal sportowych (o wymiarach 44x22 m lub większych) w województwach: dolnośląskim (Lubin, Wrocław, Zgorzelec), kujawsko-pomorskim (Bydgoszcz, Toruń, Włocławek), lubelskim (Lublin, Puławy), lubuskim (Zielona Góra), łódzkim (Łódź, Tomaszów Mazowiecki), małopolskim (Kraków, Tarnów), mazowieckim (Płock, Warszawa), opolskim (Kędzierzyn Koźle, Opole), podkarpackim (Rzeszów), pomorskim (Gdańsk, Gdynia), śląskim (Bielsko-Biała, Częstochowa, Gliwice, Jastrzębie-Zdrój, Katowice), świętokrzyskim (Kielce, Ostrowiec Świętokrzyski), wielkopolskim (Kalisz, Ostrów Wielkopolski, Poznań) oraz zachodniopomorskim (Szczecin).

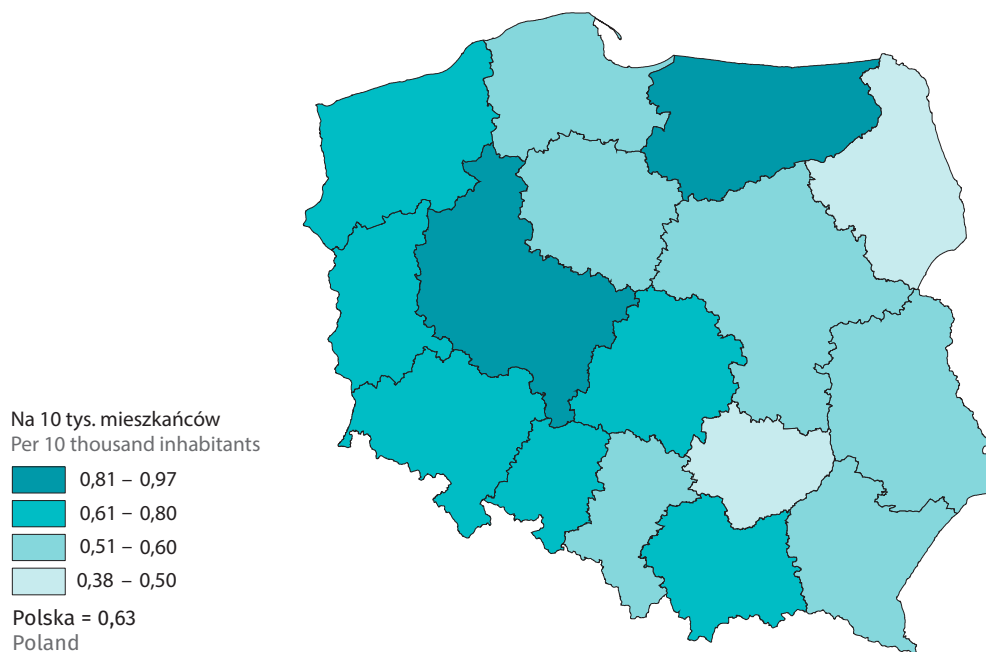
Ponad połowa (57,0%) wszystkich hal sportowych została oddana do użytku lub znacznie zmodernizowana po 2010 r., w tym 1/4 to nowe hale powstałe po 2020 r. Zdecydowana większość (91,5%) hal sportowych posiadała dostęp do miejsc parkingowych.

Tablica 14. Hale sportowe dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych w 2022 r.
 Table 14. Sports halls adapted to the needs of disabled people in 2022

Wyszczególnienie Specification	Hale sportowe Sports halls		
	ogółem total	dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych ćwiczących w % adapted to the needs of disabled persons practising sports in %	dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych wizjów w % adapted to the needs of disabled spectators in %
Polska Poland	1 173	74,4	66,8
Dolnośląskie	93	69,9	73,1
Kujawsko-pomorskie	57	73,7	68,4
Lubelskie	41	70,7	70,7
Lubuskie	38	73,7	65,8
Łódzkie	71	73,2	60,6
Małopolskie	104	75,0	53,8
Mazowieckie	148	73,0	64,2
Opolskie	40	70,0	67,5
Podkarpackie	50	72,0	66,0
Podlaskie	23	73,9	73,9
Pomorskie	74	73,0	70,3
Śląskie	110	72,7	67,3
Świętokrzyskie	25	84,0	72,0
Warmińsko-mazurskie	68	76,5	51,1
Wielkopolskie	159	82,4	74,8
Zachodniopomorskie	72	72,2	75,0

W 2022 r. w Polsce funkcjonowało 1206 sal gimnastycznych i sal pomocniczych, a ich liczba wzrosła w stosunku do 2018 r. o 1,4%. Najwięcej – 13,0% było ich w województwie mazowieckim, a najmniej – 1,7% w województwie świętokrzyskim. Blisko połowa (47,0%) sal gimnastycznych i pomocniczych powstała lub była znacznie zmodernizowana po 2010 r. Dostęp do miejsc parkingowych miało 80,7% sal.

Mapa 17. Hale sportowe i sale gimnastyczne^a według województw w 2022 r.
 Map 17. Sports halls and gyms^a by voivodship in 2022

^a Łącznie z gimnastycznymi salami pomocniczymi.
^a Including auxiliary sports gyms.

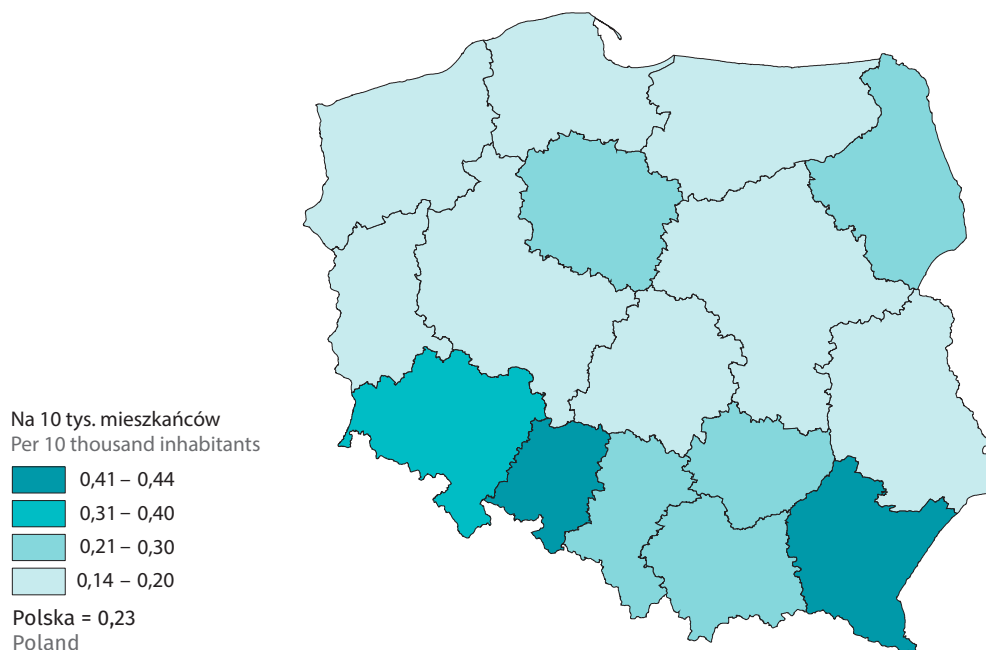
W 2022 r. funkcjonowało w Polsce 870 pływalni (70,0% z nich to pływalnie kryte). W porównaniu z 2018 r. liczba ta wzrosła o 2,4%. Ponad połowa (60,0%) wszystkich pływalni powstała lub została znacznie zmodernizowana po 2010 r., w tym 24,5% to pływalnie powstałe lub przebudowane w ciągu ostatnich dwóch lat. Znaczna część (73,0%) pływalni dostosowana była do potrzeb niepełnosprawnych osób ćwiczących.

Wśród pływalni krytych dominowały te o wymiarach od 25x12,5 m do 50x25 m – 59,4%. Większych (o wymiarach 50x25 m) było 15 – w Bydgoszczy, Gliwicach, Gorzowie Wielkopolskim, Lublinie, Łodzi, Olsztynie, Opolu, Ostrowcu Świętokrzyskim, Poznaniu, Szczecinie, Warszawie oraz we Wrocławiu. Województwo mazowieckie miało najwięcej pływalni krytych (14,1%), natomiast województwo lubuskie najmniej (1,8%). Ponad połowa pływalni krytych (56,7%) miała widownię.

Pływalni otwartych w 2022 r. było w Polsce 261 i tylko 10,0% z nich posiadało widownię. Najwięcej mieli ich do dyspozycji mieszkańcy województwa dolnośląskiego (18,4%), a najmniej województw pomorskiego i zachodniopomorskiego (po 1,1%). W porównaniu z 2018 r. liczba pływalni otwartych spadła o 4,7%.

Aquaparków w 2022 r. w Polsce było 92 (o 13,6% więcej niż w 2018 r.). Najwięcej z nich mieli do dyspozycji mieszkańcy województwa dolnośląskiego (23,9%). Prawie 71% parków wodnych zostało oddanych do użytku lub ich standard został znacznie podniesiony po 2011 r. Dostosowanie do potrzeb niepełnosprawnych osób ćwiczących posiadało 92,4% aquaparków.

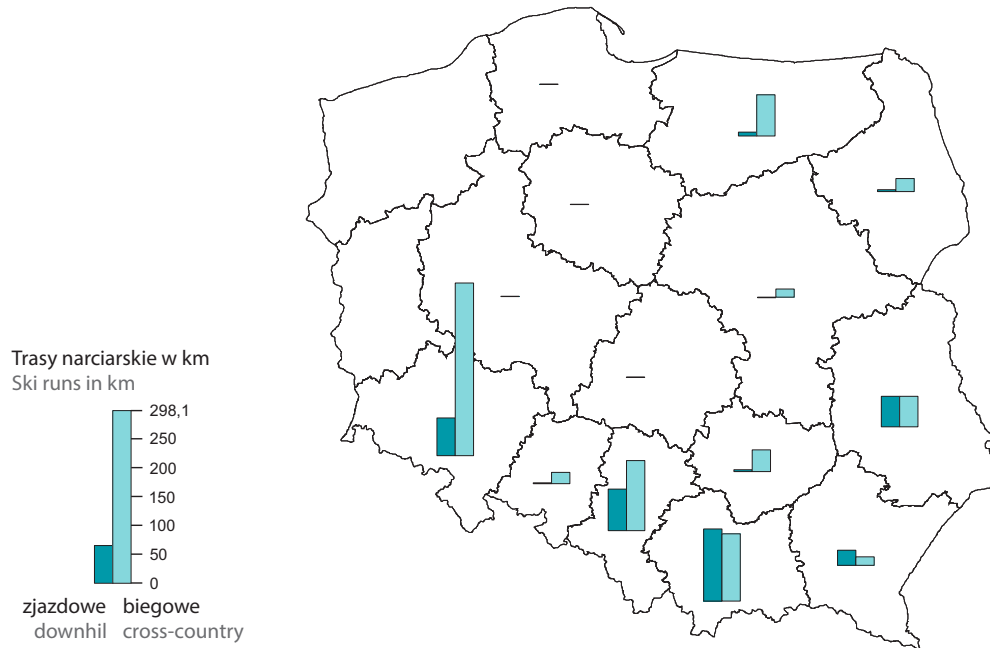
Mapa 18. Pływalnie według województw w 2022 r.
 Map 18. Swimming pools by voivodship in 2022

Miłośnicy sportów zimowych mieli do dyspozycji 295 lodowisk sztucznie mrożonych, 22 skocznie narciarskie, 15 torów saneczkowych, 6 torów łyżwiarskich, a także 321,6 km tras narciarskich zjazdowych i 728,3 km tras biegowych. Najwięcej lodowisk znajdowało się w województwie mazowieckim i śląskim (po 14,6%). Trasy narciarskie zjazdowe zdecydowanie dominowały w województwach południowych (małopolskim – 46,6%, dolnośląskim – 16,8%, śląskim – 16,4% i podkarpackim – 7,7%), w których naturalne ukształtowanie terenu sprzyja uprawianiu narciarstwa zjazdowego. Narciarskie trasy biegowe również usytuowane były przede wszystkim na południu Polski. W województwie dolnośląskim przebiegało 40,9% ogólnej długości tras narciarskich biegowych, w województwie śląskim – 16,7%, małopolskim – 16,0%. Biegi narciarskie mogli także uprawiać mieszkańcy województwa warmińsko-mazurskiego, na którego terenie położone było 9,9% długości tras biegowych, województwa świętokrzyskiego (5,3%) oraz podlaskiego (3,2%). Pozostałe trasy biegowe znajdowały się w województwach: opolskim, podkarpackim, mazowieckim i lubelskim (dla tych województw wartości nie przekraczały 2,8%). Skocznie narciarskie występowały w województwach: śląskim (10), małopolskim (7), podkarpackim (3) i dolnośląskim (2).

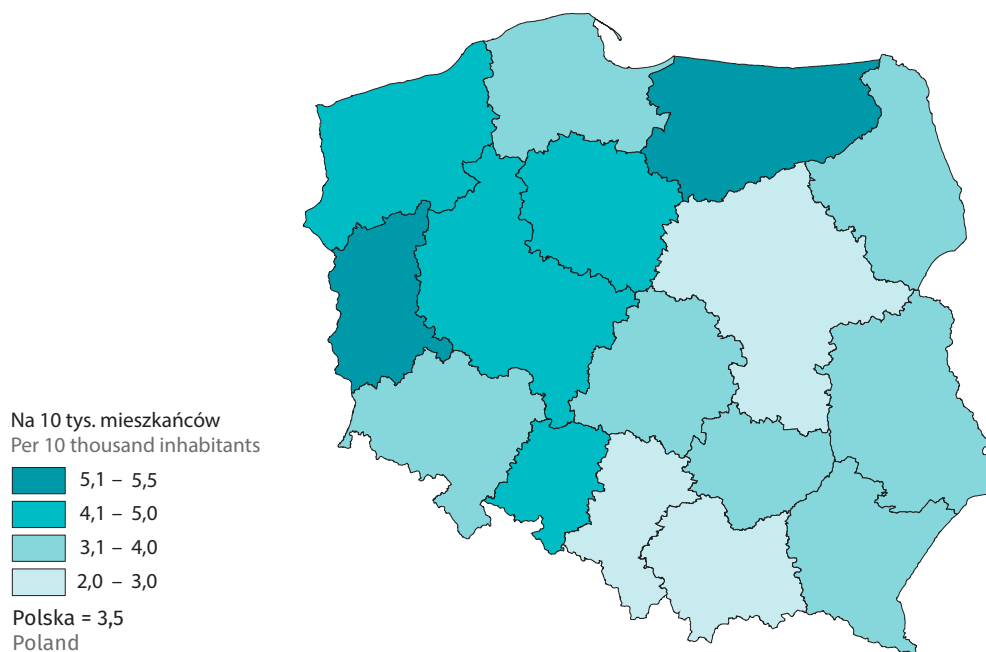
W stosunku do 2018 r. można zauważyć wzrost liczby lodowisk krytych o 24,3%. Przybyło również tras narciarskich zjazdowych – 21,4 km (głównie w województwie małopolskim). Większość obiektów przeznaczonych do uprawiania sportów zimowych (68,6%) zostało oddanych do użytku lub znacznie zmodernizowanych po 2010 r. (w tym 21,1% po 2020 r.).

Mapa 19. Narciarskie trasy zjazdowe i biegowe według województw w 2022 r.
 Map 19. Downhill and cross-country ski runs by voivodship in 2022

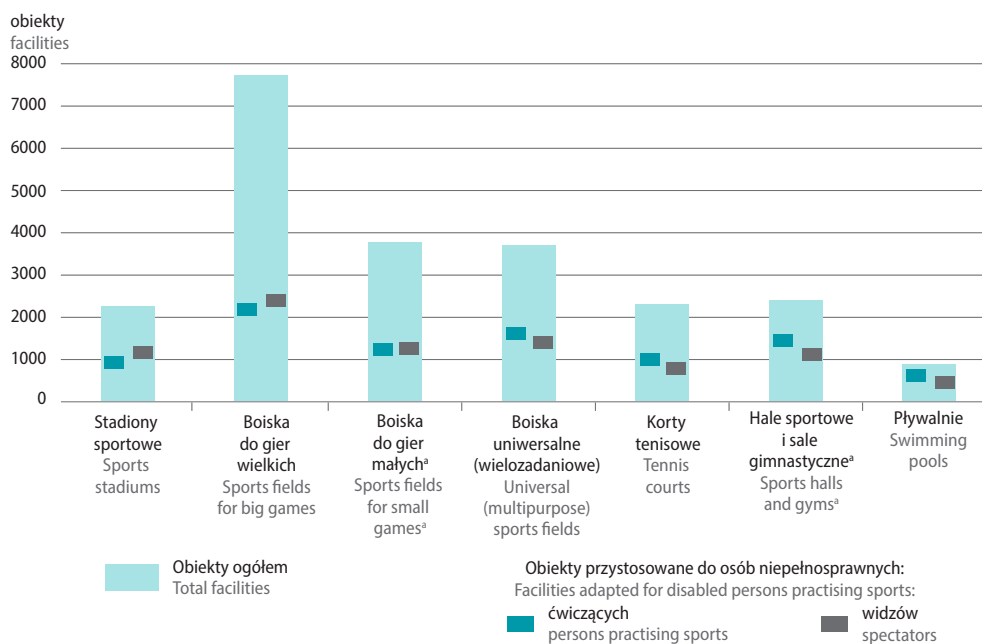

Ze względu na dużą popularność uprawiania sportu i rekreacji na świeżym powietrzu w ostatnich latach powiększyła się ogólnodostępna, bezpłatna strefa sportowo-rekreacyjna. W 2022 r. w Polsce było 13 268 siłowni zewnętrznych i 743 skateparki. W stosunku do danych z poprzedniej edycji badania, liczba siłowni zewnętrznych wzrosła prawie o 100%, a skateparków było więcej o 39,1%. Wzrost liczby tego typu obiektów wystąpił we wszystkich województwach. Ponad połowa siłowni zewnętrznych (54,6%) oraz skateparków (71,6%) posiadała dostęp do miejsc parkingowych.

Mapa 20. Siłownie zewnętrzne według województw w 2022 r.
 Map 20. Outdoor gyms by voivodship in 2022

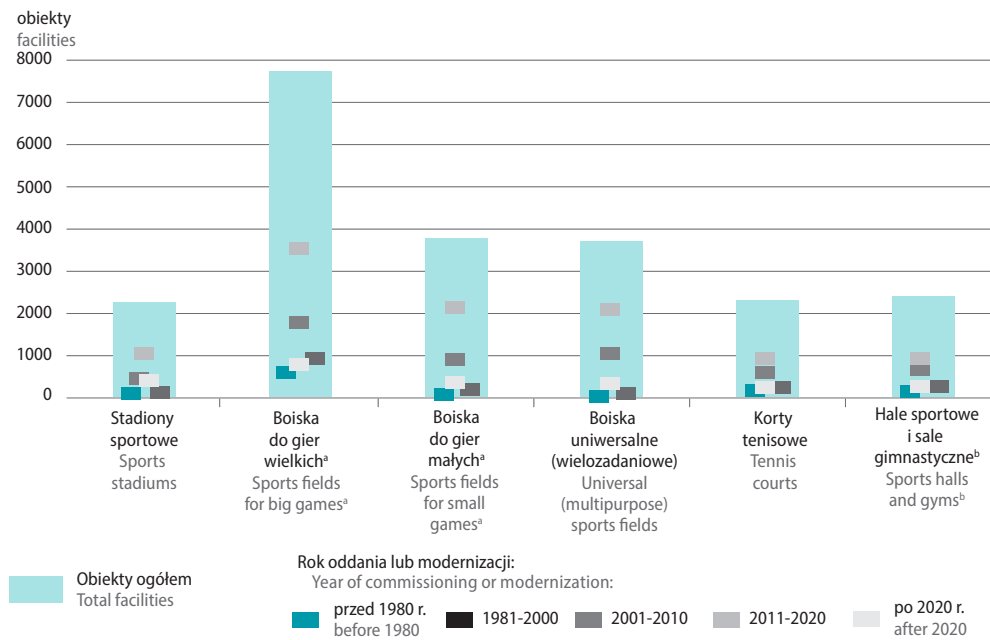
Wykres 24. Dostosowanie wybranych obiektów sportowych do potrzeb osób niepełnosprawnych w 2022 r.
 Chart 24. Adaptation of selected sports facilities to the needs of disabled people in 2022

^a Łącznie z gimnastycznymi salami pomocniczymi.
^a Including auxiliary sports gyms.

Wykres 25. Rok oddania do użytku lub modernizacji podnoszącej standard wybranych obiektów sportowych

Chart 25. Year of commissioning or modernization to improve the standard of selected sports facilities

a łącznie z boiskami niepełnowymiarowymi. b łącznie z gimnastycznymi salami pomocniczymi.
 a Including part-size sports fields. b Including auxiliary sports gyms.

Rozdział 4

Chapter 4

Wydatki publiczne na kulturę fizyczną

Government expenditure on physical education

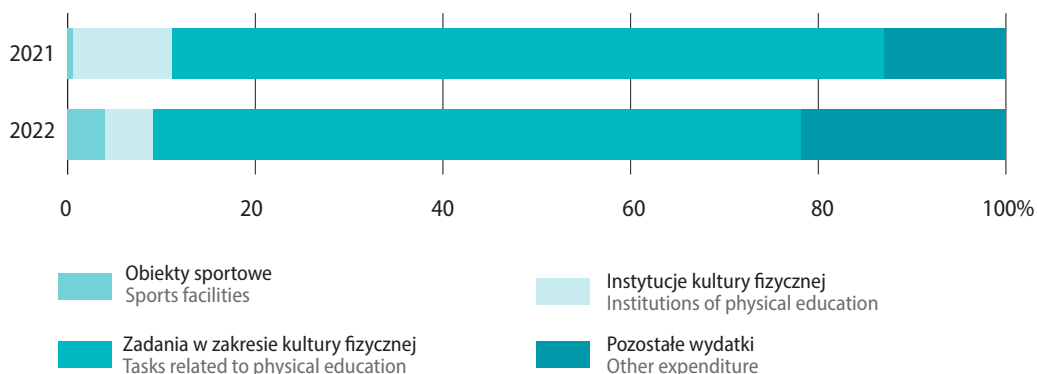
Wydatki publiczne według klasyfikacji budżetowej wydatków w dziale 926 – Kultura fizyczna (z budżetu państwa oraz z jednostek samorządu terytorialnego) w 2022 r. wyniosły 8,6 mld zł i zwiększyły się w porównaniu z 2021 r. o 31,1%, natomiast w odniesieniu do 2020 r. o 43,6%.

Wydatki z budżetu państwa na kulturę fizyczną w 2022 r. wyniosły 1017,1 mln zł, a w 2021 r. – 339,0 mln zł. Ich udział w wydatkach ogółem z budżetu państwa w 2022 r. stanowił 0,2% i wzrósł o 0,1 p.proc. w porównaniu z poprzednimi latami. Udział wydatków z budżetu państwa w dziale 926 – Kultura fizyczna w wydatkach publicznych ogółem w tym dziale w 2022 r. stanowił 13,3%, a w 2021 r. – 5,1% (w 2020 r. – 4,7%). Spośród wydatków z budżetu państwa w dziale Kultura fizyczna najczęściej rozdysponowane zostało w rozdziale Zadania w zakresie kultury fizycznej (69,1% w 2022 r., 75,9% w 2021 r. i 73,9% w 2020 r.). Wydatki w rozdziale Instytucje kultury fizycznej w 2022 r. wyniosły 52,2 mln zł i były o 45,1% wyższe niż w 2021 r. (o 50,6% niż w 2020 r.). W 2022 r. kształtowały się one na poziomie 5,1% wydatków ogółem w dziale 926. W rozdziale Obiekty sportowe w 2022 r. rozdysponowano 40,5 mln zł, co stanowiło 4,0% wydatków z budżetu państwa w dziale Kultura fizyczna. W 2021 r. wydatki w tym rozdziale wyniosły 1,9 mln (0,6% wydatków z budżetu państwa w dziale Kultura fizyczna), a w 2020 r. – 2,8 mln (1,0%).

Udział wydatków bieżących z budżetu państwa w dziale Kultura fizyczna w wydatkach ogółem w 2022 r. wyniósł 95,4%. W 2021 r. wydatki bieżące stanowiły 96,9% wydatków ogółem z budżetu państwa w tym dziale (w 2020 r. – 99,6%).

Wykres 26. Wydatki budżetu państwa w dziale 926 – Kultura fizyczna według wybranych rozdziałów klasyfikacji budżetowej

Chart 26. Expenditure of the state budget in the division 926 – Physical education by selected chapters of the budget classification

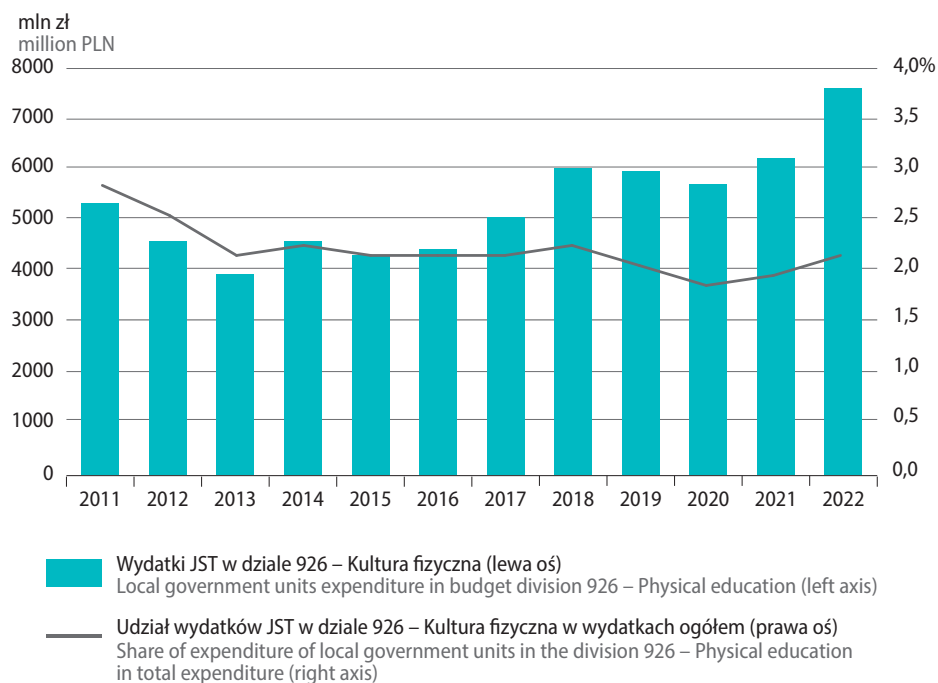
Tablica 15. Wydatki budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego w dziale 926 – Kultura fizyczna według wybranych rozdziałów klasyfikacji budżetowej

Table 15. State budget and local government units expenditure in the division 926 – Physical education by selected chapters of the budget classification

Wyszczególnienie Specification a – 2021 b – 2022		Wydatki budżetu państwa w mln zł State budget expenditure in milion PLN	Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w mln zł Local government units budgets expenditure in milion PLN
Wydatki ogółem Total expenditure	a	513 595,6	315 967,3
	b	517 398,9	353 852,8
Wydatki w dziale 926 – Kultura fizyczna Expenditure in the division 926 – Physical education	a	339,0	6 252,8
	b	1 017,1	7 625,7
w tym w rozdziałach of which in chapters			
Obiekty sportowe Sport facilities	a	1,9	2 623,0
	b	40,5	3 510,8
Instytucje kultury fizycznej Institutions of physical education	a	36,0	1 373,2
	b	52,2	1 520,7
Zadania w zakresie kultury fizycznej Tasks related to physical education	a	257,4	1 417,5
	b	702,7	1 590,4

Wydatki z budżetów samorządów terytorialnych w dziale Kultura fizyczna w 2022 r. wyniosły 7625,7 mln zł i wzrosły o 22,0% w porównaniu z 2021 r. (z 2020 r. – o 32,9%). Udział wydatków z budżetów samorządów terytorialnych w dziale 926 w ogóle wydatków samorządowych w 2022 r. wyniósł 2,2% i zwiększył się o 0,2 p.proc. w porównaniu z 2021 r. i o 0,3 p.proc. w odniesieniu do 2020 r. W przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2022 r. stanowiło to 201,92 zł, a w 2021 r. – 164,95 zł (w 2020 r. – 150,61 zł). W poszczególnych województwach kwota ta w 2022 r. wahała się od 142,87 zł w województwie świętokrzyskim do 269,44 zł w województwie zachodniopomorskim. W 2021 r. wskaźnik ten również najniższy był w województwie świętokrzyskim (113,88 zł), a najwyższy w województwie zachodniopomorskim (238,40 zł).

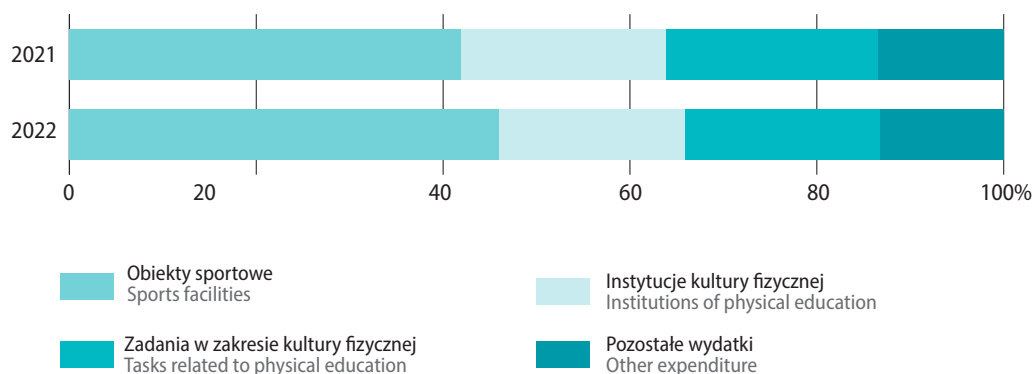
Wykres 27. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego w dziale 926 – Kultura fizyczna
 Chart 27. Expenditure of local government units in the division 926 – Physical education

Wydatki samorządów gminnych w dziale Kultura fizyczna wyniosły 4029,9 mln zł w 2022 r. oraz 3260,9 mln zł w 2021 r. i stanowiły odpowiednio 52,8% i 52,2% wydatków samorządowych ogółem w tym zakresie. Wydatki samorządów miast na prawach powiatu w 2022 r. stanowiły 39,7%, a w 2021 r. – 41,7%, wydatki województw – odpowiednio 4,7% i 4,0%, a wydatki powiatów – 2,7% i 2,1%.

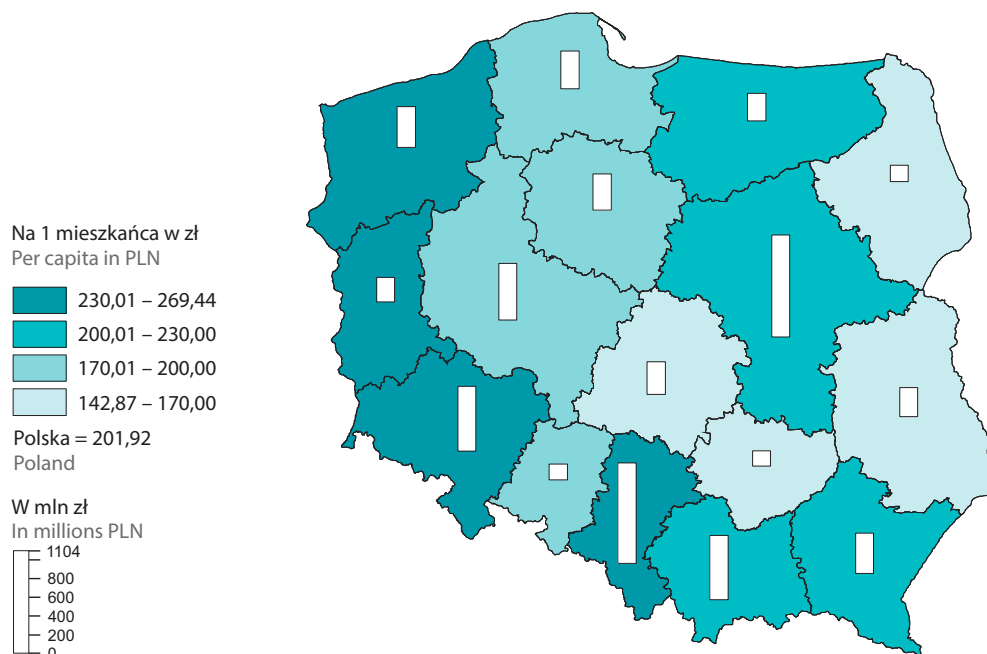
Wykres 28. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego w dziale 926 – Kultura fizyczna według wybranych rozdziałów klasyfikacji budżetowej

Chart 28. Expenditure of local government units in the division 926 – Physical education by selected chapters of the budget classification

Wydatki bieżące z budżetów samorządów terytorialnych w dziale 926 w 2022 r. wyniosły 4118,7 mln zł, a w 2021 r. – 3610,1 mln zł (w 2020 r. – 3273,8 mln zł). Stanowiło to 54,0% wydatków jednostek samorządu terytorialnego na kulturę fizyczną w 2022 r. i 57,7% w 2021 r. (w 2020 r. – 57,1%). Udział samorządowych wydatków bieżących w dziale Kultura fizyczna w wydatkach bieżących ogółem samorządów terytorialnych wyniósł 1,4% zarówno w 2022 r., jak i w 2021 r. (1,3% w 2020 r.).

Mapa 21. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego w dziale 926 – Kultura fizyczna w 2022 r.
Map 21. Expenditure of local government units in the division 926 – Physical education in 2022

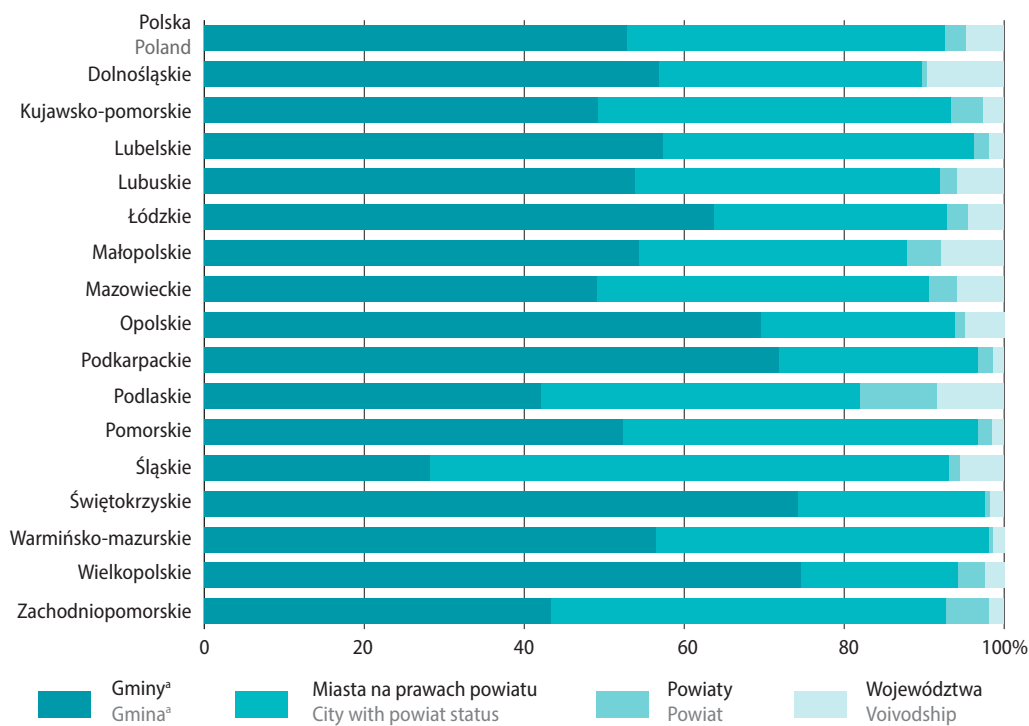

W przeciwieństwie do wydatków z budżetu państwa, w wydatkach z budżetów samorządów terytorialnych w dziale Kultura fizyczna najwyższe kwoty rozdysponowane były w rozdziale Obiekty sportowe. W 2022 r. wydatki te wyniosły 3510,8 mln zł i stanowiły 46,0% wydatków w dziale 926, natomiast w 2021 r. – 2623,0 mln zł (41,9% wydatków ogółem w dziale 926). W porównaniu z 2020 r. wydatki w rozdziale Obiekty sportowe w 2022 r. wzrosły o 39,4%, a w 2021 r. o 4,1%. W poszczególnych województwach udziały te w 2022 r. wynosiły od 30,8% w województwie świętokrzyskim do 67,0% w województwie warmińsko-mazurskim. W 2021 r. udział ten najniższy był w województwie podkarpackim (30,0%), najwyższy natomiast w województwie opolskim (58,7%).

W rozdziale Instytucje kultury fizycznej w 2022 r. wydatki z budżetów samorządów terytorialnych wyniosły 1520,7 mln zł. Była to kwota wyższa zarówno w porównaniu z 2021 r. (o 10,7%), jak i z 2020 r. (o 22,8%). W wydatkach ogółem w dziale 926 stanowiła 19,9% (w 2021 r. – 22,0%). Udział wydatków w rozdziale Zadania w zakresie kultury fizycznej natomiast w 2022 r. stanowił 20,9%, a w 2021 r. – 22,7%. Wydatki w tym rozdziale w 2022 r. wyniosły 1590,4 mln zł i zwiększyły się zarówno w stosunku do 2021 r., jak i do 2020 r. (odpowiednio o 12,2% i o 25,1%).

Wykres 29. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego w dziale 926 – Kultura fizyczna według województw w 2022 r.

Chart 29. Expenditure of local government units in the division 926 – Physical education by voivodship in 2022

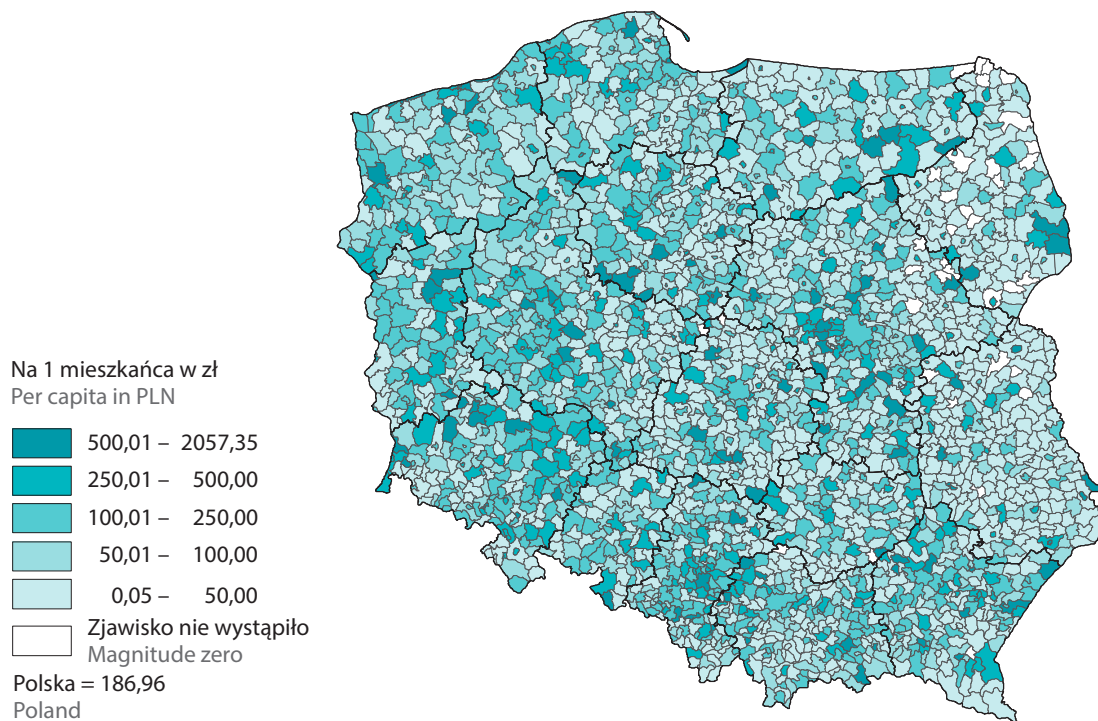
a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

Wydatki samorządów gmin i miast na prawach powiatu w 2022 r. wyniosły 7060,8 mln zł, a w 2021 r. – 5870,2 mln zł. W przeliczeniu na jednego mieszkańca dało to kwotę odpowiednio 186,96 zł oraz 154,86 zł. Mediana w 2022 r. wyniosła 59,40 zł, natomiast w 2021 r. – 49,99 zł. W 2022 r. najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w gminie wiejskiej Gromadka w województwie dolnośląskim i było to 2057,35 zł. W 2021 r. pozycję lidera zdobyła gmina wiejska Pałecznicza z województwa małopolskiego, która wydała na 1 mieszkańca 2404,31 zł. Oprócz gminy Gromadka w 2022 r. jeszcze 10 gmin wydało na 1 mieszkańca ponad 1 tys. zł. Były to: gmina miejsko-wiejska Kamieńsk (województwo łódzkie), gmina wiejska Bralin (województwo wielkopolskie), gmina miejsko-wiejska Dziwnów i gmina wiejska Ustronie Morskie (województwo zachodniopomorskie), gmina wiejska Jeziora Wielkie (województwo kujawsko-pomorskie), gmina wiejska Gniewino (województwo pomorskie), gmina wiejska Horodło (województwo lubelskie), gmina wiejska Janów (województwo śląskie), gmina wiejska Rusinów i miasto na prawach powiatu Płock (województwo mazowieckie). W 2022 r. 529 gmin wydało na 1 mieszkańca więcej niż wynosiła wartość wskaźnika dla Polski (w 2021 r. takich gmin było 477). Po ponad 50 z nich zlokalizowanych było w województwach dolnośląskim, mazowieckim i wielkopolskim, natomiast po ponad 30 – w województwach kujawsko-pomorskim, małopolskim, podkarpackim, śląskim i zachodniopomorskim.

Mapa 22. Wydatki samorządów gmin i miast na prawach powiatu w dziale 926 – Kultura fizyczna według gmin w 2022 r.

Map 22. Expenditure of local government gminas and cities with powiat status in the division 926 – Physical education by gmina in 2022

Rozdział 5

Chapter 5

Szkolnictwo sportowe. Rekreacja

Sports education. Recreation

5.1. Szkoły sportowe i szkoły z oddziałami sportowymi

5.1. Sports schools and schools with sports sections

W 2022 r. w Polsce działało 1177 szkół sportowych oraz szkół z oddziałami sportowymi (podstawowe i ponadpodstawowe), natomiast w 2021 r. – 1266 (w 2020 r. – 1302). Najwięcej szkół funkcjonowało w województwie mazowieckim (193 w 2022 r., 207 – w 2021 r., a następnie w śląskim (154 w 2022 r., 166 w 2021 r., najmniej w województwie świętokrzyskim (10 w 2022 r., 11 w 2021 r.). W tego typu szkołach w 2022 r. uczyło się 94,0 tys. uczniów i było to o 3,4% mniej niż w 2021 r. Najliczniejsze szkoły sportowe i szkoły z oddziałami sportowymi w 2022 r. działały w województwach: zachodniopomorskim (96 uczniów), małopolskim (94 uczniów) oraz w kujawsko-pomorskim, lubuskim, mazowieckim, podkarpackim, pomorskim i wielkopolskim – po ponad 80 uczniów.

W 2022 r., podobnie jak w 2021 r., najwięcej szkół podstawowych sportowych oraz szkół podstawowych z oddziałami sportowymi działało w województwie mazowieckim – 172 (w 2021 r. – 188), następnie w województwie śląskim – 136 (w 2021 r. – 148) oraz wielkopolskim – 125 (w 2021 r. – 129), a najmniej w województwie świętokrzyskim – 9 (w 2021 r. – 11). Szkoły ponadpodstawowe sportowe i ponadpodstawowe z oddziałami sportowymi stanowiły 10,8% wszystkich szkół sportowych (w 2021 r. – 9,6%, a w 2020 r. – 10,1%). Najwięcej tych szkół funkcjonowało w województwie mazowieckim – 21 (w 2021 r. było ich 19), a następnie w województwie śląskim, gdzie ich liczba utrzymała się na tym samym poziomie, co w 2021 r. (18). Województwo świętokrzyskie posiadało w 2022 r. tylko 1 szkołę tego typu (nowopowstała w porównaniu z 2021 r.).

Tablica 16. Szkoły sportowe i szkoły z oddziałami sportowymi według województw
Table 16. Sports schools and schools with sports sections by voivodship

Wyszczególnienie Specification	2021		2022	
	szkoły ogółem total schools	w tym podstawowe of which primary schools	szkoły ogółem total schools	w tym podstawowe of which primary schools
Polska Poland	1 266	1 145	1 177	1 050
Dolnośląskie	88	77	84	73
Kujawsko-pomorskie	83	76	66	60
Lubelskie	63	59	58	55
Lubuskie	27	24	26	24
Łódzkie	48	43	48	41
Małopolskie	67	62	61	55
Mazowieckie	207	188	193	172
Opolskie	33	30	31	27
Podkarpackie	43	37	40	34
Podlaskie	49	44	47	41
Pomorskie	114	105	104	96
Śląskie	166	148	154	136
Świętokrzyskie	11	11	10	9
Warmińsko-mazurskie	67	61	59	54
Wielkopolskie	142	129	139	125
Zachodniopomorskie	58	51	57	48

Zarówno w 2022 r., jak i w 2021 r. w szkołach sportowych i w szkołach z oddziałami sportowymi wśród młodzieży uczącej się przeważali chłopcy (odpowiednio 56,3% i 56,6%). W 2022 r. najwięcej chłopców w stosunku do ogólnej liczby uczniów (w danym województwie), w tego rodzaju szkołach uczyło się w województwie świętokrzyskim – 62,1%, a najmniej w województwie lubelskim – 52,8%. W 2021 r. również województwo świętokrzyskie miało największy udział uczących się chłopców (67,7%), a województwo lubelskie – najmniejszy (taki sam udział, jak w 2022 r.).

W 2022 r. dziewcząt w szkołach sportowych i w szkołach z oddziałami sportowymi było 41,1 tys., a w 2021 r. – 42,2 tys. (42,8 tys. w 2020 r.). Najwięcej dziewcząt (w stosunku do ogólnej liczby uczniów) uczyło się w województwie lubelskim, a następnie w podkarpackim, dolnośląskim i łódzkim, w 2021 r. były to województwa: lubelskie, dolnośląskie i podkarpackie. Wśród dziewcząt popularniejsze były szkoły sportowe podstawowe niż szkoły ponadpodstawowe.

Tablica 17. Uczniowie w szkołach sportowych i szkołach z oddziałami sportowymi według województw
Table 17. Students in sports schools and schools with sports sections by voivodship

Wyszczególnienie Specification	2021		2022	
	ogółem total	w tym dziewczęta of which girls	ogółem total	w tym dziewczęta of which girls
Polska Poland	97 309	42 227	93 967	41 075
Dolnośląskie	6 327	2 975	6 147	2 854
Kujawsko-pomorskie	5 989	2 648	5 447	2 437
Lubelskie	3 613	1 705	3 366	1 590
Lubuskie	2 309	909	2 297	954
Łódzkie	3 382	1 511	3 673	1 579
Małopolskie	5 861	2 404	5 711	2 388
Mazowieckie	16 392	6 973	16 293	6 924
Opolskie	2 060	808	1 963	811
Podkarpackie	3 400	1 572	3 413	1 586
Podlaskie	3 553	1 555	3 291	1 440
Pomorskie	9 512	4 228	8 844	3 927
Śląskie	12 716	5 419	11 940	5 145
Świętokrzyskie	467	151	414	157
Warmińsko-mazurskie	4 980	2 162	4 521	1 969
Wielkopolskie	11 408	4 942	11 203	4 938
Zachodniopomorskie	5 340	2 265	5 444	2 376

5.2. Szkoły mistrzostwa sportowego i szkoły z oddziałami mistrzostwa sportowego

5.2. Sports championship schools and schools with sports championship sections

W 2022 r. w 307 szkołach mistrzostwa sportowego i szkołach z oddziałami mistrzostwa sportowego uczęszczało 28,8 tys. osób. W 2021 r. było o 21 mniej tego typu szkół, a uczęszczało w nich 26,7 tys. młodzieży (2020 r. – 263 szkoły i 24,3 tys. uczniów). W każdym województwie, zarówno w 2022 r., jak i w 2021 r., funkcjonowała tego typu szkoła. W 2022 r. było ich najwięcej w województwie śląskim (70), a następnie w podkarpackim (36) i w pomorskim (30). Po pięć szkół miały województwa lubuskie i świętokrzyskie (analogicznie jak w 2021 r. i 2020 r.).

Tablica 18. Szkoły mistrzostwa sportowego i szkoły z oddziałami mistrzostwa sportowego według województw

Table 18. Sports championship schools and schools with sports championship sections by voivodship

Wyszczególnienie Specification	2021		2022	
	szkoły ogółem total schools	w tym publiczne of which public	szkoły ogółem total schools	w tym publiczne of which public
Polska Poland	286	183	307	192
Dolnośląskie	18	10	20	12
Kujawsko-pomorskie	16	12	16	12
Lubelskie	12	7	13	7
Lubuskie	5	4	5	4
Łódzkie	16	6	15	5
Małopolskie	21	11	22	11
Mazowieckie	14	12	14	11
Opolskie	8	7	9	9
Podkarpackie	32	14	36	15
Podlaskie	7	6	7	6
Pomorskie	30	22	30	22
Śląskie	63	36	70	42
Świętokrzyskie	5	4	5	4
Warmińsko-mazurskie	7	5	7	5
Wielkopolskie	17	14	22	13
Zachodniopomorskie	15	13	16	14

Szkoły publiczne w 2022 r. stanowiły 62,5% wszystkich szkół mistrzostwa sportowego i szkół z oddziałami mistrzostwa sportowego (w 2021 r. – 64,0%, a w 2020 r. – 63,1%). Najwięcej tych szkół działało w województwie śląskim – 42 (w 2021 r. – 36, a w 2020 r. – 33), po 4 szkoły funkcjonowało w województwach lubuskim i świętokrzyskim. W województwie opolskim, jako jedynym, w 2022 r. wszystkie szkoły mistrzostwa sportowego i szkoły z oddziałami mistrzostwa sportowego były szkołami publicznymi (9).

Średnia liczba uczniów w szkołach mistrzostwa sportowego i w szkołach z oddziałami mistrzostwa sportowego w 2022 r. była taka sama jak w 2021 r. i wyniosła 94 uczniów, natomiast w 2020 r. – 93. Szkoły tego typu popularniejsze były wśród chłopców. Ich udział w ogólnej liczbie uczniów w 2022 r. wyniósł 69,7% (w 2021 r. – 69,8%, a w 2020 r. – 69,3%). W 2022 r. najwięcej chłopców w stosunku do ogólnej liczby uczniów (w danym województwie) w tego rodzaju szkołach uczyło się w województwie podlaskim (79,8%), a następnie w dolnośląskim (77,9%), podkarpackim (76,4%) i świętokrzyskim (76,0%), a najmniej w województwie warmińsko-mazurskim (52,2%). W 2021 r. województwo z najwyższym udziałem chłopców wśród uczniów to podlaskie (79,1%), natomiast z najniższym – warmińsko-mazurskie (51,3%).

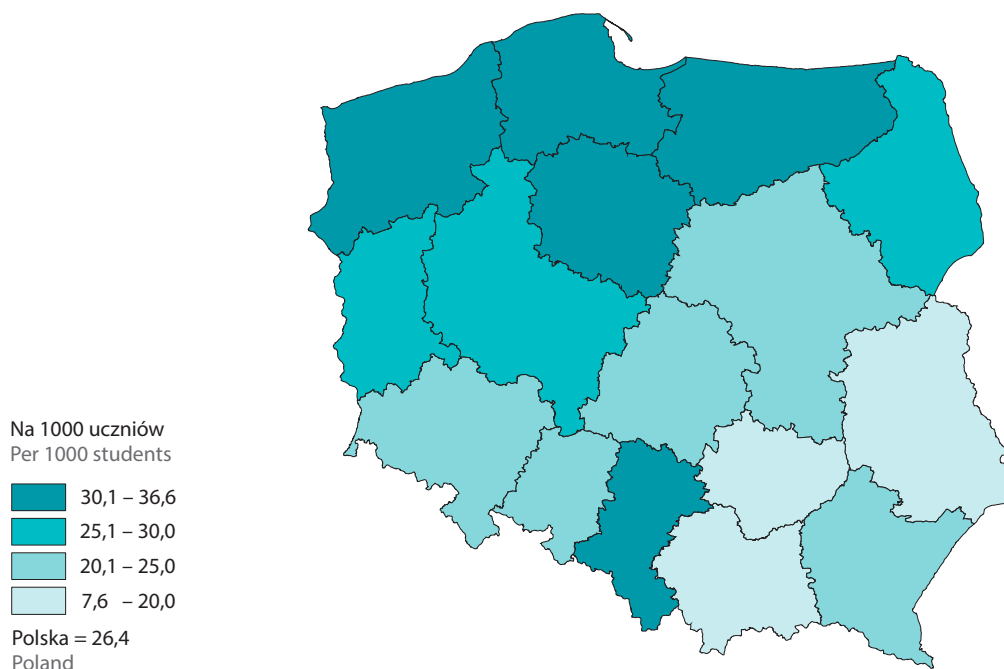
Tablica 19. Uczniowie w szkołach mistrzostwa sportowego i szkołach z oddziałami mistrzostwa sportowego według województw w 2022 r.

Table 19. Students in sports championship schools and schools with sports championship sections by voivodship in 2022

Wyszczególnienie Specification	Szkoły ogółem Total schools		Szkoły publiczne Public schools	
	ogółem total	w tym dziewczęta of which girls	ogółem total	w tym dziewczęta of which girls
Polska Poland	28 754	8 701	16 565	6 053
Dolnośląskie	2 062	455	503	191
Kujawsko-pomorskie	2 475	726	2 198	692
Lubelskie	804	247	262	75
Lubuskie	848	340	702	284
Łódzkie	2 409	753	465	198
Małopolskie	1 887	586	868	390
Mazowieckie	1 614	559	1 456	470
Opolskie	483	177	483	177
Podkarpackie	2 493	588	774	340
Podlaskie	544	110	446	110
Pomorskie	2 110	692	1 512	609
Śląskie	7 065	2 044	3 795	1 276
Świętokrzyskie	595	143	527	143
Warmińsko-mazurskie	435	208	309	149
Wielkopolskie	1 741	585	1 158	461
Zachodniopomorskie	1 189	488	1 107	488

Mapa 23. Uczniowie szkół sportowych i z oddziałami sportowymi oraz szkół mistrzostwa sportowego i z oddziałami mistrzostwa sportowego według województw w 2022 r.

Map 23. Students of sports schools and schools with sports sections and sports championship schools with sports championship sections by voivodship in 2022

5.3. Masowe imprezy sportowe

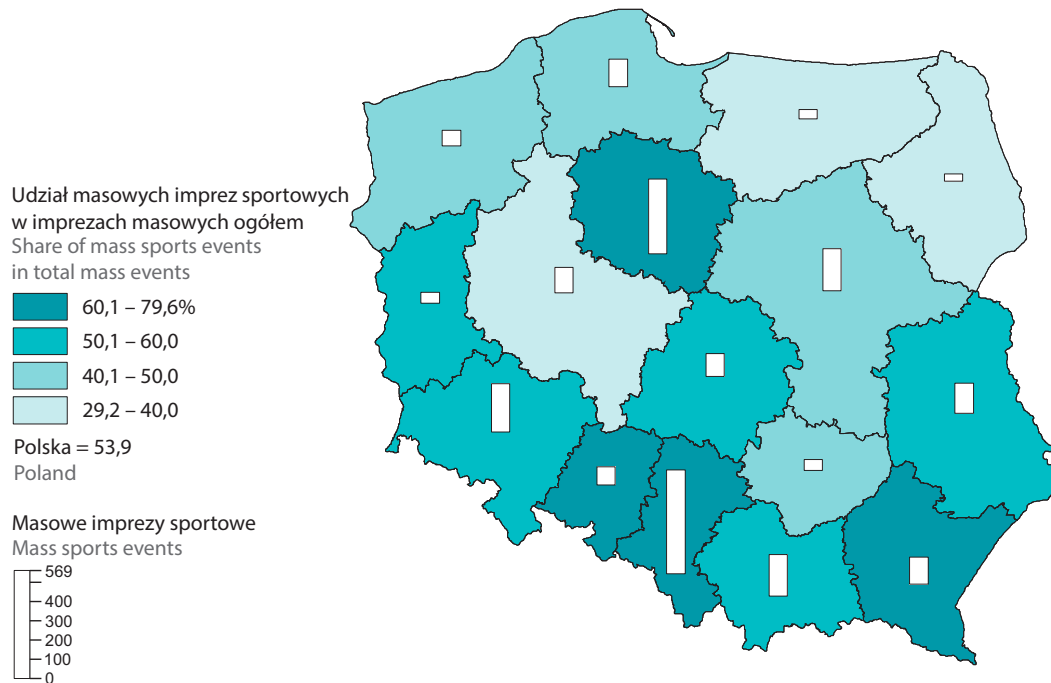
5.3. Mass sports events

W 2022 r. zorganizowano 2829 masowych imprez sportowych (o blisko 37% więcej niż w 2021 r.). Tak jak w roku poprzednim najwięcej odbyło się ich w województwie śląskim – 20,1% (w 2021 r. 19,7%), drugim w kolejności było województwo kujawsko-pomorskie (14,5%). Najmniej imprez sportowych natomiast odbyło się w województwie podlaskim (1,4%). Województwo dolnośląskie było jedynym województwem, w którym liczba imprez sportowych w 2022 r. utrzymała się na tym samym poziomie, co w 2021 r.

Imprezy sportowe stanowiły 53,9% wszystkich imprez masowych, jakie odbyły się w 2022 r. (w 2021 r. było to 69,7%). Udział imprez sportowych w 2022 r. zmniejszył się we wszystkich województwach. W województwie kujawsko-pomorskim imprezy sportowe stanowiły blisko 80% wszystkich imprez masowych (w 2021 r. ponad 85%). W województwach: podkarpackim, śląskim i opolskim ich udział wyniósł po ponad 60%. Najmniejszy udział sportowych imprez masowych był w województwie warmińsko-mazurskim i wyniósł 29,2%.

Zarówno w 2022 r., jak i w latach poprzednich, imprezy sportowe organizowane były głównie w obiektach zamkniętych (w 2022 r. – 79,0%, w 2021 r. – 82,4%, w 2020 r. – 75,0%). W 2022 r. tylko w województwach podlaskim i warmińsko-mazurskim mniej niż połowa wydarzeń odbyła się w obiekcie zamkniętym, w pozostałych województwach była to zdecydowana większość, w tym najwięcej, bo blisko 97% – w województwie łódzkim.

Mapa 24. Masowe imprezy sportowe w 2022 r.
Map 24. Mass sports events in 2022

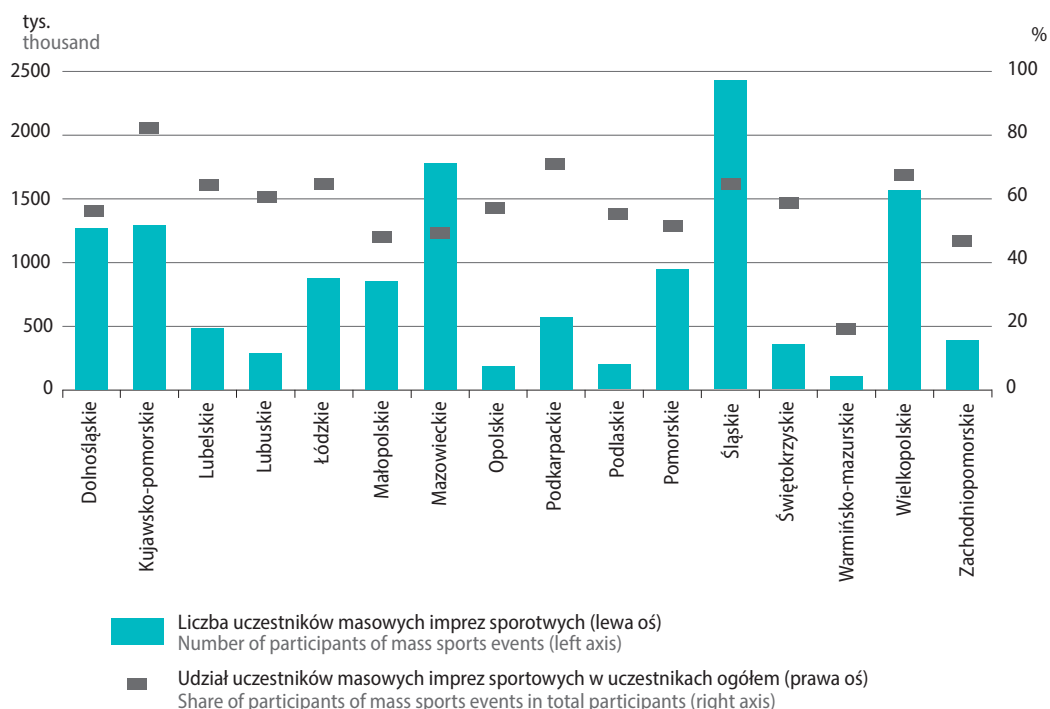

W 2022 r. w masowych imprezach sportowych uczestniczyło 13,5 mln osób i było ich o ok. 66% więcej niż w roku poprzednim. Za wstęp zapłaciło ponad 97% uczestników (podobnie jak w 2021 r.). Wszystkie imprezy sportowe zorganizowane w województwach lubuskim i warmińsko-mazurskim były w pełni odpłatne. Średnio w jednym województwie zorganizowano 177 imprez (czyli o 48 więcej niż w 2021 r.), a w każdej z nich brało udział przeciętnie 4785 osób. Najliczniejsze, pod względem zadeklarowanej liczby uczestników, wydarzenia sportowe odbyły się w województwie wielkopolskim (średnio 11 074 osoby).

W 2021 r. w jednej imprezie sportowej uczestniczyło średnio 3953 osoby. Najliczniejsze imprezy w 2021 r. odbyły się w województwie wielkopolskim (średnio 8302 osoby), a najmniejsze, pod względem liczby uczestników, w województwie warmińsko-mazurskim (średnio 1171 osób). Przeciętnie w każdym województwie zorganizowano 129 imprez sportowych.

W 2022 r. średnia liczba uczestników imprez sportowych była większa od średniej liczby osób biorących udział w imprezach o innym charakterze niż sportowy (o 398 osób). W 2021 r. również więcej osób uczestniczyło w imprezach sportowych niż w innych masowych imprezach.

Wykres 30. Uczestnicy masowych imprez sportowych według województw w 2022 r.
Chart 30. Participants in mass sports events by voivodship in 2022

5.4. Organizacje kultury fizycznej

5.4. Physical education organizations

W 2022 r., tak jak w latach poprzednich, badaniem objęto organizacje kultury fizycznej – Akademicki Związek Sportowy, Krajowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, oraz Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej. Organizacje te wykazały łącznie 6,7 tys. jednostek organizacyjnych, czyli 0,5% więcej niż w 2021 r. Tak, jak w roku poprzednim, najwięcej jednostek znalazło się w województwie lubelskim (2022 r. – 11,7%, 2021 r. – 11,6%), a najmniej w pomorskim (2022 r. – 2,9%, 2021 r. – 2,5%). Organizacje zrzeszały łącznie 316,6 tys. członków oraz 302,7 tys. ćwiczących. W porównaniu z 2021 r. liczba członków zmniejszyła się o 0,2%, a liczba ćwiczących zwiększyła się o 9,4%.

W 2022 r., podobnie jak w latach wcześniejszych, najliczniejsze było Krajowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe (208,7 tys. członków i 186,5 tys. ćwiczących). Liczba członków wzrosła w tej organizacji w porównaniu z 2021 r. o 3,6% (z 2020 r. – o 4,2%), natomiast ćwiczących o 6,1% (z 2020 r. – o 4,3%). Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej liczyło 63,9 tys. członków (mniej o 2,1% niż w roku poprzednim i o 15,6% niż w 2020 r.) oraz 78,3 tys. ćwiczących (więcej o 1,5% niż w 2021 r., ale mniej o 0,7% niż w 2020 r.). Podobnie w Akademickim Związku Sportowym – liczba członków spadła, a ćwiczących wzrosła i w 2022 r. wyniosła odpowiednio 41,8 tys. oraz 36,0 tys. (w 2021 r. 47,4 tys. i 20,9 tys.). W 2020 r. liczba członków wyniosła 32,7 tys., a ćwiczących 23,7 tys. W Polskim Związku Sportu Niepełnosprawnych „Start” w 2022 r., zarówno liczba ćwiczących, jak i członków spadła w porównaniu z poprzednim rokiem odpowiednio o 24,7% oraz 28,2% (2,3 tys. oraz 1,9 tys.).

Tablica 20. Jednostki organizacyjne, sekcje, członkowie i ćwiczący w organizacjach kultury fizycznej
Table 20. Units, sections, members and persons practising sports in physical education organizations

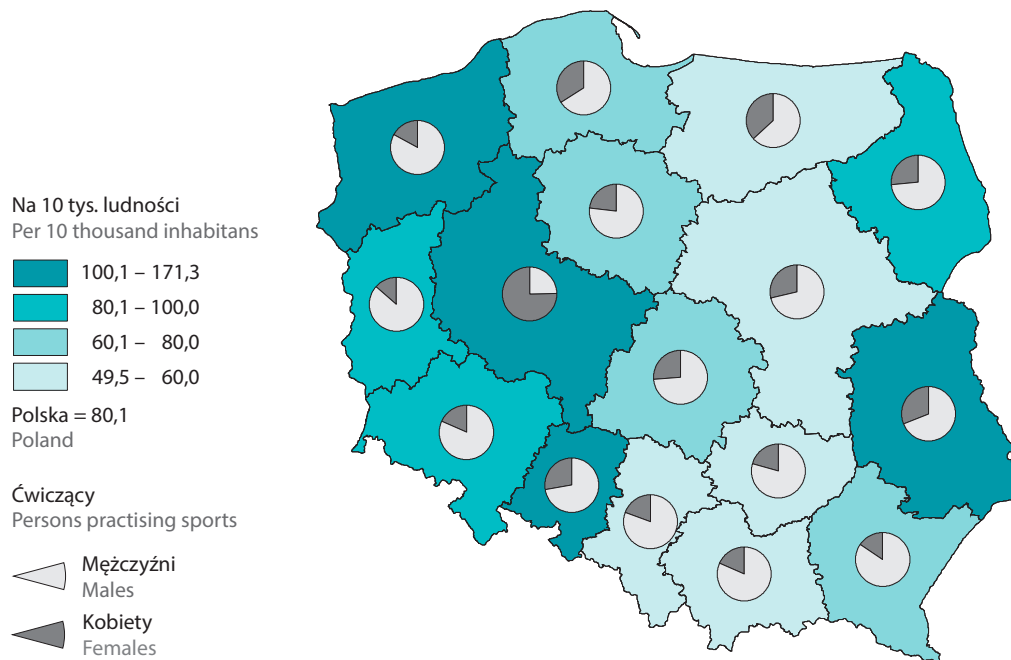
Wyszczególnienie Specification a – 2021 b – 2022		Jednostki organiza- cyjne Entities	Członkowie Members	Ćwiczący Persons practising sports	
				ogółem total	w tym kobiety of which females
Ogółem Total	a	6 704	317 195	276 566	81 796
	b	6 738	316 635	302 655	92 897
Akademicki Związek Sportowy University Sports Association	a	214	47 411	20 913	8 709
	b	214	41 783	35 950	16 070
Krajowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe Rural Sports Teams National Association	a	6 004	201 507	175 877	34 415
	b	6 054	208 665	186 536	35 522
Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start” Association for the Disabled “Start”	a	30	3 019	2 585	897
	b	27	2 274	1 855	598
Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej Society for Promotion of Physical Education	a	456	65 258	77 191	37 775
	b	443	63 913	78 314	40 707

Wśród ćwiczących w organizacjach kultury fizycznej 69,3% to mężczyźni (w 2021 r. było ich 70,4%, a w 2020 r. – 70,7%). Najwięcej ćwiczących mężczyzn miały organizacje w województwie lubuskim (86,2%), najmniej natomiast, bo tylko 24,7%, w wielkopolskim. Najwyższy odsetek ćwiczących mężczyzn niezmiennie występował w Krajowym Zrzeszeniu Ludowe Zespoły Sportowe (w 2022 r. – 81,0%, w 2021 r. – 80,4%, w 2020 r. – 81,4%). Wpływ na ten wskaźnik w 2022 r. miały głównie województwa: śląskie (95,7%), małopolskie (92,2%), zachodniopomorskie (91,4%) oraz lubuskie (90,4%). Najmniej ćwiczących mężczyzn wykazało Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej – 48,0% (w 2021 r. – 51,1%, w 2020 r. – 50,8%).

Niewiele ponad połowa ćwiczących w organizacjach kultury fizycznej (50,9%) to osoby do 18 roku życia (w 2021 r. – 54,4%, a w 2020 r. – 53,4%). Najwięcej niepełnoletnich ćwiczących było w Krajowym Zrzeszeniu LZS – 71,3% (w 2021 r. – 73,8%, a w 2020 r. – 72,3%).

W 2022 r. w jednym województwie działało średnio 421 jednostek organizacyjnych (w 2021 r. było ich 419, a w 2020 r. – 416), każda z nich liczyła przeciętnie 47 członków i 45 ćwiczących (w 2021 r. odpowiednio 47 i 41, a w 2020 r. – 47 i 42).

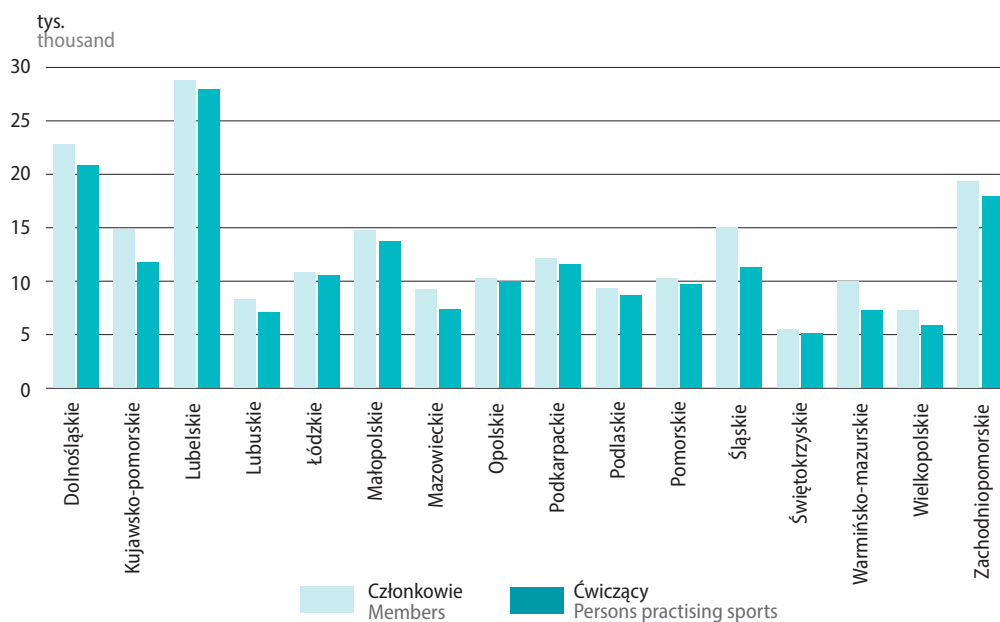
Mapa 25. Ćwiczący w organizacjach kultury fizycznej według województw w 2022 r.
 Map 25. Persons practising sports in physical education organizations by voivodship in 2022

W 2022 r. Krajowe Zrzeszenia LZS posiadało 6054 jednostki organizacyjne i tak jak w 2021 r. najczęściej zlokalizowanych było ich w województwie lubelskim (12,4%), a najmniej w pomorskim (2,7%). W 2022 r. w Krajowym Zrzeszeniu LZS średnio na jedną jednostkę organizacyjną przypadało 34 członków i 31 ćwiczących (w 2021 r. – 34 członków i 29 ćwiczących). Najliczniejsze jednostki organizacyjne były w województwie pomorskim – liczyły one średnio 62 członków i 59 ćwiczących. W województwie warmińsko-mazurskim natomiast w jednostkach było zaledwie 20 członków i 15 ćwiczących. Podobnie było w 2021 r. – w województwie pomorskim jednostki organizacyjne Krajowego Zrzeszenia LZS liczyły średnio 63 członków i 61 ćwiczących, a w województwie warmińsko-mazurskim odpowiednio 20 i 15.

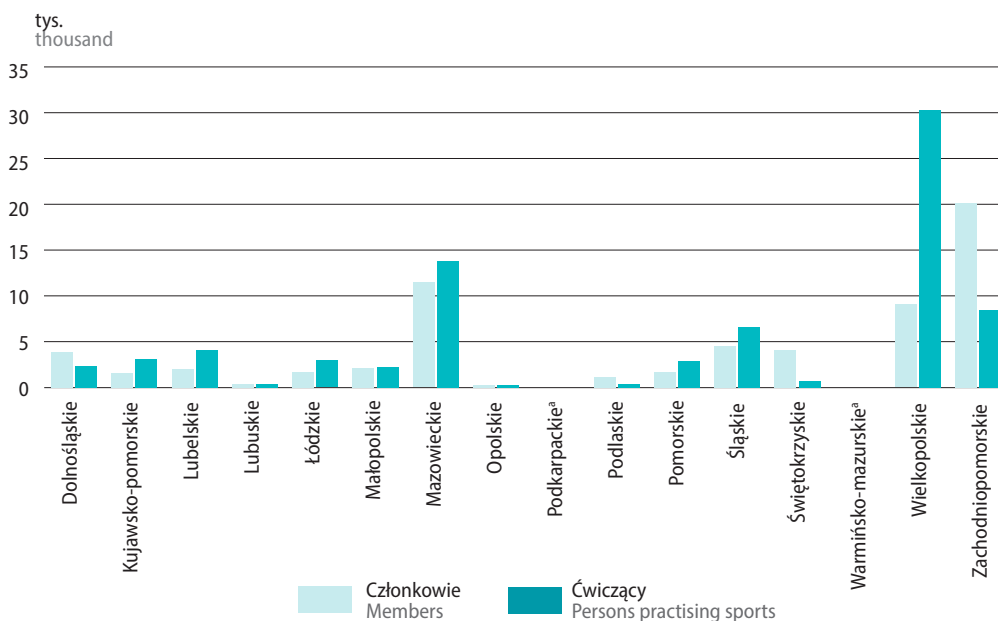
Wykres 31. Ćwiczący i członkowie Krajowego Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe według województw w 2022 r.

Chart 31. Persons practising sports and members of the Rural Sports Teams National Association by voivodship in 2022

Liczniesze, niż Krajowego Zrzeszenia LZS, były jednostki organizacyjne Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej. W 2022 r. jedna liczyła średnio 144 członków i 177 ćwiczących (w 2021 r. odpowiednio 143 i 169). W 2022 r. najwięcej członków było w jednostkach województwa świętokrzyskiego (342), a ćwiczących – województwa łódzkiego (419). Na 14 województw, w których występowały jednostki organizacyjne TKKF, 1/3 zlokalizowana była w województwach wielkopolskim i zachodniopomorskim (odpowiednio 16,9% i 16,3%). Najmniej jednostek (zaledwie 3 – 0,7%) miało swoją siedzibę w województwie opolskim.

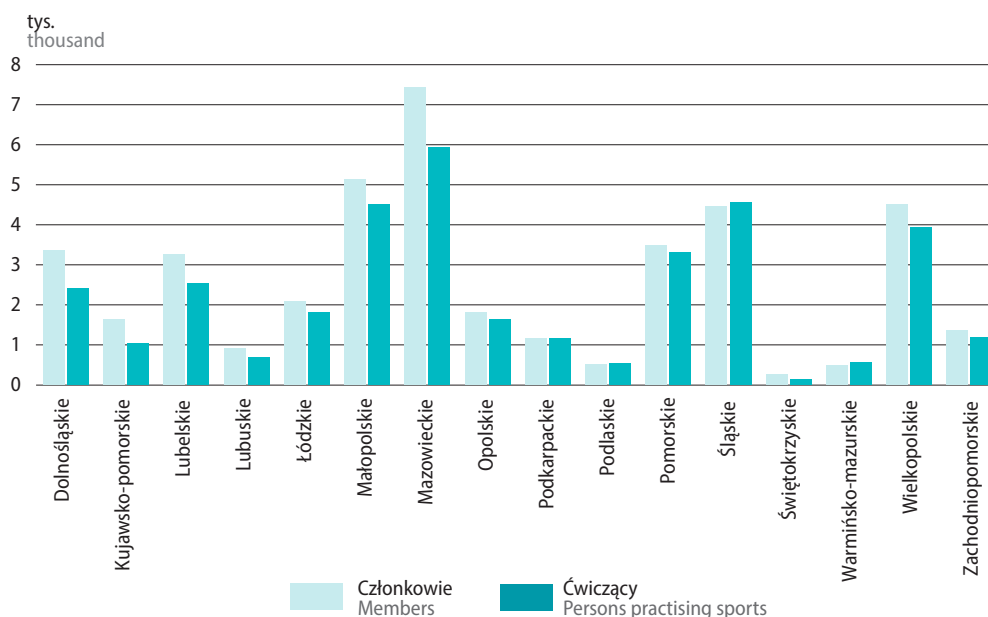
Wykres 32. Ćwiczący i członkowie Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej według województw w 2022 r.
Chart 32. Persons practising sports and members of the Society for Promotion of Physical Education Association by voivodship in 2022

^a Zjawisko nie wystąpiło.
^a Magnitude zero.

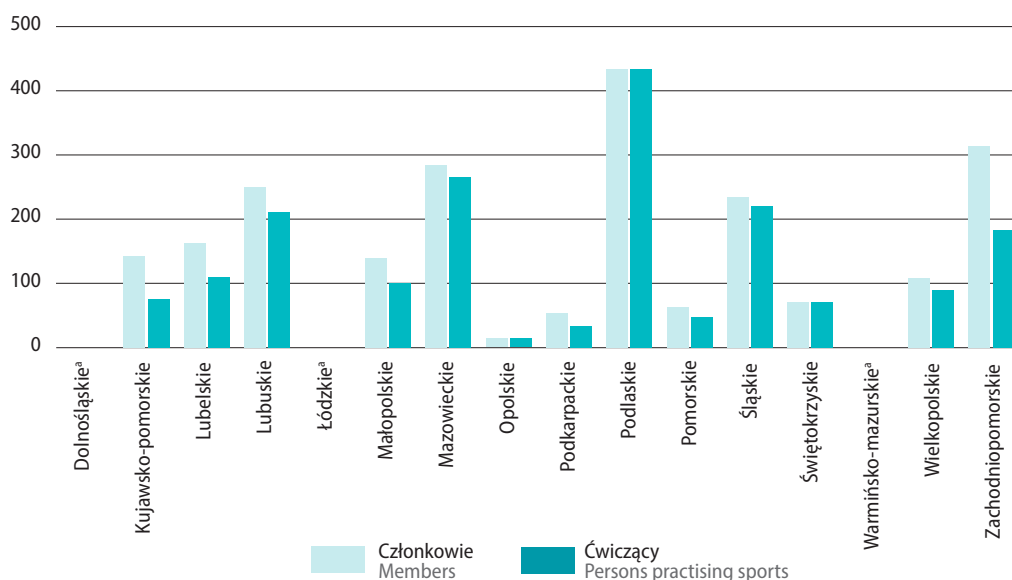
Równie liczne były jednostki Akademickiego Związku Sportowego. Średnio na jedną jednostkę w 2022 r. przypadało 195 członków i 168 ćwiczących (w 2021 r. – 222 członków i 98 ćwiczących). Najwięcej osób ćwiczyło w województwie opolskim (271), a najwięcej członków liczyły jednostki w województwie lubuskim (303). Jednostki organizacyjne AZS zlokalizowane były we wszystkich województwach – najwięcej było ich w województwie mazowieckim (15,0%), a najmniej w lubuskim i świętokrzyskim (po 1,4%).

Wykres 33. Ćwiczący i członkowie Akademickiego Związku Sportowego według województw w 2022 r.
Chart 33. Persons practising sports and members of the University Sports Association Association by voivodship in 2022

W 2022 r. jednostki organizacyjne Polskiego Związku Sportu Niepełnosprawnych „Start” były zlokalizowane w 13 województwach, w tym 1/4 swoją siedzibę miała na terenie województwa mazowieckiego. W każdej jednostce było przeciętnie 84 członków i 69 ćwiczących. Najliczniejsze jednostki występowały w województwie podlaskim – po 434 zarówno członków, jak i ćwiczących.

Wykres 34. Ćwiczący i członkowie Polskiego Związku Sportu Niepełnosprawnych „Start” według województw w 2022 r.
Chart 34. Persons practising sports and members of the Association for the Disabled “Start” by voivodship in 2022

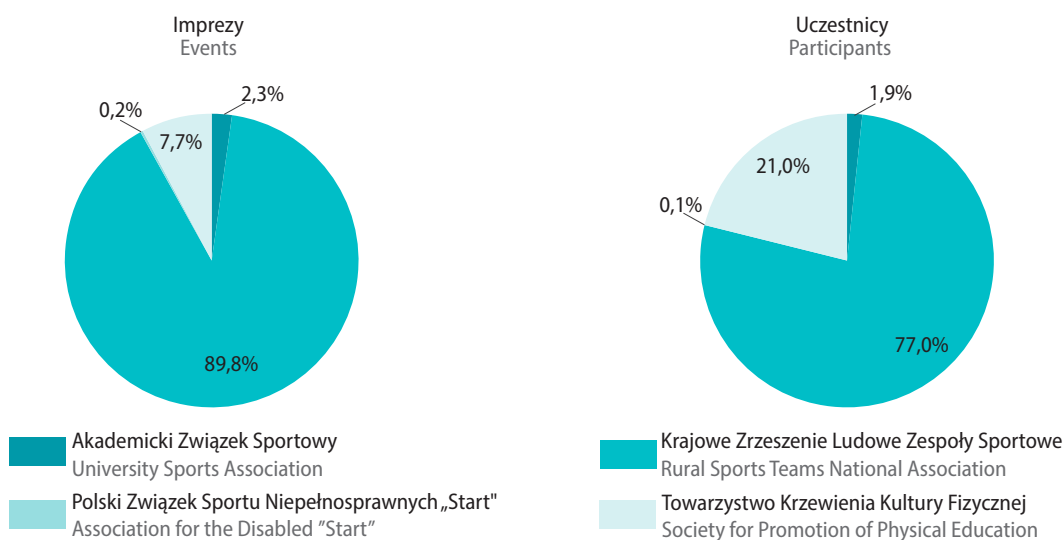

a Zjawisko nie wystąpiło.
 a Magnitude zero.

W 2022 r. organizacje kultury fizycznej zorganizowały prawie 79 tys. imprez, których większość (89,8%) była przeprowadzona przez jednostki Krajowego Zrzeszenia LZS. Najwięcej odbyło się ich w województwie dolnośląskim (17,6%), a najmniej w pomorskim (0,6%). W imprezach uczestniczyło 4087,9 tys. osób. Najliczniejsze były te zorganizowane w województwie świętokrzyskim, gdzie w jednej imprezie uczestniczyło średnio 311 osób (średnia dla Polski 52 osoby). Liczne były też imprezy zorganizowane w województwach kujawsko-pomorskim (133 osoby) oraz pomorskim (105 osób).

W 2022 r. organizacje przeprowadziły o 4,5% więcej imprez niż w 2021 r. Akademicki Związek Sportowy zorganizował 1833 imprezy, czyli o 88,6% więcej niż w poprzednim roku. Liczba imprez przeprowadzonych przez Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start” wyniosła 154 i zwiększyła się o prawie 15%, przez Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej – 6030 (wzrost o 6,5%), a Krajowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe – 70 782 (wzrost o 3,1%).

Wykres 35. Imprezy zorganizowane przez organizacje kultury fizycznej i ich uczestnicy w 2022 r.
Chart 35. Events organized by physical education organisations and their participants in 2022

Rozdział 6

Chapter 6

Syntetyczna ocena wybranych aspektów kultury fizycznej

Synthetic evaluation of selected aspects of physical education

Do oceny wybranych aspektów kultury fizycznej wykorzystano wskaźniki nierówności. Pomimo tego, że najczęstszym zastosowaniem wskaźników nierówności jest pomiar nierówności dochodowych, to konstrukcja wielu z nich ma charakter bardzo ogólny pozwalający na ich wykorzystanie do badania nierówności w różnych sferach społeczno-gospodarczych.

Jednym z determinantów rozwoju kultury fizycznej jest dostęp do infrastruktury sportowej. Duża liczba obiektów sportowych i wydatki jednostek samorządu terytorialnego na kulturę fizyczną ułatwiają uprawianie sportu i działalność klubów sportowych. W latach 2018-2022 obserwowany jest wzrost dostępności infrastruktury sportowej w skali kraju oraz wydatków jednostek samorządu terytorialnego na kulturę fizyczną. Za pomocą wskaźników nierówności dokonano oceny czy ten ogólnokrajowy trend przekłada się na zwiększenie dostępności we wszystkich województwach z tą samą siłą oraz czy inwestycje związane z infrastrukturą sportową miały miejsce w tych województwach, które tego najbardziej wymagały.

W niniejszym rozdziale wybrane miary nierówności zostały wykorzystane do analizy nierówności w zakresie wskaźników dostępności do infrastruktury sportowej, działalności klubów sportowych oraz wydatków jednostek samorządu terytorialnego w dziale 926 – Kultura fizyczna.

Wskaźniki nierówności pozwalają zbadać stopień odchylenia rozkładu badanej cechy od rozkładu całkowicie pozbawionego nierówności, czyli w sytuacji, gdy wszystkie wartości zmiennej przyjmują te same wartości. Przy idealnej równości wskaźniki nierówności przyjmują wartość zero. Wraz ze wzrostem nierówności wartość wskaźników również rośnie. Górną granicą, jaką może osiągnąć wskaźnik nierówności, jest przeważnie jedynka.

Do oceny kultury fizycznej w Polsce w latach 2018, 2020 oraz 2022 wykorzystano następujące miary nierówności: indeks Theila²⁴, indeks Atkinsona²⁵ i współczynnik Giniego²⁶.

Przyjęto następujące oznaczenia:

- i indeks (oznaczenie i -tego województwa)
- x_i wartość i -tej obserwacji (wartość zmiennej dla i -tego województwa)
- w_i waga dla i -tej obserwacji (ludność i -tego województwa)
- μ_w średnia ważona obserwacji.

Indeks wyrażony wzorem

$$T = \frac{1}{\sum_{i=1}^n w_i} \sum_{i=1}^n w_i \frac{x_i}{\mu_w} \ln \frac{x_i}{\mu_w}$$

nazywamy indeksem Theila uwzględniającym ważenie obserwacji. Indeks Theila jest miarą entropii i wywodzi się z teorii informacji.

24 Theil, H. (1967). Economics and information theory. Amsterdam: North Holland Publishing Company.

25 Atkinson, A. B., (1970). On the measurement of inequality. Journal of Economic Theory, 2(3), pp. 244–263.

26 Gini, C (1912). Variabilità e Mutuabilità. Contributo allo Studio delle Distribuzioni e delle Relazioni Statistiche. Bologna: C. Cuppini.

Przyjmuje wartości od zera (idealna równość) do $\ln \sum_{i=1}^n w_i$ (krańcowa nierówność).

Indeks Atkinsona wyraża się wzorem

$$A = \begin{cases} 1 - \frac{1}{\mu_w} \left(\frac{1}{\sum_{i=1}^n w_i} \sum_{i=1}^n w_i x_i^{1-\epsilon} \right)^{\frac{1}{1-\epsilon}} & \text{dla } \epsilon \neq 1 \\ 1 - \frac{1}{\mu_w} \left(\prod_{i=1}^n x_i^{w_i} \right)^{\frac{1}{\sum_{i=1}^n w_i}} & \text{dla } \epsilon = 1 \end{cases}$$

gdzie ϵ jest ustalonym nieujemnym parametrem. Wzór na ten indeks został wyprowadzony w oparciu o układ sześciu aksjomatów: symetryczności, nieujemności, zasady transferów, replikacji, niezmienniczości na skalowanie oraz dekompozycji na grupy. Miara ta jest przydatna do określenia, który koniec rozkładu w największym stopniu przyczynił się do zaobserwowanej nierówności. Indeks Atkinsona waha się pomiędzy zerem (idealna równość), a jedynką (krańcowa nierówność).

Indeks Giniego to jeden z najczęściej stosowanych wskaźników nierówności. Ma bardzo prostą interpretację w oparciu o wykres krzywej Lorenza. Za wadę tego indeksu można uznać to, że indeks Giniego nie rejestruje, gdzie w rozkładzie występuje nierówność. W rezultacie dwa bardzo różne rozkłady cechy mogą mieć taką samą wartość indeksu Giniego. Uwzględniając wagi indeks Giniego wyraża się wzorem

$$G = \frac{\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n |x_i - x_j| w_i w_j}{2 (\sum_{i=1}^n w_i)^2 \mu_w}$$

Analiza nierówności w odniesieniu do aktywności w zakresie kultury fizycznej w poszczególnych województwach w latach 2018, 2020 oraz 2022 została przeprowadzona w oparciu o sześć wskaźników dotyczących:

1. Infrastruktury sportowej (wybrano najczęściej wykorzystywane i największe obiekty sportowe)
 - stadiony i boiska do gier wielkich na 10 tys. mieszkańców,
 - pływalnie na 10 tys. mieszkańców,
 - hale sportowe i sale gimnastyczne na 10 tys. mieszkańców.
2. Podstawowej działalności klubów sportowych
 - ćwiczący w klubach sportowych na 1000 mieszkańców,
 - członkowie kadry szkoleniowej na 100 osób ćwiczących w klubach sportowych.
3. Wydatków na kulturę fizyczną
 - wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w dziale 926 – Kultura fizyczna na jednego mieszkańca w zł.

Wskaźniki z zakresu infrastruktury sportowej dostępne są dla lat 2018 i 2022, a z zakresu aktywności klubów sportowych dla lat 2018, 2020 i 2022. Dane o wydatkach na kulturę fizyczną są dostępne z częstotliwością roczną, ale dla dokonania porównań uwzględniono tylko lata 2018, 2020 i 2022.

Poniższa tablica przedstawia wyniki dla wskaźników dostępu do infrastruktury sportowej.

Tablica 21. Wskaźniki nierówności w dostępie do wybranej infrastruktury sportowej
Table 21. Inequality indices in access to selected sports infrastructure

Wyszczególnienie Specification	Statystyka Statistics	2018	2022	2018=100 ^a
Stadiony i boiska do gier wielkich na 10 tys. mieszkańców Stadiums and sports fields for big games per 10 thousand inhabitants	Średnia wartość wskaźnika Index average value	2,505	2,628	104,9
	Indeks Theila Theil Index	0,075	0,066	87,7
	Indeks Atkinsona Atkinson Index	0,078	0,069	88,8
	Indeks Giniego Gini Index	0,218	0,204	93,6
Pływalnie na 10 tys. mieszkańców Swimming pool per 10 thousand inhabitants	Średnia wartość wskaźnika Index average value	0,222	0,230	103,7
	Indeks Theila Theil Index	0,056	0,057	101,3
	Indeks Atkinsona Atkinson Index	0,055	0,053	96,0
	Indeks Giniego Gini Index	0,187	0,185	98,8
Hale sportowe i sale gimnastyczne na 10 tys. mieszkańców Sports halls and gyms per 10 thousand inhabitants	Średnia wartość wskaźnika Index average value	0,587	0,630	107,2
	Indeks Theila Theil Index	0,014	0,018	130,7
	Indeks Atkinsona Atkinson Index	0,014	0,017	124,1
	Indeks Giniego Gini Index	0,089	0,100	112,3

a Dynamika wyliczona jest z wartości bez zaokrągleń.
a Dynamics are calculated from values without rounding.

Analiza danych wykazała, że liczba stadionów i boisk do gier wielkich na 10 tys. mieszkańców wzrosła w Polsce pomiędzy 2018 i 2022 rokiem (z 2,5 do 2,6). Zaobserwano przy tym spadek wielkości wskaźników nierówności. Wyniki te wskazują na większy dostęp w 2022 r. do tego typu obiektów sportowych w tych województwach, w których takich obiektów było względnie mniej. Na zmniejszenie nierówności wpływ miał także fakt, że w dwóch województwach tj. opolskim i dolnośląskim, które plasowały się w 2018 r. w czołowie pod względem liczby stadionów i boisk, nastąpiło zmniejszenie się wartości omawianego wskaźnika.

Podobnie jak w przypadku stadionów i boisk do gier wielkich, również wskaźnik liczby pływalni na 10 tys. mieszkańców był wyższy w Polsce w 2022 r. niż w 2018 r. (0,230 w 2022 r. i 0,222 w 2018 r.). Sytuacja poprawiła się szczególnie w województwach kujawsko-pomorskim, zachodniopomorskim i podkarpackim. Z kolei województwo wielkopolskie zanotowało blisko 20% spadek liczby pływalni na 10 tys. mieszkańców, co sprawiło, że w 2022 r. znalazło się na 14 miejscu pod tym względem wśród województw, wyprzedzając tylko pomorskie i zachodniopomorskie. Mimo iż województwa pomorskie i zachodniopomorskie zajęły ostatnie miejsca, to znalazły się wśród pięciu województw z największym wzrostem liczby pływalni na 10 tys. mieszkańców.

Obliczone miary nierówności wskazują, że dostęp do pływalni zasadniczo nie uległ zmianie. Dwa spośród trzech obliczonych wskaźników nierówności nieznacznie spadły (indeks Atkinsona z 0,055 do 0,053, współczynnik Giniego z 0,187 do 0,185), natomiast indeks Theila nieznacznie wzrósł (z 0,056 do 0,057).

Pomimo, że wartość wskaźnika liczby hal sportowych i sal gimnastycznych na 10 tys. mieszkańców w Polsce wzrosła w 2022 r. (0,630) w porównaniu z 2018 r. (0,587), to zaobserwować można wzrost wszystkich zastosowanych wskaźników nierówności. Wskazuje to na nierównomierny rozwój infrastruktury sportowej w tym zakresie. Największy progres zanotowały województwa: warmińsko-mazurskie, podlaskie, zachodniopomorskie, łódzkie i opolskie. Natomiast w województwach pomorskim, śląskim, mazowieckim, podkarpackim, dolnośląskim i świętokrzyskim wystąpił regres.

Tablica 22. Wskaźniki nierówności w zakresie aktywności klubów sportowych i wydatków jednostek samorządu terytorialnego w dziale 926 – Kultura fizyczna**Table 22. Inequality indices in sports clubs activity and local government expenditure in division 926 – Physical education**

Wyszczególnienie Specification	Statystyka Statistics	2018	2020	2022	2018=100 ^a
Ćwiczący w klubach sportowych na 1000 mieszkańców Persons practising sports in sports clubs per 1000 inhabitants	Średnia wartość wskaźnika Index average value	30,718	26,425	29,383	95,7
	Indeks Theila Theil Index	0,009	0,010	0,009	104,1
	Indeks Atkinsona Atkinson Index	0,009	0,011	0,009	104,2
	Indeks Giniego Gini Index	0,071	0,078	0,070	98,7
Członkowie kadry szkoleniowej na 100 osób ćwiczących w klubach sportowych Members of coaching Staff per 100 persons practising sports in sports club	Średnia wartość wskaźnika Index average value	5,283	5,500	5,285	100,1
	Indeks Theila Theil Index	0,002	0,003	0,002	119,9
	Indeks Atkinsona Atkinson Index	0,002	0,003	0,002	120,9
	Indeks Giniego Gini Index	0,036	0,044	0,039	107,7
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w dziale 926 – Kultura fizyczna na 1 mieszkańca w zł Local government units budgets expenditure in the division 926 – Physical education per capita in PLN	Średnia wartość wskaźnika Index average value	157,500	149,810	201,917	128,2
	Indeks Theila Theil Index	0,019	0,022	0,016	84,2
	Indeks Atkinsona Atkinson Index	0,020	0,021	0,016	83,2
	Indeks Giniego Gini Index	0,106	0,110	0,102	96,6

a Dynamika wyliczona jest z wartości bez zaokrążeń.

a Dynamics are calculated from values without rounding.

Liczba ćwiczących w klubach sportowych na 1000 mieszkańców w Polsce w 2022 r. w odniesieniu do 2018 r. zmniejszyła się o ponad 4%. Jednocześnie jest to wzrost o ponad 11% w stosunku do 2020 r., w którym obowiązywały największe restrykcje związane z pandemią COVID-19. W piętnastu województwach liczba ćwiczących na 1000 mieszkańców zwiększyła się w 2022 r. w stosunku do 2020 r. W województwie śląskim wartość wskaźnika utrzymała się na tym samym poziomie. Największy wzrost liczby ćwiczących po pandemii zaobserwowano w województwie podlaskim (o ponad 32%). Porównując lata 2018 i 2022 można zauważyć, że liczba ćwiczących na 1000 mieszkańców wzrosła tylko w pięciu województwach (dolnośląskim, małopolskim, opolskim, podlaskim i pomorskim). Warto także zauważyć, że w każdym z trzech badanych lat największa liczba osób ćwiczących na 1000 mieszkańców wystąpiła w województwie podkarpackim.

Dwie spośród trzech miar wskazują na wzrost nierówności pomiędzy 2018 r. i 2022 r. Tylko współczynnik Giniego wykazuje lekki spadek z poziomu 0,0712 do 0,0703. Podsumowując, w klubach ćwiczyło względnie mniej osób, pogłębiły się także różnice między województwami.

Analiza wskaźnika liczby członków kadry szkoleniowej na 100 ćwiczących w klubach sportowych wykazała, że nastąpiły niewielkie zmiany jego wartości w Polsce na przestrzeni lat 2018 i 2022. Największy wzrost zanotowano w województwie świętokrzyskim (o 7,8%), a największy spadek w województwie podlaskim (o 18,6%). Obliczone miary nierówności w tym zakresie ukazują wzrost nierówności w 2022 r. w stosunku do 2018 r.

Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w dziale 926 – Kultura fizyczna na 1 mieszkańca w 2022 r. zwiększyły się w stosunku do poprzednich lat. Jednocześnie zmniejszyły się wszystkie trzy miary nierówności. Największy wzrost wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego w tym zakresie odnotowano w województwach: lubuskim, zachodniopomorskim i lubelskim. Wydatki zwiększyły się w nich o ponad 50% w stosunku do 2018 r. Najmniejszy wzrost wydatków na kulturę fizyczną zaobserwowano w województwach: świętokrzyskim, dolnośląskim i pomorskim. W żadnym z tych województw wzrost nie przekroczył 7%.

Uwagi metodologiczne²⁷

Źródła i zakres danych

Kluby sportowe

Badanie realizowane jest metodą pełną za pomocą zestawu danych KFT-1. Do 2002 r. badanie realizowane było w cyklu rocznym, od 2002 r. prowadzone jest w cyklu dwuletnim. Od 2018 r. dane opracowano wykorzystując estymację bezpośrednią z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. W badaniu przyjmuje się, że:

- Uczestnictwo we współzawodnictwie sportowym systemu sportu młodzieżowego oraz seniorów na poziomie ogólnopolskim oznacza uczestnictwo zawodników przynajmniej jednej sekcji działającej w klubie sportowym w Mistrzostwach Polski Seniorów, Młodzieżowych Mistrzostwach Polski, Mistrzostwach Polski Juniorów, Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży (Mistrzostwach Polski Juniorów Młodszych), Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików, ligach ogólnopolskich w grach sportowych oraz Mistrzostwach Świata i Mistrzostwach Europy we wszystkich kategoriach wiekowych.
- Do kadry szkoleniowej, pracowników medycznych i odnowy biologicznej zalicza się wszystkich pracujących w klubie sportowym, łącznie z pracującymi społecznie.
- Osoby ćwiczące w sekcjach sportowych i pracująca w nich kadra szkoleniowa (trenerzy, instruktorzy i inne osoby prowadzące zajęcia sportowe) mogą być wykazywane wielokrotnie, jeżeli ćwiczą lub pracują w kilku rodzajach sportu.
- W liczbie juniorów i junierek uwzględnia się juniorów, juniorów młodszych, młodzików i dzieci.

Polskie Związki Sportowe

Badanie realizowane jest metodą pełną, corocznie z wykorzystaniem zestawu danych KFT-2. Dotyczy związków sportowych posiadających status polskiego związku sportowego, ogłaszany przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej, zgodnie z art. 11 ust. 5 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1599).

W badaniu przyjmuje się, że:

- Związek sportowy uwzględnia zawodników, sędziów, trenerów i instruktorów posiadających ważne i aktualne licencje, które mogą być wydawane również na okres dłuższy niż jeden rok, ale obowiązujące w roku, którego dotyczy sprawozdanie. W przypadku licencji wydawanych bezterminowo polski związek sportowy powinien uwzględnić osoby faktycznie aktywne.
- Zawodnicy, sędziowie, trenerzy i instruktorzy liczeni są jeden raz według posiadanych ważnych licencji, natomiast mogą być liczeni wielokrotnie, w podziale według województw i sportów.

Obiekty sportowe

Badanie realizowane jest metodą pełną i przeprowadzane w kilku etapach.

Co 4 lata wszystkie jednostki samorządu terytorialnego (urzędy miast i gmin, urzędy dzielnicowe m.st. Warszawy) przekazują na formularzu KFT-OB/a informacje o obiektach sportowych będących w ich zarządzie według załączonego do formularza wykazu. W następnym etapie pozostali właściciele obiektów sportowych, przekazują dane dotyczące własnych obiektów sportowych na formularzu KFT-OB/b. Zakres zbieranych informacji jest taki sam, jak w przypadku formularza przeznaczonego dla jednostek samorządu terytorialnego.

²⁷ Szczegółowy opis metodologii badań z zakresu sportu znajduje się w zeszycie metodologicznym dostępnym na stronie GUS: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/sport>

W roku, w którym realizowane jest badanie, kluby sportowe na formularzu KFT-1 przekazują dane dotyczące obiektów sportowych będących ich własnością. Zakres przedmiotowy pokrywa się z zakresem formularzy KFT-OB.

W badaniu przyjmuje się, że:

- Dane o obiektach sportowych nie dotyczą obiektów przyszkolnych.
- Boisk do gier wielkich, które znajdują się w płycie głównej stadionu, nie wykazuje się po raz drugi, jako samodzielnych boisk do gier wielkich.
- Do boisk do gier wielkich zalicza się boiska: piłkarskie, do rugby, do hokeja na trawie, do baseballa i softballa.
- Do boisk do gier małych zalicza się boiska do: koszykówki, piłki ręcznej, piłki siatkowej, siatkówki plażowej, piłki ręcznej plażowej.
- Boiska uniwersalne (wielozadaniowe), na których można przeprowadzić kilka różnych gier sportowych, podaje się tylko jeden raz.
- Boiska nie mające charakteru trwałego i zmieniane zależnie od potrzeb podaje się jako boiska uniwersalne.
- Nie wykazuje się boisk okazjonalnych, przygotowywanych na krótki okres.
- Boiska znajdujące się w halach sportowych lub salach gimnastycznych, nie są wykazywane oddzielnie, a traktuje się je jako hale sportowe lub sale gimnastyczne, w zależności od typu obiektu, w którym występują.
- Jeżeli kilka kortów tenisowych (placów do gry) znajduje się na jednym obiekcie, każdy z nich podaje się jako osobny obiekt.
- Korty tenisowe kryte czasowo (np. na okres zimy) wykazuje się jako korty otwarte.
- Boiska piłkarskie z nawierzchnią ze sztucznej trawy oraz boiska wielofunkcyjne z nawierzchnią poliuretanową, które wchodzi w skład wybudowanych w ramach programu „Moje Boisko Orlik 2012” obiektów sportowych, ujmowane są w badaniu jako dwa odrębne obiekty.
- Dostosowanie obiektów rekreacyjno-sportowych do potrzeb osób z niepełnosprawnością biorących udział w ćwiczeniach (np. miejsce do ćwiczeń, zaplecze dla ćwiczących) oraz widzów (np. widownia, zaplecze sanitarne dla widzów) to dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową lub niepełnosprawnością o innym - niż ruchowy - rodzaju niepełnosprawności (np. niewidzący, niesłyszący) lub dostosowanie do obu tych rodzajów niepełnosprawności.
- Poprzez dostęp do miejsc parkingowych rozumie się dostęp do miejsc w bezpośrednim sąsiedztwie, ogólnodostępnych, bez względu na to, czy są one własnością zarządcy obiektu.

Organizacje kultury fizycznej

Informacje o wybranych organizacjach kultury fizycznej pochodzą z rocznej wewnętrznej sprawozdawczości Akademickiego Związku Sportowego, Krajowego Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe, Polskiego Związku Sportu Niepełnosprawnych „Start” oraz Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej. Publikowane dane dotyczą pełnej działalności PZSN „Start”, TKKF oraz AZS (łącznie z klubami sportowymi ujętymi w sprawozdaniu KFT-1). Dane dotyczące Zrzeszenia LZS obejmują informacje o ludowych zespołach sportowych oraz ludowych klubach sportowych i ludowych uczniowskich klubach sportowych, które wykazywane są również w sprawozdaniu KFT-1.

Sportowe imprezy masowe

Źródłem danych o sportowych imprezach masowych jest roczne sprawozdanie K-09 z organizacji imprez masowych. Sprawozdanie sporządzają urzędy miast i gmin właściwe ze względu na miejsce przeprowadzenia imprezy masowej. Przez liczbę uczestników rozumie się liczbę udostępnionych przez organizatora miejsc dla osób, które mogą być obecne na imprezie masowej (deklarowana przez organizatora liczba uczestników).

Medale i medaliści mistrzostw świata i mistrzostw Europy

Zestawienie medali zdobytych przez zawodników polskich na mistrzostwach świata i Europy w kategoriach seniorów i juniorów (łącznie z juniorami młodszymi i kategorią młodzieżową) sporządzono w oparciu o dane ze sprawozdania KFT-2. Zestawienie medali zdobytych na mistrzostwach świata i Europy przez sportowców niepełnosprawnych pochodzi z Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Szkoły sportowe i szkoły z oddziałami sportowymi oraz szkoły mistrzostwa sportowego i szkoły z oddziałami mistrzostwa sportowego

Dane pochodzą z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) prowadzonego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki i są przekazywane według stanu w dniu 30.09.

Wydatki z budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego w dziale 926 – Kultura fizyczna

Dane o wydatkach w dziale 926 – Kultura fizyczna pozyskane zostały z Ministerstwa Finansów. Opracowano je zgodnie z klasyfikacją dochodów i wydatków publicznych, wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r.

Podstawowe pojęcia

Akademicki Związek Sportowy (AZS) to ogólnopolska organizacja sportowa prowadząca działalność przede wszystkim w środowisku akademickim, tzn. na terenie szkół wyższych i niektórych szkół pomałutalnych. AZS prowadzi działalność zarówno w zakresie sportu wyczynowego, jak i rekreacji ruchowej. W pierwszym przypadku działa głównie w oparciu o własne kluby sportowe, natomiast w części dotyczącej rekreacji ruchowej prowadzi działalność przede wszystkim w oparciu o kluby uczelniane działające na terenie niemal każdej uczelni i współpracujące z władzami uczelni i innymi organizacjami studenckimi.

Boisko to plac o odpowiednich wymiarach, kształcie i nawierzchni przystosowany do ćwiczeń, zawodów i gier w różnych sportach.

Członek klubu sportowego to osoba, która posiada ważną legitymację członkowską klubu lub spełnia inne określone wymagania, jeśli klub przyjął inne zasady członkostwa.

Ćwiczący to osoba, która czynnie uprawia określony rodzaj sportu uczestnicząc systematycznie w treningach bądź w innej formie zajęć sportowych oraz w imprezach sportowych lub rekreacyjnych.

Inni prowadzący zajęcia sportowe to osoby, które prowadzą zajęcia sportowe, lecz nie posiadają uprawnień trenerskich i instruktorskich, np. nauczyciele wychowania fizycznego, starsi zawodnicy.

Juniorzy i juniorki to wszyscy ćwiczący, którzy nie są seniorami, a więc juniorzy, juniorzy młodsi, młodzicy i dzieci, zarówno chłopcy jak i dziewczęta. Nie ma jednoznacznej granicy wieku dla tej kategorii zawodników, gdyż w poszczególnych rodzajach sportu, a nawet konkurencjach w ramach jednego rodzaju sportu, może być inna.

Klub sportowy to podstawowa jednostka organizacyjna prowadząca działalność sportową, funkcjonująca jako osoba prawna.

Kluby wyznaniowe to kluby Katolickiego Stowarzyszenia Sportowego Rzeczypospolitej Polskiej, Luteńskiego Towarzystwa Sportowego oraz innych organizacji wyznaniowych, które od 1994 r. prowadzą zajęcia mające charakter rekreacji ruchowej. Sieć tych klubów sportowych tworzona jest głównie przy parafiach.

Krajowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe (LZS) jest ogólnopolską organizacją kultury fizycznej prowadzącą działalność głównie na terenie wsi i małych miejscowości. Generalnie w zakresie sportu wyczynowego działa w oparciu o Ludowe Kluby Sportowe, a w zakresie rekreacji ruchowej – o ludowe zespoły sportowe, ludowe kluby turystyczne, ludowe zespoły turystyczne, a od 1994 r. również uczniowskie ludowe kluby sportowe.

Obiekt sportowy to samodzielny zwarty zespół urządzeń terenowych oraz budynków przeznaczonych do celów sportowych.

Okręgowy związek sportowy to organizacja sportowa o zasięgu regionalnym organizująca i prowadząca współzawodnictwo w danym sporcie.

Organizacja kultury fizycznej to ogólnopolska organizacja prowadząca działalność w zakresie sportu i rekreacji ruchowej.

Pion sportowy to ogólnopolskie stowarzyszenie sportowe skupiające kluby sportowe, które prowadzą działalność w określonym środowisku.

Polski związek sportowy działa w formie stowarzyszenia lub związku stowarzyszeń. Mogą go tworzyć co najmniej 3 kluby sportowe.

Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start” (do 1989 r. – Zrzeszenie Sportowe Spółdzielczość Pracy „Start”, w latach 1989-1994 Spółdzielcze Zrzeszenie Sportowe „Start”) – to organizacja sportowa o ogólnokrajowym zasięgu działania, działająca przez wiele lat w środowisku spółdzielców, a od 1994 r. zajmująca się rehabilitacją i rekreacją osób niepełnosprawnych. PZSN „Start” prowadzi swoją działalność zarówno w obszarze sportu wyczynowego, jak i rekreacji ruchowej.

Pracownik administracyjny to osoba wykonująca oraz koordynująca czynności związane z prawidłowym funkcjonowaniem biura.

Pracownik medyczny to osoba uprawniona do udzielania świadczeń zdrowotnych oraz legitymująca się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub w określonej dziedzinie medycyny.

Pracownik odnowy biologicznej to osoba posiadająca uprawnienia do świadczenia usług prowadzących do powrotu wydolności wysiłkowej organizmu do poziomu wyjściowego lub zbliżonego do niej, po dużych obciążeniach fizycznych i psychicznych.

Rekreacja ruchowa jest formą aktywności fizycznej, o charakterze sportowym, podejmowaną dla wypoczynku i odnowy sił psychofizycznych.

Reprezentanci Polski (członkowie kadry narodowej) są to zawodnicy powołani przez polskie związki sportowe do reprezentowania barw Polski i korzystający z pewnych przywilejów jak stypendia i uczestnictwo w dodatkowych zgrupowaniach sportowych (kluby sportowe zobowiązane są umożliwić im uczestnictwo w przygotowaniach oraz udział w międzynarodowych zawodach sportowych, zwalniając ich na te imprezy).

Sekcja sportowa to podstawowa jednostka organizacyjna w klubach sportowych, realizująca zadania statutowe, skupiająca zawodników uprawiających jeden rodzaj sportu. Każda sekcja sportowa musi być zarejestrowana we właściwym polskim związku sportowym.

Sędzia sportowy to osoba, która w wyniku specjalistycznego szkolenia, po zdaniu odpowiednich egzaminów otrzymała tytuł okręgowego, krajowego lub międzynarodowego sędziego sportowego i posiada uprawnienia do prowadzenia zawodów sportowych w określonym sporcie, na podstawie licencji nadawanej przez właściwy polski lub okręgowy związek sportowy.

Sport to wszelkie formy aktywności fizycznej, które przez uczestnictwo doraźne lub zorganizowane wpływają na wypracowanie lub poprawienie kondycji fizycznej i psychicznej, rozwój stosunków społecznych lub osiągnięcie wyników sportowych na wszelkich poziomach. Za sport uważa się również współzawodnictwo oparte na aktywności intelektualnej, którego celem jest osiągnięcie wyniku sportowego.

Sporty (dyscypliny sportowe) to rodzaje aktywności fizycznej wyodrębnione w drodze różnicowania form, sprzętu, urządzeń oraz przepisów regulujących zasady rywalizacji. Charakteryzują się swoistym przedmiotem współzawodnictwa, specyfiką prowadzenia rywalizacji sportowej (technika i taktyka), zasadami wyłaniania zwycięzców oraz odrębnymi normami klasyfikacyjnymi.

Stadion to obiekt przeznaczony do zawodów sportowych i treningów z widownią w postaci trybun otwartych lub zadaszonych, wyposażony w jedno lub więcej boisk do gier wielkich z bieżnią okólną i inne urządzenia sportowe oraz zespół obiektów pomocniczych.

Stopień wykorzystania obiektu w celach sportowo-rekreacyjnych – wyrażony w procentach – wynika z porównania liczby dni w roku, w których obiekt był wykorzystany w celach sportowo-rekreacyjnych do liczby dni w roku, w którym obiekt był czynny.

Szkolny Związek Sportowy (SZS) jest organizacją działającą wśród dzieci i młodzieży na terenie szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych. W zakresie sportu wyczynowego SZS prowadzi działalność w oparciu o międzyszkolne kluby sportowe. Zajęcia o charakterze rekreacyjnym prowadzą natomiast szkolne koła sportowe i od 1994 r. uczniowskie kluby sportowe.

Szkoła mistrzostwa sportowego (SMS) jest to szkoła, w której są prowadzone zajęcia sportowe obejmujące szkolenie sportowe w jednym lub w kilku sportach, w co najmniej jednym oddziale mistrzostwa sportowego, w co najmniej trzech kolejnych klasach szkoły danego typu. Liczba uczniów w oddziale szkoły mistrzostwa sportowego jest uzależniona od możliwości zebrania uczniów o zbliżonym poziomie sportowym. Obowiązkowy tygodniowy wymiar godzin zajęć sportowych w oddziałach mistrzostwa sportowego i szkołach mistrzostwa sportowego wynosi co najmniej 16 godzin.

Szkoła sportowa to szkoła, w której są prowadzone zajęcia sportowe obejmujące szkolenie sportowe w jednym lub w kilku sportach, w co najmniej dwóch oddziałach sportowych, liczących co najmniej 15 uczniów w oddziale w pierwszym roku szkolenia, w co najmniej trzech kolejnych klasach szkoły danego typu.

Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej (TKKF) to ogólnokrajowa organizacja sportowa. Zajmuje się przede wszystkim organizacją działalności rekreacyjnej, głównie w osiedlach miejskich lub w zakładach pracy. Działa w oparciu o sieć ognisk statutowych i regulaminowych. Propaguje także imprezy rekreacyjne dla rodzin.

Trener i instruktor sportu w sportach, w których działają polskie związki sportowe, to osoba, która ukończyła 18 lat, posiada co najmniej wykształcenie średnie, posiada wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do wykonywania zadań trenera lub instruktora sportu oraz nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo²⁸.

Uczniowskie kluby sportowe (UKS) działają w szkołach podstawowych oraz szkołach ponadpodstawowych, posiadają osobowość prawną, a prowadzona przez nie działalność ma głównie charakter rekreacji ruchowej.

28 Przestępstwo, o którym mowa w art. 46–50, lub określone w rozdziale XIX, XXIII, z wyjątkiem art. 192 i art. 193, rozdziale XXV i XXVI ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.).

Współzawodnictwo sportowe to rywalizacja sportowa o charakterze indywidualnym lub zespołowym, ukierunkowana na uzyskanie, przez osoby uczestniczące, optymalnych rezultatów dla danego sportu.

Wydatki budżetu państwa przeznaczone są w szczególności na: funkcjonowanie organów władzy publicznej, w tym organów administracji rządowej, organów kontroli i ochrony prawa oraz sądów i trybunałów; zadania wykonywane przez administrację rządową; subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego; dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego; wpłaty do budżetu Unii Europejskiej, zwane dalej "środkami własnymi Unii Europejskiej"; subwencje dla partii politycznych; dotacje na zadania określone odrębnymi ustawami; obsługę długu publicznego; wkład krajowy na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich lub środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 3, 5 i 6 ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270).

Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na wydatki bieżące i wydatki majątkowe. Przez wydatki bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego rozumie się wydatki budżetowe niebędące wydatkami majątkowymi. Wśród wydatków bieżących wyodrębnia się w szczególności: wydatki jednostek budżetowych na wynagrodzenia i składki od nich naliczane oraz związane z realizacją ich statutowych działań; dotacje na zadania bieżące; świadczenia na rzecz osób fizycznych; wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, przypadające do spłaty w danym roku budżetowym; obsługę długu jednostki samorządu terytorialnego; wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego. Do wydatków majątkowych zalicza się wydatki na: inwestycje i zakupy inwestycyjne, w tym na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 2 i 3, w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego; zakup i objęcie akcji i udziałów; wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.

Zawodnik to osoba uprawiająca określony sport, będąca członkiem klubu sportowego i uczestnicząca we współzawodnictwie sportowym organizowanym i prowadzonym przez polski związek sportowy.

Methodological notes²⁹

Sources and scope of data

Sports clubs

The survey is conducted using the full-scale method using the KFT-1 set of data. Until 2002, the survey was conducted on an annual basis, and since 2002 it has been conducted on a biennial basis. Since 2018 data have been compiled using direct estimation with imputation for units that declined to participate in the survey.

The survey assumes that:

- Participation in sport competition of the youth sport system and seniors on the national level means participation of the competitors of at least one section operating in a sports club in the Polish Senior Championships, the Polish Youth Championships, the Polish Junior Championships, the Polish Youth Olympic Games (Polish Younger Juniors Championships), Inter-voivodship Sub-Junior Championships, national leagues in sports games as well as World Championships and European Championships in all age categories.
- Coaching staff, health professionals and wellness workers include all those working in the sports club, including those working socially.
- Persons practising sports in sports sections and the coaching staff working in them (coaches, instructors and other persons running sports classes) may be shown many times if they practise or work in several sports.
- The number of juniors includes juniors, younger juniors, sub-juniors and children.

Polish Sports Associations

The survey is carried out using the full-scale method, annually, using the KFT-2 set of data. It concerns sports associations with the status of a Polish sports association, announced by the Minister competent for Physical Education, pursuant to Article 11.5 of the Act of 25 June 2010 on Sport (Journal of Laws of 2022, item 1599).

The survey assumes that:

- The sports association covers competitors, judges, coaches and instructors holding valid and up-to-date licences, which may also be issued for a period longer than one year, but valid in the year covered by the report. In the case of licences issued for an indefinite period, the Polish sports association should take into account the actual active persons.
- Competitors, judges, coaches and instructors are counted once according to valid licenses, but may be counted many times, by voivodship and sports.

Sports facilities

The survey is carried out using the full-scale method and in several stages.

Every 4 years, all local government units (city and gmina offices, district offices of the Capital City of Warsaw) provide using the KFT-OB/a set of data information on sports facilities under their management according to the list attached to the form. In the next stage, other owners of sports facilities provide data on their own sports facilities using the KFT-OB/b set of data. The scope of information collected is the same as in the case of the set of data intended for local government units.

²⁹ For a detailed description of the sports survey methodology, see the methodology book available on the Statistics Poland website: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/sport>

In the year in which the survey is conducted, sports clubs additionally report data on their own sports facilities. The subject scope overlaps with the scope of the KFT-OB/a and KFT-OB/b sets of data.

The research assumes that:

- The data on sports facilities do not refer to school facilities.
- Sports fields for big games which are located in the stadium's main field of play are not shown for the second time as separate sports fields for big games.
- Sports fields for big games include football, rugby, grass hockey, baseball and softball sports fields.
- Sports fields for small games include basketball, handball, volleyball, beach volleyball, and beach handball.
- Universal (multipurpose) sports fields on which several different sports games can be played are given only once.
- Nondurable sports fields which are changed depending on the needs are given as universal sports fields.
- Occasional sports fields, prepared for a short period of time, are not shown.
- Sports fields located in sports halls or gyms are not given separately and are treated as sports halls or gyms depending on the type of facility they are used in.
- If there are several tennis courts in the same facility, each one is considered as a separate facility.
- Temporarily covered tennis courts (e.g. for the winter period) are shown as open courts.
- Football pitches with artificial grass surface and multifunctional pitches with polyurethane surface which are part of the sports facilities built under the "My Orlik Field 2012" programme are included in the survey as two separate objects.
- Adaptation of recreational and sports facilities to the needs of persons with disabilities participating in exercise (e.g. exercise area, facilities for exercisers) and spectators (e.g. auditorium, sanitary facilities for spectators) is adaptation to the needs of persons with motor disabilities or disabilities with other than motor disabilities (e.g. blind, deaf) or adaptation to both.
- Access to parking spaces is understood as access to spaces in the immediate vicinity, accessible to the public, regardless of whether they are owned by the facility manager.

Physical education organisations

Information on selected physical education organisations comes from annual internal reporting by the Academic Sports Association, Rural Sports Teams National Association, The Polish Sports Association for the Disabled "Start" and the Society for the Promotion of Physical Education. Published data refer to the full activity of PZSN „Start“, TKKF and AZS (including sports clubs included in the KFT-1 report). Data concerning the LZS Association include information on rural sports teams, rural sports clubs and rural student sports clubs which are also reported in the KFT-1 report.

Sports mass events

The source of data on mass sports events is the annual report K-09 on the organization of mass events. The report is drawn up by the city and gmina authorities responsible for the location of the mass event. The number of participants is understood as the number of places made available by the organiser for persons who may be present at the mass event (the number of participants declared by the organiser).

Medals and medallists of the World Championships and the European Championship

The list of medals won by Polish competitors at the World and European Championships in the senior and junior categories (including younger junior and young competitor category) is based on the KFT-2 report. The list of medals won at the World and European Championships by the disabled competitors comes from the Ministry of Sport and Tourism.

Sports schools with sports divisions and sports championship schools with sports championship divisions

The data come from the Education Information System (SIO) operated by the Ministry of Education and Science and are provided as of 30 September.

Expenditure from the state budget and local government units in section 926 – Physical education

Data on expenditure in division 926 - Physical education was obtained from the Ministry of Finance. They were developed in accordance with the classification of government revenue and expenditure, introduced by the ordinance of the Minister of Finance of March 2, 2010.

Basic terms

University Sports Association (AZS) is Polish national sports organization which is active primarily in university environment, i.e. at tertiary schools and some post-secondary schools. Its activity includes both professional sport (top sport) and physical recreation. In professional sport it is based on own sports clubs, whereas in physical recreation, for the most part, it refers to university clubs which are active within almost every university and which cooperate with university authorities and other student organizations.

Sports field is an area of appropriate size, shape and surface suitable for exercises, competitions and games in different sports.

Member of sports club is a person who holds a valid club membership card or who complies with other specified requirements if the club has accepted other rules of membership.

Person practising sport is a person who actively practises a particular type of sport systematically participating in trainings or in other form of sports activities as well as in sports or recreational events.

Other persons running sports classes are persons who run sports classes but are not qualified as coaches or instructors, e.g. physical education teachers, adult competitors.

Juniors are all persons practising sport who are not seniors, i.e. juniors, younger juniors, sub-juniors and children, both boys and girls. There is no definitive age limit for this category of competitors because it might be different in particular kinds of sports and even in each sports event within one type of sport.

Sports club is a basic organizational unit running sports activity which acts as a legal person.

Religious clubs – clubs of Catholic Sports Association of the Republic of Poland, the Lutheran Sports Association and other religious organizations which have been providing physical recreation activities since 1994. A network of these sports clubs is created mainly attached to parishes.

Rural Sports Teams National Association (LZS) is Polish national physical education organization which is active primarily in rural areas and small towns. Within the scope of professional sport (top sport), its activity is generally based on rural sports clubs, and within the scope of physical recreation it is based on rural sports teams, rural tourist clubs, rural tourist teams, and since 1994 also student rural sports clubs.

Sports facility is a separate, compact complex of field equipment and buildings intended for sporting purposes.

Regional sports association is a sports organization that organizes and conducts competition in a given sport in a region.

Physical culture organization is a nationwide organization operating in the field of sport and physical recreation.

Sports department is a nationwide sports association that brings together the sports clubs that are active in a particular environment.

Polish sports association operates in the form of an association or a group of associations. It can be formed by at least 3 sports clubs.

The Polish Sports Association for the Disabled "Start" (until 1989 – Sports Association Cooperative Movement "Start", in the years 1989-1994 Cooperative Sports Association "Start") – is Polish national sports organization, which was active in cooperative environment for many years, and, since 1994, has been an organization for rehabilitation and recreation of disabled persons. "Start" has been active both in professional sport (top sport) and physical recreation.

Administrative worker is a person who performs and coordinates activities related to the proper functioning of the office.

Health professional is a person who is entitled to provide health services and has acquired professional qualifications to provide health services in a specific scope or in a specific field of medicine.

Wellness worker is a person authorised to provide services leading to the return of the body's stress capacity to or close to its baseline level after heavy physical and mental strain.

Physical recreation is a form of sports physical activity undertaken for rest and psychophysical strength regeneration purposes.

Polish representatives (members of the national team) are the competitors appointed by Polish sports associations to represent the Polish colours, and enjoying certain privileges such as scholarships and participation in additional sports camps (sport clubs are required to enable them to participate in the preparation and to participate in international sports competitions, excusing them to these events).

Sports section is a basic organizational unit in sports clubs, pursuing statutory objectives, which includes competitors practising one type of sport. Each sports section must be registered in a relevant Polish sports association.

Sports judge is a person who has completed professional training course and passed suitable exams with a title of a district, national or international sports judge, and is qualified to run sports competitions in a particular sport on the basis of the license granted to him by Polish or district sports association.

Sport is all forms of physical activity which through casual or organized participation affect the development or improvement of physical and mental condition, social relationships, or obtaining sports results at all levels. Sport is also considered to be competition based on intellectual activity aimed at achieving a sporting outcome.

Sports (sports disciplines) are kinds of physical activity selected through diversification of forms, equipment, facilities and rules governing the competition. They are characterized by a specific type of competition, a unique way in which they are performed (technique and tactics), rules for selecting winners and separate classification standards.

Stadium is a facility designed for sporting competitions and training, with the seats in the form of open or roofed stand, equipped with one or more fields for big games with roundabout track and other sports equipment as well as complex of auxiliary facilities.

Occupancy rate of facility for the purpose of sport and recreation – given in percent – results from the comparison of the number of days in the year in which the facility was used for sport and recreation purposes to the number of days in the year in which the facility was active.

School Sports Association (SZS) is an organization which is active among children and students at primary and post-primary schools. Within the scope of professional sport, its activity is based on competitive inter-school sports clubs. Recreational activities are provided by school sports associations and since 1994 by Student Sports Clubs.

Sports championship school (SMS) is a school in which sports classes are provided which cover sports training course in one or several kinds of sport, in at least one section in at least three consecutive years of the particular type of school. The number of students in a section of a sports championship school depends on the possibility of finding students on a similar sports level. The compulsory weekly hours of sports classes in the sports championship divisions and sports championship schools shall be at least 16 hours.

Sports school is a school that provides sports classes involving training in sport in one or more sports, in at least two sports divisions, with at least 15 students per division in the first year of training, in at least three consecutive classes of a school of a given type.

The Society for Promotion of Physical Education (TKKF) is Polish national sports organization. Its main purpose is to organize recreation activities, particularly in urban estates or at work places. Its activity is based on a network of centres created on the basis of statute and regulations. It also promotes recreation events for families.

Sports coach and instructor in sports in which Polish sports associations are active is a person who is 18 years old, has at least secondary education, has knowledge, experience and skills necessary to perform tasks of a sports coach or a sports instructor, and has not been convicted of an intentional crime³⁰.

Student Sports Clubs (UKS) are active in primary and post-primary schools. They are legal entities, and their activity is primarily physical recreation.

Sports competition is individual or team sporting competition, focused on acquiring by the persons involved optimal results for a particular sport.

State budget expenditure are intended in particular to: the functioning of public authorities, including governmental authorities, organs of control and protection of the law, courts and tribunals; the tasks performed by the government; general subsidies to local government units; donations to local government units; contributions to the budget of the European Union, hereinafter referred to as "own resources of the European Union"; subsidies for political parties; grants for the tasks specified in separate acts; service of public debt; a national contribution to the implementation of programs financed with European funds, or funds referred to in Article 5, item 3, points 3, 5 and 6 of Law on Public Finances (Journal of Laws 2023 item 1270).

Expenditure of budgets of local government units consist of current expenditure and property expenditure. By the current expenditure of the budget of the local government unit are meant the budgetary expenditure not being property expenditure. Among current expenditure stands out in particular: expenditure of budgetary units for wages and salaries and related to them expenditure and for the statutory activity of these units; grants for current tasks; benefits for natural persons; payments for guarantees granted by the local government unit, due for repayment in a given year; the local government

³⁰ The crime referred to in Articles 46-50, or specified in Chapter XIX, XXIII, with the exception of Article 192 and 193, Chapter XXV and XXVI of the Law of 6 June 1997 - Penal Code (Journal of Laws No. 88, item 553, as amended 7).

unit's debt servicing; expenditure for programmes financed with a participation of the funds referred to in Article 5(1)(2) and (3) of the Public Finance Act, in the part related to the realization of local government unit's tasks. Property expenditure include expenditure for: investments and investment purchases, of which for programmes financed with a participation of the funds referred to in Article 5(1)(2) and (3) of the Public Finance Act, in the part related to the realization of local government unit's tasks; a purchase and subscription of stocks and shares; a contribution to commercial law companies.

Competitor is a person practising a given kind of sport, who is a member of a sports club and participates in sports competition organized and conducted by the Polish sports association.